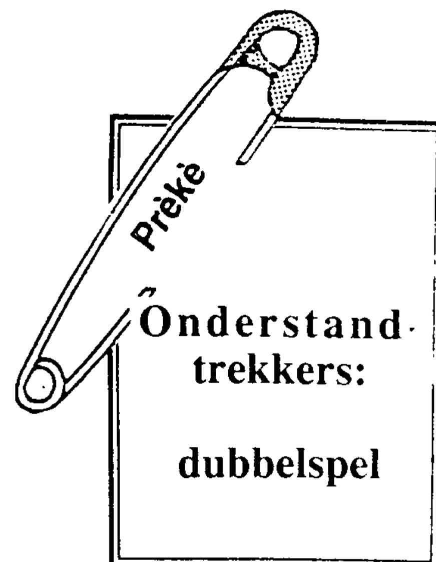

MARCEL NICOLINA
...offshore bunker...

110E JAARGANG — NO.: 276 ZATERDAG 11 DECEMBER 1993

AMIGOE

Applaus voor Zuidafrikaanse zang voor Nobelprijswinnaars

■ OSLO - ANC-voorzitter Nelson Mandela (links) groet een Zuidafrikaans koor terwijl de voorzitter van de Nobelprijscommissie dr Francis Sejersted (midden) en de Zuidafrikaanse president Frederik de Klerk (rechts) applaudisseren voor het optreden van het koor. Mandela en De Klerk kregen de Nobelprijs uitgereikt voor de vrede. (AFP-satellietfoto)

Postroof mocht van DDR, daarom nu niet strafbaar

BERLIJN - De door de communistische DDR-staat georganiseerde postroof, de diefstal van geld en waardevolle voorwerpen uit westerse post voor DDR-burgers, is niet strafbaar. Tot deze conclusie kwam vrijdag de hoogste Duitse rechtbank in Karlsruhe.

De ontvreemding van vooral Westduitse deviezen was een lucratieve bezigheid voor de Oostduise regering. Medewerkers van de betrokken afdeling van de geheime politie ontvreemdden alleen al in de jaren 1986 tot 1989 omgerekend ruim dertig miljoen gulden uit brieven en pakketten die van West naar Oost verstuurd waren. De toen legale diefstal is niet strafbaar, net zo min als het afluisteren van de telefoon of de vernietiging van brieven. Met deze beslissing van de rechters in Karlsruhe lijkt er een einde te kunnen komen aan de processen tegen honderden medewerkers van de geheime politie, de beruchte Stasi.

Aan vooravond top Rabin-Arafat

Drie Palestijnen door joodse kolonisten vermoord

HEBRON/TUNIS - Joodse kolonisten hebben vrijdag drie Palestijnen doodgeschoten. Het is een van de bloedigste wraakacties van de laatste dagen die de inwerkingtreding van het akkoord tussen Israël en de Palestijnse Bevrijdingsorganisatie (PLO) maandag overschaduwen. De Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken Warren Christopher bevestigde in Tunis dat de Israëlische premier Yitzhak Rabin en PLO-leider Yasir Arafat zondag in Caïro de uitvoering van het akkoord bespreken.

In het dorp Kharas bij Hebron, op de bezette westelijke Jordaanoever, openden twee kolonisten in een auto met Israëlische nummerborden het vuur op een Palestijnse auto. De drie inzittenden werden doorzeefd met kogels, vertelden ooggetuigen. De daders ontkwamen.

De Israëlische radio berichtte dat iemand die zich Ronen noemde telefonisch gemeld had dat de aanslag een vergelding was voor de dood van een joodse kolonist en zijn zoon maandag, door de fundamentalistische HAMAS-beweging. De kolonisten en Hamas, die beide fervente tegenstanders zijn van het akkoord over de beperkte Palestijnse autonomie, zijn de hele week al verwikkeld in een serie aanslagen over en weer die tot nu toe zeven mensen het leven gekost heeft.

BRIEF RABIN

Eerder vrijdag verwondden Palestijnen in aparte incidenten twee Israëli's op de bezette Gaza-strook. Donderdag schoot een kolonist op de Westoever nog een Palestijnse boer dood die zijn akker aan het ploegen was.

De Amerikaanse minister Christopher, die een rondreis door het Midden-Oosten maakt, zei op een persconferentie in Tunis dat Rabin hem donderdag een brief voor Arafat had meegegeven waarin deze toezegde dat hij zondag naar Caïro zou komen. Het is de bedoeling dat Rabin en Arafat dan de laatste obstakels bespreken die de uitvoering van het akkoord op maandag in de weg staan.

Zo moet Israël dan beginnen met de terugtrekking van zijn troepen uit de Gaza-strook en Jericho. De afgelopen weken heeft Israël juist extra troepen naar de bezette gebieden gestuurd om het oplaaiend geweld in te dammen. Legerleider Ehud Barak verklaarde vrijdag dat zijn manschappen op voet van oorlog staan met de Israëlische en Palestijnse tegenstanders van het akkoord.

Behalve de troepen zijn Israël en de PLO het ook nog oneens over de begrenzing van het autonome Jericho, het toezicht op de joodse nederzettingen op de Gaza-strook (die niet onder de Palestijnse politie zullen vallen) en de controle op de grensposten tussen de autonome Palestijnse regio's en omliggende gebieden.

De ontmoeting van zondag is "zeer belangrijk. De partijen kunnen overeenstemming bereiken over onderwerpen die ervoor zorgen dat de (tenuitvoerlegging) door kan gaan", zei Christopher. Hij sprak vrijdag met Arafat op het PLO-hoofdkwartier in Tunis. De PLO-leider verzekerde hem dat hun volgende ontmoeting op een PLO-basis "binnenkort in Jericho" zal zijn.

Arafat zei na afloop dat hij hoopte dat 13 december de geplande datum voor de terugtrekking van de Israëlische troepen blijft. Daaruit leidden waarnemers af dat de begindatum voor de aftocht van de troepen wellicht verschoven zal worden. Arafat had een dag eerder immers nog nadrukkelijk gezegd dat de datum onomstotelijk vaststond.

De Israëlische minister van Buitenlandse Zaken, Shimon Peres, die vlak voor Christophers vertrek naar Tunis nog met hem sprak, verklaarde daarna bovendien dat Israël er alles aan zal doen een eventueel uitstel van de terugtrekking zo kort mogelijk te houden.

Behalve de obstakels bij de inwerkingtreding van het akkoord over de autonomie kreeg Arafat vrijdag nog een tegenslag te verwerken. Hanan Ashrawi, de woordvoerster van de PLO tijdens de vredesonderhandelingen, maakte haar vertrek bekend. Ashrawi, die vooral bekend werd door haar optreden op de Midden-Oostenconferentie in Madrid twee jaar geleden, had nooit een officiële post in de PLO-leiding. Zij ontkende dat haar ontslag bedoeld is als protest tegen het PLO-leiderschap van Arafat. Deze wordt verweten te autocratisch te opereren.

Bij noodweer op Filipijnen: 45 doden

MANILA - Bij een wervelstorm op de Filipijnen zijn vrijdag zeker 45 doden gevallen. De storm Manny veroorzaakte overstromingen en landverschuivingen.

De meeste slachtoffers kwamen door verdrinking om het leven. Hulp aan het getroffen gebied kwam slechts langzaam op gang omdat wegen en bruggen onbegaanbaar waren. In een provincie ten zuidoosten van de hoofdstad Manila stierven 31 mensen. Elf mensen verloren op het eiland Samar het leven door het geweld van Manny. Een week geleden richtte de wervelstorm Lola in hetzelfde gebied grote schade aan. Toen vielen er meer dan 250 doden. Als gevolg van deze Lola kwamen er in Vietnam 23 mensen om en worden er ruim tachtig vermist

Duitse politie:

Neo-nazis gaan ondergronds

BONN - De Duitse Neo-nazi's gaan ondergronds om zich te hergroeperen nu de regering de afgelopen tijd hard tegen hen is opgetreden.

Zij kunnen met spectaculaire aanslagen echter weer opduiken, waarschuwde Hermann Lutz, de voorzitter van de Duitse politievakbond GDP, vrijdag. De rechtsextremisten zijn, volgens hem, geschrokken van de onderzoeken die de politie heeft ingezet, die onder meer resulteerden in huiszoekingen en arrestaties, en het verbod op enkele neo-nazistische groepen eerder dit jaar. Deze week werden bovendien hoge gevangenisstraffen opgelegd in processen wegens racistische aanslagen. "Dat zal in deze fase van consolidatie leiden tot de vorming van eigen structuren, die zeer zeker sterker zullen zijn dan voorheen", zei Lutz.

Schadevergoeding Londen voor kernproeven in Australië

LONDEN - Groot-Brittannie heeft zich na slepende onderhandelingen bereid verklaard Australie een schadeloosstelling te betalen voor de schoonmaak van drie gebieden waar de Britten tot 1967 atoomproeven hielden.

Een woordvoerder van het Britse ministerie van Buitenlandse zaken zei vrijdag dat Londen de komende zes jaar in termijnen twintig miljoen Britse pond (ongeveer 57 miljoen gulden) aan Australie zal betalen.

Sleutels overgedragen aan Eurotunnel:

Elisabeth en Mitterrand openen Kanaaltunnel

CALAIS - Ruim zeven jaar na het begin van de werkzaamheden heeft aannemer Transmanche Link (TML) vrijdag symbolisch de sleutels van de Kanaaltunnel overgedragen aan Eurotunnel, de maatschappij die de spoorwegtunnel gaat exploiteren. Daarmee is wellicht ook het eind in zicht van het niet aflatende gehakketak tussen TML en Eurotunnel over betalingen.

Ondertussen rijden er al treinen onder het Kanaal om de lijn uit te testen. In maart kunnen de eerste vrachtwagens op de trein van en naar Engeland, een maand later gevolgd door personenauto's. De officiele opening is voorzien op 6 mei door de Britse vorstin en de Franse president.

Dat alles wil niet zeggen dat Londen, zoals in 1986 met veel tamtam aangekondigd, dan op twee en een half uur van Parijs komt te liggen. Dat duurt tenminste nog tot 2005. Aan de Britse kant is niet hard gewerkt aan de aanleg van een netwerk voor hoge-snelheidstreinen. Gevolg: De directe TGV's van Parijs naar Londen rijden hun ruim driehonderd kilometer per uur aan de Franse kant, maar binden aan de overkant van het Kanaal in tot 130, hoogstens 160 kilometer per uur.

Deveerdienstmaatschappijen hebben inmiddels miljarden gestoken in de ontwikkeling van gigantische schepen voor veertienhonderd passagiers in de hoop niet ten onder te gaan in de concurrentie met de Tunnel. Een stad als Calais zag daar wel iets in en heeft tweehonderd miljoen frank (Nf 65 miljoen) geinvesteerd in nieuwe kades voor die schepen, waarvan er in het jaar 2000 zes moeten varen. Nu zijn het er nog twee.

Commissie herstructurering woensdag aan het werk

WILLEMSTAD — De adviescommissie herstructurering Antillen zal hoogstwaarschijnlijk volgende week woensdag worden geïnstalleerd. De vier groepen vaardigen elk een vertegenwoordiger af. Miguel Pourier (PAR) en Agustin Diaz (Demokrat Outéntiko) zullen plaatsnemen in de commissie. De vakbondscentrales SSK en Kamara Sindikal bekijken dit weekeinde wie zij beschikbaar stellen.

Van overheidszijde worden drie politiek ongebonden deskundigen afgevaardigd, wat het totaal van de commissieleden op zeven brengt. Pourier, die deze week de *Partido Pro Antia* oprichtte, zegt blij te zijn eindelijk aan de slag te kunnen gaan. "Maar ik had eigenlijk al daags na het referendum willen beginnen." Hij zal hoogstwaarschijnlijk het voorzitterschap op zich nemen. Als plaatsvervanger is Lucille George-Wout aangewezen. De oud-premier zal zijn aandacht gaan verdelen tussen het samenstellen van de PAR-kandidatenlijst voor de verkiezingen en het commissiewerk.

Sinds de volksraadpleging van 19 november jongstleden zitten de vier A-groepen te popelen om aan de slag te gaan met de herstructurering van de Antillen, maar discussie en verwarring over de taakstelling en de samenstelling van de commissie zaten een slagvaardig optreden in de weg.

Ten eerste was niet duidelijk hoever de bevoegheid van de commissie zou strekken. De politici wilden het daadwerkelijke onderhandelen niet uit handen geven, wat de groepen deed opmerken 'dat zij enkel van plan waren te inventariseren'. Vervolgens werd lang nagedacht over de juridische aspecten van een dergelijke adviesgroep. Ook struikelde de Raadscommissie Staatkundige Structuur over het ontbreken van een discussiemodel. Later heette dat een plan van aanpak.

Nadat de eilandsraad deze week haar optie B-motie introk en die verving door een herstructurerings-resolutie, kwam de oprichting in een stroomversnelling. Tijdens de begrotingsbehandeling liet gedeputeerde van Staatkundige Structuur Mendes de Gouveia weten dat de discussie over de staatkundige toekomst de economie geen goed heeft gedaan. "De onzekerheid doet investeerders aarzelen."

Het bedrijfsleven reageerde positief op de uitslag van het referendum. Vooral de eensgezindheid in het oordeel van de bevolking en het behoud van een groter afzetgebied werden als voordelen genoemd. Dat de private sector heeft geaarzeld tussen opties A en B, valt af te leiden uit de opstelling van de Kamer van Koophandel en de Vereniging Bedrijfsleven Curaçao. De Kamer had eerst B geadviseerd maar trok dat advies in toen de overheid een protokol voor behoud van werkgelegenheid aanging met ambtenaren. De VBC-gelederen waren onderling te verdeeld om met een stamadvies naar buiten te treden.

Nieuwe dag voor Israël en PLO

■ TUNIS - PLO-leider Yassir Arafat (rechts) is aan het woord terwijl de Amerikaanse minister van Buitenlandse zaken Warren Christopher (links) toeluistert na hun bespreking op het hoofdkwartier van de PLO in Tunis. De Amerikaanse minister wees er op dat dit bezoek 'een nieuwe dag in de relaties tussen de VS en de PLO betekent'. (AFP-satellietfoto)

Beklaagden lid speciaal Surinaams bataljon:

Brandstichting tv-studio: vijf jaar voor hoofddader

PARAMARIBO - De krijgsraad in Paramaribo heeft vrijdag de hoofddader van de brandstichting bij de Surinaamse televisiestichting STVS veroordeeld tot vijf jaar gevangenisstraf.

Drie medeplichtigen van Orlando Brakke kregen vier en een half jaar gevangenisstraf. De krijgsraad verwierp de stelling van de verdedigers dat er geen sprake was geweest van brandstichting. Zij hadden kortsluiting als oorzaak genoemd van de brand in mei van dit jaar.

De verdachten behoorden allen tot het bataljon Speciale troepen van het Nationale leger van Suriname. Zij waren in de nacht van 10 op 11 mei de studio van STVS binnengedrongen. Na de bewakers en dienstdoende technici te hebben mishandeld, overgoten zij de slachtoffers met dieselolie. Ook de uitzendruimte werd daarmee besprenkeld, nadat eerst apparatuur was kapotgeslagen. Tegen hen was acht jaar geëist.

Hirsch Ballin voor Radio Vaticana:

Euthanasie taboe

DEN HAAG - Minister Hirsch Ballin van Justitie heeft vrijdag voor de Duitstalige uitzending van Radio Vaticaan de Nederlandse euthanasiewet toegelicht.

In nog geen twee minuten legde de minister uit dat euthanasie tegen de wil van liberalen strafbaar blijft. Een verzoek van een zieke om euthanasie is op zichzelf niet voldoende reden voor een arts om van strafvervolging gevrijwaard te blijven. Voordat Hirsch Ballin aan het woord kwam, las de woordvoerder van de Nederlandse bisschoppenconferentie, drs. J. Mourits, een deel van de verklaring van de bisschoppen over de nieuwe wet voor.

Daarin tonen de bisschoppen hun vreugde over de handhaving van de strafbaarheid van euthanasie, maar geven ze blijk van scepsis over de effectiviteit van de wet. Zij vragen regering en parlement om een adequaat en effectief vervolgingsbeleid van euthanasie.

'Welgelegen' viert tiende lustrum

WILLEMSTAD — De Stichting Huize Welgelegen, in de volksmond beter bekend als Huize Habaai, viert aanstaande dinsdag het feit dat vijftig jaar geleden begonnen is met de zorg voor bejaarden. Het monumentaal gebouw, waarin het bejaardentehuis is gevestigd staat er al ruim 150 jaar. Het was eerst het klooster van de zusters van Roozendaal.

Het ouderenoord Huize Welgelegen wordt de laatste twee jaren geleid door Audrey Janga. Het tiende lustrum wordt in kleine kring gevierd. Zondag is er om half elf 's morgens een mis de kapel van Huize Welgelegen.

Tussen 14.00 en 16.00 uur op dezelfde dag is er een bijeenkomst waar familieleden, kennissen en bewoners van het tehuis samen met het personeel het lustrum viert. De directie hoopt dat de families van de bewoners daarbij aanwezig zullen zijn.

De feestelijkheden worden op dinsdag 14 december besloten met een officiële receptie in het tehuis. De directie heeft daarbij diverse personen en instanties uitgenodigd.

Hof velt vier cruciale vonnissen:

Sitek niet bereid tot compromis bij uitbetalen gelijke salarissen

WILLEMSTAD — "Een compromis sluiten? Geen sprake van. Het is net als met de belastingen: die moet je betalen. En doe je dat niet, dan wordt er beslag gelegd." Aan het woord vakbondsleider Errol Cova van Sitek. Naast hem een breed glimlachende Bertie Braam jr, advokaat van de gewonnen vier proefprocessen. Cova: "De overheid en de schoolbesturen zullen over de brug moeten komen." De door de Sitek gevoerde én gewonnen processen zijn van groot belang voor alle ambtenaren. En een nachtmerrie voor de overheid. Uitvoering geven aan de vonnissen kan in de miljoenen gaan lopen.

Mannen en vrouwen in dienst van de overheid, gehuwd of ongehuwd, moeten voor hetzelfde werk gelijk worden betaald. En wel met terugwerkende kracht tot 1987. Gefaseerd invoeren van gelijke beloning mag ook al niet. En gehuwde of ongehuwde vrouwen met kinderen hebben, net als mannen, recht op een kostwinners - en kindertoelage. Dat is, kort samengevat, het vonnis in hoger beroep in vier zaken die individuele werknemers tegen de overheid en het rooms-katholiek schoolbestuur hadden aangespannen.

Daarvoor heeft de Sitek wel het nodige geduld moeten betrachten: de zaken werden in eerste aanleg verloren, in hoger beroep verloren, maar de Hoge Raad heeft de zaken terugverwezen naar het Hof. Die deed op 7 december - drie jaar na het begin van de zaken - een voor de eisers positief uitvallende uitspraak.

Hoewel het gaat om individuele zaken, is de Sitek hier toch erg blij mee. Met deze uitspraken zal een ieder die hiervoor een rechtszaak aanspant tegen de overheid en/of het schoolbestuur een niet te omzeilen jurisprudentie in handen hebben. De Sitek zal dan ook de overheid en het schoolbestuur aanraden het niet zo ver te laten komen, dat al die honderden werknemers individuele zaken aanspannen. "Ze kunnen beter gewoon voor iedereen de gelijke beloning invoeren, want het op een rechtszaak laten aankomen kost hen alleen maar handenvol geld. Voor iedere zaak zullen zij een advokaat moeten inschakelen. Ze zullen verliezen en dan niet alleen hun eigen advokaat, maar ook die van de tegenpartij moeten betalen."

Al sinds 1979 voert de onderwijsvakbond Sitek strijd voor gelijke beloning voor mannen en vrouwen, gehuwd of ongehuwd. De Sitek doet dat op grond van twee verdragen die door de Antillen zijn geratificeerd: het IVPBPR, waarin een dicriminatie verbod, en het IVESC, dat handelt over gelijke beloning. In eerste instantie eiste het onderwijzend personeel terugbetaling tot 1984; uit die periode is er jurisprudentie voorradig. Bij de herhaalde behandeling in hoger beroep versoepelde men zijn eis tot 1 oktober 1987. Cova: "We zijn dus redelijk genoeg geweest. Het gaat uiteindelijk om geld waar de mensen recht op hebben. Het is geen gunst."

In de eerste twee zaken van 7 december, van respectievelijk 22 en 95 man onderwijzend personeel, oordeelde het Hof dat ongehuwde mannen en vrouwen met terugwerkende kracht tot 1 oktober 1987 gelijk betaald moeten worden. Deze vonnissen zijn uitvoerbaar bij voorraad, ofwel daarop heeft men per direct recht.

In de twee andere zaken, van respectievelijk 35 en 5 eisers, ook weer tegen de overheid en het schoolbestuur, bepaalde het Hof dat gehuwde en ongehuwde vrouwen met kinderen recht hebben op een kostwinnerstoelage en een kindertoelage. In dit geval met terugwerkende kracht tot 14 augustus 1986. Omdat het om individuele zaken gaat en elk der eisers andere persoonlijke omstandigheden heeft (salarishoogte op grond van aantal dienstjaren, aantal kinderen etc.), moeten eerst de persoonlijke gegevens worden vastgesteld.

Ondertussen heeft zich met deze vonnissen een nieuwe vorm van discriminatie aangediend. Sinds de akties van de vakbond en de gevoerde rechtszaken, wordt gehuwde vrouwen per 1 januari 1990 evenveel uitbetaald als hun mannelijke collega's. Maar uit het vonnis blijkt, dat dit moet worden ingevoerd met terugwerkende kracht tot oktober 1987.

Vandaag of begin volgende week gaan over de vonnissen brieven uit naar de overheid en het schoolbestuur, kondigde Cova gistermiddag aan. Ja, dat gaat veel geld kosten. Een compromis? Het hele Sitekbestuur achter de tafel schudt nee. Een compromis sluiten zit er niet in. "Toen wij indertijd een compromis wilden sluiten was de overheid niet geïnteresseerd. Die tijd is voorbij. Er moet gewoon betaald worden. Net zoals de overheid eist dat een ieder zijn belasting betaalt. Op tijd. En anders wordt er beslag gelegd." Beslag op het Fort en op Skèrpenè (waar het RK Schoolbestuur zetelt, red.), zo wordt er gegrapt.

Helemaal onredelijk wilde bond niet zijn. "De eerste twee vonnissen zijn dan wel uitvoerbaar bij voorraad, maar we zullen niet eisen dat het bedrag nog voor de kerst wordt uitbetaald." Hoeveel tijd de bond aan het schoolbestuur en de overheid wil geven, wil Cova niet zeggen. "Wat is een redelijke termijn van terugbetaling als iemand je een groot, een heel groot bedrag schuldig is?" stelt hij de pers als wedervraag. "Drie maanden?" veronderstelt de pers. Cova zwijgt, Braam glimlacht.

Maduro's Bank helpt huizen opknappen

■ *WILLEMSTAD - De Maduro & Curiels Bank n.v. heeft i.v.m. de naderende feestdagen een schenking gedaan aan de Fundashon Drecha Kas, zodat de huizen van 13 inwoners van het eiland, die de onderhoudskosten zelf niet kunnen betalen, kunnen worden opgeknapt. In een persbericht zegt de bank te hopen dat er spoedig een einde komt aan alle armoede op Curaçao. Als elke onderneming op het eiland, al is het maar één huisje helpt repareren, zijn wij al een heel eind, aldus de bank. Op de foto: directeur Lionel Capriles van de Maduro's Bank overhandigt een cheque aan de voorzitter van de stichting Drecha Kas in het bijzijn van p.r. officer Yuchi Romero en mede-directeur van de bank Ron Gomes Casseres.*

Verdachten Sint Maarten blijven vastzitten

WILLEMSTAD/PHILIPSBURG — De Sintmaartense verdachten in de luchthavenuitbreidingszaak blijven in voorarrest in het huis van Bewaring op Sint Maarten. Gisteren werd hun aanhouding met nog eens acht weken verlengd. De stukken op grond waarvan de autoriteiten op Guadeloupe de zakenman Saro Spadaro zou kunnen uitleveren zijn inmiddels officieel op dat eiland gearriveerd.

De termijn van voorarrest voor oud-gezaghebber Ralph Richardson en luchthavendirecteur Frank Arneli liep af op 24 december en is verlengd tot 24 februari. Oudvoorzitter van het luchthavenbestuur Al Wathey, die enkele dagen later werd aangehouden, zou tot de 28-ste van de deze maand vastzitten. Die termijn werd gisteren in Philipsburg door rechter Freek Hartsuiker eveneens met acht weken verlengd tot 28 februari. Hieruit kan worden afgeleid dat zij waarschijnlijk niet meer op vrije voeten komen voor de behandeling van de rechtszaak. Die staat gepland voor eind maart.

De *Solidarity Civic Movement*, een groep aanhangers van de gearresteerden onder leiding van notaris Elco Rosario, kondigde donderdag aan een beroep op de rechter te zullen doen om de drie verdachten voor kerstmis vrij te laten. "Kerstmis is immers de tijd waarop ieder mens in zijn familiekring zich moet kunnen voorbereiden op het vieren van de geboorte van Christus," zo argumenteerde de SCV met een beroep op de christelijke beschaving. Niet bekend is, of zij ook voor andere verdachten die in de Sintmaartense gevangenis in voorarrest zitten een dergelijk pleidooi gedaan hebben.

De Italiaanse zakenman Rosario (Saro) Spadaro zit nog in de gevangenis te Basse-Terre (Guadeloupe) in voorarrest. Nu de stukken officieel bij het openbaar ministerie aldaar zijn aangekomen, kan hij door de plaatselijke rechter worden gehoord. Indien Spadaro dat wil, kan hij in een verkorte procedure naar Curaçao worden overgebracht. De kans dat hij om een dergelijke procedure vraagt is vrij groot: de gevangenis te Guadeloupe staat bekend als een van de 'ergste' in de Caribische regio.

Enige jaren geleden was het nog niet mogelijk verdachten tussen Frankrijk en het Koninkrijk uit te wisselen. De ontvoerders van de biergigant Freddy Heineken vluchtten toen naar Frans Sint Maarten. Een aa... door Heineken ingehu... mannen wisten de ont... ders naar het Nederla... deel van het eiland... krijgen, waarna zij we... gearresteerd. Kenne... hebben Frankrijk en Ne... land sindsdien hun hon... jaar oude uitwisselings... drag hernieuwd of ter... vonden.

AA-vluchten uit VS in december helemaal vol

WILLEMSTAD — ... eerste veertien vluc... van American Airl... (AA) vanuit Miami zi... al vol. Vanuit Cur... loopt het nog wat min... soepel, daar beginnen... volle vluchten pas op... 29e december.

Een trotse Hubert la C... lokaal AA-manager, ver... dit op het feestje dat... maatschappij gisteren ga... ere van de dagelijkse ... stop vluchten die volg... week zaterdag beginnen.

Ruben Page en ... Sampson liepen met glu... rende gezichten rond... bijna-af-gedeputeerde en... directeur van het toeris... bureau hebben maanden... moeite gedaan om deze lu... vaartmaatschappij n... Curaçao te halen. Page... daarin zelfs zo enthous... geweest, dat hij zich ve... loppeerde en opstapte. M... nog net als gedeputeerde k... hij dit feestje meemaken,... hem zichtbaar plezier de... Sampson benadrukte ... maals het belang van ... voor Curaçao. Volgens de C... bische manager, Geo... Hazy, zal AA het eerste j... zo'n 50.000 passagiers n... Curaçao brengen. Dat ... drie miljoen extra inko... sten opleveren.

Man veroorzaakt problemen

WILLEMSTAD — Poli... van de binnenstad had in d... avonduren te kampen m... een man die zich niet zo... liet arresteren... bedreigde politiemannen... een ijzeren staaf en zou ze... een inspecteur van poli... ermee in het gezicht hebb... geslagen. De man we... gezocht in verband met e... autoinbraak. Hij zag ... zijn aanhouding uit ... stellen door in het water ... springen. Zelf met een ... kon men hem niet te pakke... krijgen. Dat lukte wel to... hij aan wal klom en ruzie... met zeker vier agenten ... hem probeerden te overme... teren.

Investeringen in offshore-bunkering

Winst Curoil ook over dit jaar 11 miljoen

WILLEMSTAD — Curoil heeft evenals vorig jaar 11 miljoen winst geboekt. Dat is een miljoen meer dan was verwacht. Directeur Nicolina noemt de resultaten over 1993 goed.

Door de verhoogde accijnzen op olieprodukten heeft Curoil 18 miljoen gulden afgedragen aan de overheid. De overheids nv zal begin volgend jaar starten met offshore bunkering. Daartoe wordt een tanker gebruikt die tevens olieprodukten zal gaan transporteren naar Bonaire.

De uitbouw van offshore bunkering moet het hoofd bieden aan de concurrentie vanuit Aruba en Venezuela. Zij profileren zich met capaciteitsuitbreiding en scherpe prijzen. Reden dat Curoil niet achter kon blijven en mikt op een snelle service in het bunkeren. Het afgelopen jaar werd 4,5 miljoen gulden geïnvesteerd in de installatie van een opslagplaats voor olie in de haven. Tevens is 3 miljoen uitgetrokken voor een brandstofinstallatie op de luchthaven.

Curoil bestaat sedert 1985 en heeft ongeveer 60 mensen in dienst. Dit jaar werd het nieuwe hoofdkantoor aan het Waaigat betrokken. Curoil is de melkkoe onder de overheids nv's wat niet in het minst te danken is aan het monopolie voor levering van gas, benzine en kerosine op Curaçao en Bonaire. Daarnaast voorziet Curoil de luchten zeehaven van brandstof. Tevens exporteert zij watermethanol naar Aruba. Het bunkeren maakt een belangrijke activiteit uit van het bedrijf. Olieprodukten worden geïmporteerd vanuit Nederland, de VS en Venezuela.

Voorlopig wordt, ondanks de dalende prijs van olie op de wereldmarkt, nog niet gedacht aan een verlaging van de benzineprijs voor de consument, omdat volgens Nicolina in de loop van het jaar de prijs ook niet is aangepast bij stijgingen van de wereldmarktprijs. In de VS werd de benzineprijs aan de pompen deze week met twee dollarcent verlaagd, na een scherpe daling op de internationale oliemarkt.

Curoil-directeur Nicolina gaf tijdens de bekendmaking van de de jaarwinst niet te kennen of er in het afgelopen jaar sprake is geweest van omzetstijging. De economische vooruitblik 1993 meldt dat in 1991 weliswaar meer schepen bunkerden maar dat in totaal 30 procent minder brandstof werd gekocht.

De omzet van Curoil daalde in 1992 met 3 procent tot 5,1 mln.barrel. Deze daling werd veroorzaakt door de de daling in de bunkerverkopen. De lokale omzet daarentegen groeide met ruim 7 procent. Voor 1993 werd een gelijke omzet verwacht.

Vergoeding pro deo-zaken verdubbeld

WILLEMSTAD — De vergoeding voor advocaten in pro deo zaken wordt verhoogd van 300 naar 600 gulden per geval.

Minister van justitie en thans ook minister-president Suzanne Römer heeft bekend gemaakt dat de Raad van Ministers met dat voorstel akkoord is gegaan deze week. De verhoging gaat in op 1 januari 1994. De overheid stelt pro deo advocaten ter beschikking aan verdachten die geen rechtskundige bijstand kunnen vinden of betalen. De overheid betaalt in dat geval. De advocatuur zou steeds minder trek hebben in pro deogevallen vanwege de onredelijk gevonden vergoeding. Nu wordt die met honderd procent verhoogd.

Gedeputeerde Bentoera:

Beleid bij Kodela moet open zijn

WILLEMSTAD — "Als Kodela niet voor iedereen waarbij waterlekkage is geconstateerd hetzelfde kwijtscheldingsbeleid voert, dan is dat niet correct." Aldus gedeputeerde Raymond Bentoera in een reactie op het artikel dat gisteren in de Amigoe verscheen en waaruit blijkt dat Kodela een selectief kwijtscheldingsbeleid hanteert. "Er moet een open beleid zijn."

Bentoera heeft de bewuste brief, waarin de kwijtschelding van de helft van het lekbedrag staat genoemd, zelf nooit gezien. Zelfs de oorspronkelijke rekening heeft hij niet gehad, aldus de gedeputeerde. Wel was afgesproken dat de bewuste rekening nader zou worden bekeken, maar daarna heeft hij er nooit meer iets over vernomen. "Ik betaal elke maand het bedrag dat is geschat over mijn gebruik en tot nu toe krijg ik nog ieder jaar geld terug ook, omdat mijn verbruik lager was dan ingeschat. En dat bedrag ga ik niet eens ophalen."

Hij vindt dat het beleid van Kodela 'duidelijk' moet zijn. "Zo voorkom je dat onschuldigen als profiteur te boek gesteld worden." Bentoera verwijst naar de inhoud van het Kodelapersbericht, waarin staat dat er door de Raad van Commissarissen tot halvering van de rekeningen van alle 'lek'-rekeningen werd besloten. "Als anderen daar recht op hebben, waarom ik dan niet?"

Mogelijk dat Bentoera zich niet heeft gerealiseerd dat zelfs het zolang 'opzij' zetten van zijn rekening geen algemeen beleid, maar een selectief beleid van Kodela is. Uit werknemerskringen wordt vernomen dat van 'opzijzetten' bij anderen niet altijd sprake is en dat ook de snelheid waarmee de Kodela komt kijken naar een vermeend lek niet geschiedt volgens een lijst op volgorde van binnenkomst. Bij sommige mensen zou men sneller komen kijken dan bij anderen.

amera's moeten oor-rood-licht-ders aanpakken

ILLEMSTAD — Er en camera's voor de trole op het door rood t rijden. Dat overheids-nemen heeft minister-sident Römer bekend aakt.

e juridische en prakti-regeling van het plan is zaak van land en eiland en. Een commissie rap-teert over drie maanden r de haken en ogen van plan. Er zouden ook achten zijn over het con-eren op te hard rijden.

oor rood licht rijden is internationaal ver-insel, dat ook de lokale riteiten bezig houdt. Als van de storende vormen 'criminaliteit' wordt der de bevolking regel-atig deze verkeerszonde noemd.

Met de afdruk van de mera in de hand kunnen etes opgelegd worden aan hand van de nummer-aten die gefotografeerd zijn. dacht wordt aan dwin-nde maatregelen om oor te zorgen dat boetes ok daadwerkelijk betaald orden. Door een koppeling et de belastingdienst kan overheid regelen dat de arlijkse nieuwe nummer-aat pas afgegeven wordt s de belasting en de open-aande boetes zijn betaald.

Het kon vanochtend niet estgesteld worden of de over-eid dat ook van plan is te aan doen met boetes voor ndere verkeersovertre-ingen. Het Openbaar Minis-erie heeft dit jaar een paar er geprobeerd een serie ogg opgelopen boetes te nen die nimmer werden aald. Ook wetsovertreders nnen wanbetalersgedrag. Overigens komt het ook or dat wie geen nummer-laat heeft er een steelt.

Buluitreiking op de UNA

■*Op de foto de geslaagden met hun pas verworven bul.*

Buluitreiking op de UNA

WILLEMSTAD —Veertien afgestudeerden aan de Sociaal Economische faculteit en de Technische faculteit kregen gistermiddag in de aula van de UNA hun bul overhandigd door de rector magnificus mr. Elmer Joubert.

Voorzitter van het bestuurscollege Herman George legde, evenals de andere sprekers, er in zijn korte toespraak de nadruk op dat de Curaçaose samenleving te maken heeft met een gebrek aan goede politici. "Jullie zijn de nieuwe leiders, die de taak hebben de ontwikkeling van de maatschappij voort te zetten", drukte hij de geslaagden op het hart. "En een goede leider is niet iemand die over de rug van anderen gaat, maar iemand die vertrouwen kweekt en anderen steunt".

Orlando Cuales, directeur van het radiostation Z '86, hield een gevoelige speech, waarin hij terugblikte naar zijn eigen studententijd in Puerto Rico, 26 jaar geleden. "Studeren was destijds een zoektocht naar de waarheid". Cuales betoogde dat de nieuwe leiders eerst doordrongen moeten zijn van wat een verantwoordelijk en oprecht leiderschap inhoudt. Daarna kunnen zij zaken met beide handen aanpakken. Cuales citeerde: *'Some see things and they ask why? I dream things and ask myself why not?'*

Caribisch standbeeld op Curaçao kost 2 miljoen

Arion: Nederland kan schuld met bevrijdingsmonument vereffenen

WILLEMSTAD — De schrijver Frank Martinus Arion wil een Caribisch bevrijdingsmonument oprichten dat in 1995, 200 jaar na de Curaçaose slavenopstand, zal worden onthuld. Arion schat de kosten voor het bronzen standbeeld, dat 20 meter in hoogte zal gaan bemeten, op twee miljoen gulden. Een bedrag dat hij in het kader van de 'Wiedergutmachung' van de koloniale onderdrukking van de slaven door Nederland betaald zou willen zien.

Dat zei de schrijver tijdens de presentatie van het boek *Een zweem van weemoed, verhalen uit de Antiliaanse slaventijd* van Cornelis Goslinga. Een bundel van verhalen, gebaseerd op de geschiedschrijving over de slavernij op Curaçao. Goslinga heeft in zijn geromantiseerde verhalen niet geschroomd de gruwelen van de onderdrukking van de zwarte mens te vermelden.

Nederland heeft haar koloniale Curaçaose verleden immer ondergeschoffeld, meent Arion. Hij wees op de erkenningsgolf die het afgelopen jaar plaatsvond. Japan en Duitsland hebben zich verontschuldigd voor hun oorlogsmidaden. De *Wiedergutmachung* hield in dat de Duitsers de holocaust onder ogen zagen. Hoewel niet geheel te vergelijken - de slavernij werd afgeschaft in 1821, de Tweede Wereldoorlog vond nog deze eeuw plaats - denkt Arion dat een symbolische erkenning van de slavernij op haar plaats is.

In de Nederlandse geschiedschrijving van de 18e eeuw ligt de nadruk op de welvaart, de handel en de glorietijd van schilders als Rembrandt. Maar juist de handel kent een schaduwzijde: de West-Indische Compagnie koloniseerde de West, waar produkten als zout en hout vandaan werden gehaald. Dat ging gepaard met slavenhandel. "De Gouden Eeuw was in die zin ook een Bronzen Eeuw, en dat wordt vaak niet vermeld."

MULTATULI

Het heeft Curaçao aan een Multatuli (multatuli betekent: ik heb veel geleden) ontbroken, meent de schrijver die bekendheid verwierf met zijn boek *Dubbelspel*. Dat maakte dat de wandaden inde West niet wijd en zijd bekend werden. *Een zweem van weemoed* ziet hij als een gedenkboek, dat de *Wiedergutmachung* kan inluiden.

Eigenlijk zou de juiste plaats voor het Caribische monument, in de geest van de *Statue of Liberty*, op Haïti dienen te verrijzen. Dat eiland is immers de eerste onafhankelijke negerrepubliek in het Caribisch gebied, maar de politieke instabiliteit van het eiland verhindert dat, aldus de schrijver. Reden dat Arion het monument op de berg Ser' i Neger (bij Fontein) heeft bedacht, waar de slavenopstand zich voor een deel afspeelde. Bovendien heeft Curaçao een centrale plaats ingenomen in de slavenhandel gezien de depôtfunctie. "Op Curaçao werden de slaven voor het Caribisch gebied verhandeld; al met al reden om juist het monument hier te laten verrijzen."

Om het bevrijdingsmonument mogelijk te maken wil Arion een Stichting in het leven roepen. Gesprekken met de beeldhouwer Nel Simon, die het bronzen beeld zal gaan maken, zijn al gaande. Nu wil de schrijver nog technici en een architect ('misschien de architect Carel Weber') benaderen. Hem staat een multifunctioneel monument voor ogen dat wellicht zelfs een museum of studiecentrum zou kunnen gaan omvatten.

Aan collega Goslinga deed hij de oproep om in 1995 een nieuwe verhalenbundel over de slaventijd te laten verschijnen.

Ook Nederland stelt onderzoek in

Onderzoek bevestigt vermoedens van BC over misbruik uitkeringen

WILLEMSTAD — De uitspraken van het hoofd van de sociale recherche, Glenn Albertina (en niet Alberto zoals gisteren abusievelijk vermeld in de Amigoe), over het misbruik van uitkeringen door Antillianen op Curaçao en in Nederland, verbazen gedeputeerde Bentoera niet. "Juist omdat we dat vermoeden hadden, hebben we Albertina naar Nederland gestuurd voor onderzoek. Volgende week komt hij terug en zodra we zijn verslag hebben, gaan we bekijken wat we er aan gaan doen."

Het ministerie van Sociale Zaken in Den Haag heeft naar aanleiding van de berichten over massale fraude met uitkeringen al aangekondigd volgende week een onderzoek te zullen instellen.

Volgens Albertina zijn veel Antillianen dubbel ingeschreven: terwijl zij een onderstandsuitkering krijgen op Curaçao wonen zij in Nederland en krijgen daar een bijstandsuitkering, of omgekeerd. Als bestanden van sociale diensten, belastingdiensten en bevolkingsregisters hun bestanden zouden koppelen, zou het aantal mensen met een uitkering van de Sociale dienst op Curaçao met de helft kunnen worden teruggebracht, zo verklaarde Albertina in Nederland.

Gedeputeerde Raymond Bentoera kan nog niet zeggen of die bestanden ook allemaal zullen worden gekoppeld. Hij wil eerst de terugkomst van Albertina afwachten. Maar hij staat niet negatief tegenover 'het zoeken naar samenwerkingsverbanden, vooral met gemeentes waar veel Antillianen wonen'. Bentoera wijst er op dat in 1990 er rond de 50 miljoen gulden werd uitgegeven aan onderstandsuitkeringen en dat dat inmiddels is teruggebracht naar zo'n 40 miljoen. "En misschien blijven het komend jaar zelfs onder die 40 miljoen," hoopt Bentoera.

"Het bestand is al behoorlijk teruggebracht door samenwerking met de Dienst Informatie Voorziening en we zijn ook samen met de SVB bezig de betanden te bekijken, zodat mensen die overleden zijn of die inmiddels de pensioengerechtigde leeftijd hebben uit de onderstand zijn gehaald of anders zijn ingedeeld." Iets waar niet iedereen hem dankbaar voor zal zijn. "Daar was veel politieke moed en durf voor nodig, maar het is nodig het oneigenlijk gebruik aan te pakken."

Door het onderzoek van Albertina zal niet alleen de Sociale Dienst op Curaçao kunnen bezuinigen op de uitgaven. Ook Nederlandse gemeentes zullen hierdoor hun bestanden kunnen schonen en zo geld besparen.

Man slaat jongen met betonblok in het gezicht

WILLEMSTAD — Een 27-jarige man heeft een jongen van vijftien met een blok beton in het gezicht geslagen. Dat gebeurde vrijdagochtend op de Bocaweg. De aanleiding daarvoor is niet gemeld door de politie. De jongen hield een bloedlip en een afbroken tand over aan de klap. S.Z. bekende de dader te zijn en werd aangehouden.

Sede di Papiamentu verandert in taleninstituut

WILLEMSTAD — De belangenbehartiger van het Papiaments, de Sede di Papiamentu, wil méér dan Papiaments. De verbreiding van het Papiamentu door bijvoorbeeld de introductie van de lesmethode Papiamentu 'Nos Idioma' in het basisonderwijs en cursussen Papiaments voor de ongeveer 1000 leerkrachten, heeft de organisatie na tien jaar rijp gemaakt voor de overstap naar taleninstituut. In de toekomst zullen ook de andere relevante talen op Curaçao, Nederlands, Engels en Spaans aandacht krijgen. De organisatie gaat ondertussen verder in de strijd tegen de 'taalvervuiling' in het Papiaments. Volgende week vindt tijdens de lustrumviering de onthulling van de nieuwe naam plaats.

De standaardisering van het Papiaments is een ontwikkeling met een lange adem. Volgens Omaira Leeflang van de *Sede di Papiamentu* is er in elke taal voortdurend discussie over wat goed en fout gebruik van de taal. Op Curaçao zijn de verschillen echter te groot. Het hoofd Joyceline Clemencia wil streng zijn: "Ook al is een woord nog zo ingeburgerd, dan kan het nog fout zijn. Het woord *antobra* (dan, red.) is wel in zwang, maar het moet gewoon zijn *anto*. Het taleninstituut moet een goed taalgebruik bewaken. De vrijblijvendheid in het gebruik van het Papiaments moet veranderen". Ondermeer door het opzetten van een 'talenbank' en de spellingschecker *kontrografia* wordt hieraan gewerkt. Standaardisering van de taal is een politieke kwestie. Zo is het wetsvoorstel voor het Papiaments als officiële taal nog steeds niet behandeld in de Staten. Volgende week wordt daarvoor een handtekeningenactie georganiseerd.

Onder de nieuwe naam 'Instituto Nashonal di Idioma di Kòrsou' gaat de organisatie zich beleidsmatig en planmatig inzetten voor de ontwikkeling van het taalgebruik van het Nederlands, Engels en Spaans. Volgens Clemencia lopen de *Instituto Lingwistiko Antiano* (ILA) en haar organisatie elkaar niet in de weg: ' De ILA is een landelijke instelling, wij zijn eilandelijk. Het is natuurlijk onzin als wij afzonderlijk het wiel zouden gaan uitvinden. Daarom kan het er uiteindelijk wel van komen dat de twee instellingen in elkaar geschoven gaan worden". Nieuwe plannen heeft de organisatie volop, zoals de ontwikkeling van een basisgrammatica en de standaardisering van het lexicon. De andere talen moeten op deze manier vanuit het Papiaments beter toegankelijk worden.

De lustrumviering wordt maandag geopend met een forumdiscussie over '10 jaar Papiaments'. Op dinsdag vertellen en zingen Curaçaose ouderen verhaaltjes en liedjes. Op woensdag is er voor jongeren een wedstrijd *rap* in het Papiaments en toneel.

Eerst interimkabinet

Behandeling begroting in Staten uitgesteld

WILLEMSTAD — De behandeling van de begroting van het Land, die vankelijk voor aanstaande maandag stond gepland, gaat niet door. Met een demissionair kabinet dat maar uit vier ministers bestaat, heeft dat ook niet veel zin. Eerst moet het nieuwe kabinet er zijn. Dat komt er waarschijnlijk dit weekeinde.

Of dan ook het hele programma, compleet met ministerposten, zal zijn ingevuld is nog niet duidelijk. Formateur Jandi Paula, die afgelopen woensdag door de gouverneur werd gemaand iets meer haast te maken met de formatie, heeft dit weekeinde verschillende besprekingen met vertegenwoordigers van politieke partijen. Will Johnson (WIPM) en Kenneth van Putten (DP Statia) en Vance James (SPA) zijn vandaag op Curaçao.

Cruciaal in de besprekingen lijkt de positie van de DP te zijn. Omdat zij in een lijstverbinding aangingen, hebben zij samen 3 zetels. Maar vorige jaar werden de contacten verbroken door ruzie. Nu moet er weer toenadering worden gezocht om in een lijstcombinatie aan het interimkabinet mee te kunnen nemen. In elk geval zou de UPB (3) buiten het kabinet kunnen blijven. Deze partij heeft tot tweemaal toe een crisis veroorzaakt zonder *formeel* tot aansprakelijk gesteld te kunnen worden.

In elk geval zijn de oud-coalitiegenoten DP Statia en WIPM niet onwelwillig tot deelname aan het interimkabinet. De SPA, tot nu toe nog oppositiepartij, zou ook bereid zijn deel te nemen, mits Leo Chance minister wordt.

Het interimkabinet zou dan bestaan uit PNP 6, DP Statia 1, WIPM, 1, SPA 1, SI/Fol 3; ofwel 12 zetels, precies voldoende om te kunnen regeren. Eventueel zelfs met steun van dissidente PNP-er Betto Thomas, die het totaal op 13 kan brengen.

De formatie zal nu in elk geval snel gestalte moeten krijgen, aangezien de begroting voor 1994 vóór 31 december moet worden behandeld. De Statenleden hebben nog geen oproep voor de vergadering gehad, terwijl deze een week geleden nog wel tentatief voor maandag op de agenda van de griffie van de Staten stond.

TENNIS / GENEVE — Stephane Oberer is benoemd tot coach van het Zwitserse Davis-Cupteam. De 32-jarige Oberer begeleidt ook Olympisch kampioen Marc Rosset.

ANUNCIO

Cu e meta pa atende e fluho di peticionnan pa permiso di trabao y residencia den un forma ordená y eficaz, e siguiente reglanan a keda determiná:

Entrega di peticionnan, como tambe buscamento di formulario pa peticionnan por ser haci únicamente pa donornan di trabao of personanan cu nan a autorisá...

Minister di Husticia
H.R. Croes

ADVERTENTIE

Om de stroom aanvragen voor werk- en verblijfsvergunningen bij de Directie Vreemdelingenzaken op verantwoorde en efficiënte wijze te laten verlopen, zijn de volgende regelen vastgesteld:

Indiening van aanvragen, alsmede het ophalen van de daarvoor bestemde formulieren, bij de Directie Vreemdelingenzaken dienen door werkgevers of door deze schriftelijk gemachtigde personen te schieden.

Het afhalen van vergunningen voor werk- en verblijfsvergunning, of afwijzende beschikkingen ter zake, dient uitsluitend door de betrokkenen zelve te geschieden, onder overleg van het paspoort ter controle en de afgifte der corresponderende documenten aan de juiste belanghebbenden.

Onverminderd het boven bepaalde kan de indiening van aanvragen voor slechts vergunningen, of van verzoeken voor andere soortige verklaringen, uiteraard door de belanghebbenden zelve geschieden.

Deze regelen zijn met ingang van heden van kracht.

...ember 1993

De Minister van Justitie
H.R. Croes

ANUNCIO

... para la residencia de ...

... por los mismos.

Sin diminuir las reglas anteriores, toda persona concernida queda ...

H.R.Croes

ANNOUNCEMENT

In order to have the flow of work and residence permits de... way, the following rules have been established:

Filing of applications, as is also the case with the ... forms to ...

The Minister of Justice
H.R.Croes

AGENDA

RUREN AMIGOE
08.30-12.00/14.30-17.30 uur; loten.

ON

gevallen na kantoortijd: 21639, 4508. Pageboy 127-0379.

ELEFAX: 22368.

KENINGNUMMER
Banco di Caribe.

trale) en 11141 (informatie).

CENTRALE

****

TJES verschijnen op dinsdag en kunnen iedere dag tussen 00/14.00-17.00 uur worden opgehalve op zaterdag. Alleen zoe op maandag en donderdag uur binnen zijn, kunnen de dag dinsdag en vrijdag) verschijnen.

****

EGELING DOKTOREN
ondag van 09.00-10.00/17.00-

, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Paradera en Sta. Cruz: dokter erstap via Dr. Horacio Oduber tel.: 74300) of via Alarmcentrum

lito, Savaneta en San Nicolas: Every via Centro Medico San l.: 48833) of via Alarmcentrum

****

brug:
E. Irausquin Blvd. Tel.: 29011.
rug:
B. v/d/ Veen Zeppenveldt-
Tel.: 45712

****

BRANDGEVALLEN, ongeeen of ander ongeluk gelieve tel.: 115) op te bellen.

****

MEDICO CARABOBO
straat 7, tel.: 21777)
heeft dr. Lili G. Beke-Martínez,

****

E KRUIS ARUBA
NGENBUREAU
straat 22, tel.: 24444)
geopend van 07.30-12.00/13.50- uur; maandag te Paradera (tel.: n 08.00-11.00 uur; dinsdag: San 45906)/Noord (23425) van 08.00- ; woensdag: Santa Cruz 28288) 0-11.00 uur; donderdag: Dakota Oranjestad (23168), Savaneta n Brazil (48301) van 08.00-11.00

****

ER? STICHTING CIZKA geeft en brengt u in contact met leden ngerschapsbegeleiding, verloskun- en kraamzorg bieden. Bel 37687.

****

NATIECENTRUM KONINGIN LMINA FONDS (voor de kanjding op Aruba)
van maandag t/m vrijdag van 30 uur - J.E. Irausquinplein 3 r de pastorie van Oranjestad).

****

OTICS ANONYMOUS HEL-

69 (24 uur per dag).

****

HOTLINE

? Bel dan 23040/27352
07.30-12.00/13.00-16.30 uur.

****

RIDE
beeckstraat 25, tel.: 32999)
maandag tot en met vrijdag van uur voor inlichtingen omtrent alcohol/drugsmisbruik.

****

ON RESPETA MI
tegen seksuele misbruik van en)

****

Y INTERNATIONAL

029, tel.: 27808/48124.

****

ARTSEN
en en T.J.M. Woots, tel.: 21720. gevallen buiten kantooruren

****

CLUB ARUBA ARIBA
Wilhelminastraat 16)
ond om 19.30 uur speelavond. informatie tel.: 24953.

****

AKOCHI
te Savaneta, achter kleuter- Paseo)
maandag t/m zaterdag van uur en op zondag van 11.00- kinderen van 1-13 jaar.

****

BA
18.22 Punky Brewster; 19.10 Factory; 20.00 Nos cu Nos; News; 21.20 Mexican Movie; 22.55 Brian Osser Nightmare; Tonight; 24.00 Sluiting.

12.00 Cartoons; 13.00 X-mas y's Village; X-mas special: ials; 14.00 Movie: Bernae Studio Sport; 17.20 And They 18.30 X-mas Special: An d X-mas; 19.32 Show-Time; News; 20.50 Health Week; s Special: Peter, Paul and Concert; 22.34 Week in 23.20 Sports Tonight; 24.00 Sluiting.

****

ZATERDAG
DIVERSEN
AILEN'S FAN CLUB: 20.00-01.00 uur kerstmode- en muziekshow - Teatro Seri Noka te Santa Cruz.

SPORT [illegible] Bestaan Aruba Boxing Association): 20.30 uur [illegible] - Savaneta Entertainment Center.

****

MAANDAG
DIVERSEN
BIJBELMUSEUM: geopend op elke werkdag van 10.00-12.00 uur en zondag van 11.00-12.00 uur in de protestantse kerk.

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/ 16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BUREAU LEVENS-, GEZINS- EN HUWELIJKSMOEILIJKHEDEN (Lejex Building, Wilhelminastraat 19): iedere werkdag van 07.30-12.00/13.00-16.30 uur (ook mogelijk afspraak te maken via tel.: 25145 of 25111).

BEGELEIDINGSCENTRUM GEESTELIJK GEHANDICAPTEN 'MAN NA OBRA': elke maandag en donderdag van 09.00-12.00 uur gelegenheid om produkten te kopen in het oude gebouw van Biblio Pin, t/o protestantse kerk, Piedra Plat.

KERKDIENSTEN
BRAZIL: zon.: 09.00 en 19.00 uur.
DAKOTA: zat. 19.00 uur; zon.: 08.00 en 18.00 uur.
EMANUELKAPEL: zat. 19.00 uur.
NOORD: zat.: 19.00 uur; zon.: 07.30 en 18.00 uur.
ORANJESTAD: zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30, 10.00 en 18.00 uur.
PARADERA: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 en 17.30 uur.
POS CHIQUITO: zon.: 08.00 uur.
SAN NICOLAS: zon.: 08.30 en 18.30 uur.
SANTA CRUZ: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 09.00 en 18.30 uur.
SAVANETA: zat.: 19.00 uur; zon.: 17.30 uur.
TANKI LEENDERT: zon.: 08.00 uur.

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
ORANJESTAD: 10.00 uur ds A. van den Doel (crèche en zondagsschool).
SEROE COLORADO: 08.30 uur ds A. van den Doel.
SAN NICOLAS: 09.00 uur ds. G.J. Dekker.
PIEDRA PLAT: 10.30 uur zondagsschool; 17.30 uur ds. G.J. Dekker.

****

AAN BOORD VAN DE "KAREL DOORMAN": 09.30 uur kerkdienst o.l.v. vlootpredikant M. van der Hout- haven Oranjestad.

Croes en Zwinkels over 'La Costa drugskartel':

Uitlevering verdachte Arubaan niet mogelijk

ORANJESTAD — Naar aanleiding van het verzoek van de VS om uitlevering van de Arubaanse zakenman R.H., een van de vermoedelijke leiders van het 'La Costa drugskartel', hebben zowel minister Rudy Croes van Justitie als waarnemend Procureur Generaal J.H.M. Zwinkels verklaard dat dit, gezien de bestaande wetgeving, niet mogelijk is. Wel wordt een onderzoek ingesteld naar de mogelijkheid van fiscale delicten door R.H. begaan.

In Miami is inmiddels een andere Arubaan, zakenman J.A., in verband met deze zaak voor de Grand Jury gebracht. Hij vertoefde voor medische behandeling in de Verenigde Staten, waar hij een bypass-operatie onderging. Hij is tevens suikerpatiënt. In het CNN-nieuws konden de Telekijkers hem geboeid zien gaan naar de zitting van de Grand Jury. Zijn op Aruba wonende zoon A.A. is eveneens verdachte.

De Amerikaanse drugsbestrijdingsdienst Drug Enforcement Agency (DEA) uitte onlangs de wens van uitlevering van R.H., zodat deze in de VS kan worden berecht. Volgens de Amerikaanse district Procureur-Generaal Kendall Coffey is de Arubaan een van de leiders van het drugskartel, dat zaken doet vanuit Colombia en Aruba. Sinds 1980 zou ruim 80 ton cocaïne en 250.000 pond marihuana naar de VS zijn verscheept. Het kartel heeft voor ongeveer 1,5 miljard florin aan drugsgelden witgewassen.

Minister Rudy Croes zette uiteen dat in 1992 reeds huiszoekingen in de bedrijven van R.H. werden gedaan, waarbij onder meer honderd dozen met documenten in beslag werden genomen. Over het eventuele verzoek tot uitlevering zei Croes dat hoewel Nederland en de VS enige tijd geleden een akkoord sloten over nauwere samenwerking op het gebied van de bestrijding van de internationale misdaad, dit niet voor Aruba noch de Nederlandse Antillen geldt. Zolang dit wettelijk niet geregeld is, kan uitlevering niet plaatsvinden.

Ook waarnemend PG Zwinkels liet een dergelijk geluid horen. Hij wees erop dat Directie Wetgeving doende is dit gedeelte uit het Wetboek van Strafrecht te lichten en via een landsverordening een en ander te regelen, hetgeen dan ook op de Antillen zal moeten geschieden. Zwinkels: "Hoewel dit soort berichten negatief werken voor wat betreft de promotie van Aruba, werd in de Amerikaanse pers duidelijk melding gemaakt van de medewerking die wij bij de onderzoeken geven. Ook uit het recent doorvoeren van de wetgeving over het witwassen van drugsgelden blijkt duidelijk dat Aruba deze zaak serieus aanpakt en alle medewerking verleent".

Over het onderzoek naar de bedrijven van R.H. zegt de PG dat daar veel tijd mee gemoeid is. Zij die meenden dat deze zaak in de doofpot zou verdwijnen, hebben ongelijk gekregen. Uit het onderzoek blijkt de ernst van de groeiende criminaliteit op Aruba. [illegible] R.H. [illegible] aangehouden, stelt Zwinkels dat op dit moment wordt nagegaan of in de administratieve stukken, die destijds in beslag werden genomen, mogelijke bewijzen zijn van fiscale delicten, zoals het niet aangeven van inkomsten. Als dit bewijzen oplevert, kan eventuele aanhouding plaatsvinden.

De op Aruba vertoevende R.H. heeft inmiddels elke betrokkenheid bij het Colombiaanse drugskartel ontkend. "Als de beschuldigingen juist zijn, dan zou ik allang niet meer vrij rondlopen op Aruba. Ik heb nooit verdovende middelen naar de VS verscheept". Naar aanleiding van de beschuldigende berichten uit Miami heeft hij laten weten contact op te nemen met zijn advocaat.

■ *ORANJESTAD — Antraco Samson Bookstore organiseerde ook dit jaar haar Sinterklaas-campagne met leuke prijzen voor de jeugd. De trekking vond deze week plaats, en als winnaars kwamen uit de bus: A. Schepers, Emile Lugten en Rita Maduro. Op de foto de winnaars samen met hun ouders, retail manager Robert Croes jr. en Irene Ras, supervisor van Antraco Samson Bookstore.*

Allerlaagste lonen met 5,6 procent verhoogd

ORANJESTAD — Na ontvangen adviezen van Arbeidszaken en de SER heeft minister Fredys Refunjol van Welzijnszaken de minimumlonen in categorie 2 en 3 met 5,6 procent verhoogd. De verhoging gaat per 1 januari 1994 in. Het minimumloon is sinds 1 december 1988 met 26.3 procent verhoogd.

Refunjol maakte de verhoging bekend ingevolge artikel 13 van de wet op de minimumlonen (1989 no.CT 261). Dit geschiedde op basis van de gestegen kosten van levensonderhoud over de periode augustus 1992 tot augustus 1993, vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

Het minimumloon voor huispersoneel, dat per 1 december 1988 werd vastgesteld op 341,65 florin en daarna werd verhoogd tot 412,95 florin, bedraagt per 1 januari 1994 436,10 florin per maand. Indien in één week minder dan 22 uur wordt gewerkt, is het salaris minder en bedraagt per 1 januari 1994 4,95 florin per uur.

Het miniumloon voor categorie 1; fabrieken- en constructie werkzaamheden welke op 1 december 1988 op 925,40 florin per maand of 213,85 florin per week werd [illegible] blijft onveranderd. Voor categorie 2; banken, verzekeringen, transport, hotel, restaurants, andere service verlenende instellingen, landbouw en tuinbouw, industrie op electrisch gebied en textiel, kleding en wasserijen, waarvan het miniumloon op 1 december 1988 op 686,90 florin per maand werd gesteld, wat daarna op 30 juni 1992 verhoogd werd tot 762,45 florin en per 1 januari 1993 tot 830,20 florin, wordt nu per 1 janauari 1994 verhoogd tot 876,70 florin per maand of 202,30 florin per week.

Werknemer bij SETAR aangehouden

ORANJESTAD — De landsrecherche heeft vrijdag de Arubaan J.Ch.H.(45), werkzaam bij het overheidstelefoonbedrijf SETAR, aangehouden en voor verder onderzoek ingesloten. H. wordt ervan verdacht een diploma te hebben vervalst. Met dit vervalste diploma solliciteerde H. bij SETAR en werd in mei dit jaar in dienst genomen.

Blue Army-films

ORANJESTAD — Blue Army presenteert dit weekeinde weer een paar films op TeleAruba. Op zondag 13 uur wordt vertoond 'A Christmas Story', van de Quigley Village serie, en om 14 uur herhaling van de film 'Bernadette'. Maandag om 21.30 uur volgt nog een speciaal programma: 'What Catholics Believe About The Church'.

MEP-Statenfractie wil commissie voor vergunningen

ORANJESTAD — De MEP-Statenfractie heeft de ministers van Welzijnszaken en Justitie verzocht een commissie te vormen voor het afgeven van werkvergunningen. De fractie is van mening dat deze kwestie zonder uitstel moet worden aangepakt. De 'Commission di Empleo' kan al de vergunningen aanvragen en dan coördineren.

In deze commissie moeten vertegenwoordigers van Sociale Zaken, Arbeidszaken, Immigratie en de Kamer van Koophandel zitting hebben. Allereerst moeten allen die op Aruba werk zoeken snel en efficiënt geholpen worden. Dan pas komen vreemdelingen aan de beurt.

Waarnemend MEP-fractieleider L. de Cuba wees er op dat in dit verband ook de onderstanduitkering bekeken dient te worden, waaronder thans ruim 3000 vaders van gezinnen vallen. Nagegaan dient te worden hoe dit aantal verminderd kan worden.

Eis drie jaar tegen overval op supermarket

ORANJESTAD — Voor de overval op een supermarket te Paradijswijk eiste Officier van Justitie mr. J.E. Hartjes tegen ieder van het Venezolaanse trio een gevangenisstraf van drie jaar. Rechter mr. P.G. Vroom doet over twee weken uitspraak.

Bij behandeling van deze zaak bleek dat het drietal de eigenaar van de supermarket met een mes bedreigde en dwong om ruim tweeduizend florin af te geven. De officier was niet te spreken over het optreden van de verdachten, die gastvrijheid op Aruba genoten. De daders verklaarden het geld nodig te hebben om huur en andere kosten te kunnen betalen.

In de zaak tegen A.O (27) die in augustus werd aangehouden met in zijn bezit 33 gram cocaïne en 302 gram marihuana, eiste Officier van Justitie mr. B.J. Lie-A-Kwie een gevangenisstraf van twaalf maanden, waarvan drie maanden voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaar. Als verweer voerde verdachte aan dat hij de drugs in huis had voor eigen gebruik en dat van zijn vrienden.

Ook werd verdachte heling van een nieuw gestolen airco ten laste gelegd. Het bleek dat hij deze airco, waarvan hij de rechter wist te vertellen dat deze nieuw ruim 1000 florin kostte, voor 350 florin had gekocht. Rechter mr. Vroom wees vonnis met tien maanden gevangenisstraf, waarvan 5 maanden voorwaardelijk en een proeftijd van twee jaar.

ARMA vraagt heroverweging cruise-belasting

ORANJESTAD — Het bestuur van de Vereniging van de Aruba Kleinhandel (ARMA) heeft begrepen dat de regering per 1 januari 1994 een heffing van 3,50 dollar per cruise-toerist zal gaan invoeren.

Volgens de agent van de cruise-schepen hebben de cruiselijn-bedrijven hier niet positief op gereageerd. De kans is groot dat een aanzienlijk deel van de schepen die momenteel Aruba aandoen, hun schema zullen wijzigen. Dit betekent dat ze niet meer naar Aruba zullen komen.

Volgens ARMA-voorzitter Paul van Niel zal dit voor veel ARMA-leden in het bijzonder en voor de economie van Aruba in het algemeen een zware klap betekenen. Reden waarom de ARMA een dringend beroep op de regering doet om het één en ander wederom in overweging te nemen en om deze voorgenomen maatregel ongedaan te maken.

Zondag... Pinocchiodag!

Pinocchio RESTAURANT

Ontbijt
[illegible] 10 ontbijtspecials [illegible] thee, melk en juices [illegible] kinderen fl. 7,50

Lunch
[illegible] familie en uw jongste gezin [illegible]

Diner
[illegible]

Pinocchio Restaurant
Promenade Shopping Center, tel. 376784

WEGENS VERTREK TE KOOP
Gezellig, goed onderhouden
VERDIEPINGSHUIS
in Julianadorp
Grote schaduwrijke tuin met drip- en sproei-installatie
3 Slaapkamers, grote aangebouwde porch.
Vrijstaand gastenverblijf. Vraagprijs NAfls. 265.000,-.
Tel.: 691527.

OPENBARE VERKOOP

Op woensdag 5 januari 1994 des voormiddags om 11.00 uur, zal ten kantore van ondergetekende, krachtens artikel 1203 lid 2 van het Burgerlijk Wetboek van de Nederlandse Antillen, de openbare verkoop worden gehouden van:

Het tot 12 september 2046 lopend recht van erfpacht op een perceel grond, bekend als Blok S, kavel nummer 72 van het verkavelingsplan BARBOUQUET, gelegen in het Tweede District van Curacao, ter grootte van 790 m2, nader omschreven in meetbrief nummer 189 van 22 mei 1986, met al het daarop gebouwde en al hetgeen verder daartoe door aard, bestemming of natrekking behoort.

De veilingsvoorwaarden zullen gedurende één week voor de veiling voor belanghebbenden ter inzage liggen ten kantore van ondergetekende en houden onder meer in dat executant van iedere bieder de overlegging van een garantie kan eisen als waarborg voor de betaling van de koopsom en kosten.

Mr F.E. Gijsbertha, waarnemer
van het vacante notariskantoor
Mr H.A. Sperwer,
Neptunusweg 18
Telefoon: 374377
Curacao
contactpersoon: mevr. K. de Boer.

BIN TRAHA RIBA BO FUTURO DJOIN E TIM DI SONESTA

Serka nos e temporada haltu di turismo a kurhinaa kaba i nos mester urgentemente personanan dinámiko i servisial pa e siguiente funshonnan:

Bellman / Maletero
Busboy / Ayudante den Restourant
Waiter
Kòki ku eksperensha
Steward / Asistente di limpiesa.

Pa e funshonnan nos ta rekerí dominio di ingles i spaño i algun aña di eksperensha den e funshon, eventualmente diploma di fishi i un aktitut di trabou positivo i disponibilidat pa traha warda.

Nos ta ofrese un salario atraktivo, seguro médiko pa miembronan di famia, plan di vakashon di Sonesta, prima di vakashon ets.

Si bo ta interesá den un trabou serka nos [illegible] posibel na Sonesta Hotel [illegible] ó yama tel. 368800 i puntra pa departamentu di Rekurso Humano.

SONESTA BEACH HOTEL & CASINO CURAÇAO
Piscadera Bay, P.O. Box 6003, Curaçao, Netherlands Antilles, Telephone: [illegible]

JOIN OUR TEAM

At Sonesta Beach Hotel & Casino Curaçao we offer 248 guest rooms and suites, a luxurious 6,000 square-feet casino, a 3,000 square-feet function space, 3 restaurants and 2 bars.

We are looking for an:

ASSISTANT CONTROLLER (M/F)

to join our team.
His / Her duties will be:
- Assist the Financial Controller in overlooking the operations in Purchasing, Food & Beverage, Front Office and Casino
- Develop and implement new procedures in these departments
- Train and supervise Accounting staff
- Assist in preparing periodical budgets and analyses
- Prepare timely and accurate statements for monthly financial presentation to owners and management.

We require:
- Education in hotel management with a minimum of 5 years experience in various positions in Controller's Division
- Experience in Rooms Division and Food & Beverage
- Working knowledge of the "Uniform System of Accounts for Hotels (last ed. edition)"
- Good communication skills.

We offer good labor conditions and an excellent career opportunity.

If you are interested, please call within one week our Human Resources Department at telephone 368800 / 33776? for an appointment.

SONESTA BEACH HOTEL & CASINO CURAÇAO
Piscadera Bay, P.O. Box 6003, Curaçao, Netherlands Antilles. Telephone: (599-9) 368800

EILANDGEBIED CURACAO

[illegible] van het Eilandgebied Curaçao, maakt [illegible]

Alle snackbarhouders die nog niet in het bezit zijn van de

NODIGE VERGUNNINGEN

voor het exploiteren van een snackbar, noch een aanvrage voor deze vergunningen [illegible] vóór 1 [illegible]

Degenen die zogenaamde [illegible] voor het aanvragen van de benodigde vergunningen elke middag tussen 2.00 p.m. en 4.30 p.m. [illegible] Afdeling Algemene en Juridische Zaken van het Centraal Bestuurskantoor aan de Theaterstraat nr. 17, Punda, onder medeneming van een plakzegel van Fls. 5,00 en zijn identiteitsbewijs (sédula).

PER 1 JANUARI 1994 MAG EEN SNACKBAR WAARVOOR GEEN VERZOEK IS INGEDIEND NIET GEOPEND ZIJN VOOR HET PUBLIEK.

Namens het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curaçao,
Het Hoofd van de afdeling Algemene en Juridische Zaken,
[illegible]

Het Algemeen Pensioenfonds van de Nederlandse Antillen (A.P.N.A.)

maakt hierbij bekend dat betaling van de pensioenen als volgt zal plaats vinden:

- in december 1993 op de 14de (veertiende) en
- in januari 1994 op de 17de (zeventiende)

De Direkteur,
DRS. E.J. PROFET

BALAU BAR & TERRACE

Heeft speciaal voor u onze "Jolly Jam Hours".
In de maand december heeft Balau Terras "The Bluebird Hebbejand" met [illegible] Walter Wout en Jimmy A. te gast. Iedere zaterdag spelen zij van 18.00 - 21.00 [illegible] [illegible] serveren wij alleen Grolsch Bier.

Op deze dagen hebben wij een Jolly Jam Happy Hour van 18.00 - 19.30 uur.
[illegible]
het restaurant is geopend vanaf 18.00 uur.

Grolsch PREMIUM LAGER

BALAU BAR & TERRACE
In het Curacao Sonesta Beach [illegible]
De perfecte lokatie voor al uw feesten en partijen

La dolce Vita
Douglas Shopping Gallery
Salina 174 unit 3

Christmas Collection

Kerstprogramma

Restaurant

't Kokkeltje 25 & 26 december

Familie Programma
5 p.m. Candlelight Tour door de Grotten van Hato
6.15 p.m. Ontvangst met Cocktaildrankje Hotel Holland
6.30 tot 8.00 p.m. Lopend Buffet bestaande uit:

Luxe Broodbanket — *Salade du Chef*
Salade Niçoise — *Tongsalade*
Koude Schotel van Kerstham met Meloen
Gepocheerde Kabeljauwfilet in witte wijnsaus met druiven
Kalkoenrolletjes à la Crème
Ayaca
Ossehaas in Paprika Cognacsaus
Verse Groente van het seizoen
Gegratineerde Aardappelschijfjes
Gebakken Rijst met verse tuinkruiden
*Kerstcake * Quesillo * Chocolade Mousse*

Prijs per persoon bedraagt Naf. 49,50 & 10% service charge.
Voor de kinderen hebben wij een speciaal kindermenu, vanaf Naf. 25,= per kind & 10% service charge.
Vanaf 8.00 p.m. tot 11.00 uur is het restaurant geopend voor a la Carte dineren. Gaarne tijdig reserveren op tel. 688044.
Kom alvast een avond langs en zie hoe sfeervol het hotel en het restaurant versierd zijn.

Pichel Belastingadviseurs zoekt voor haar cliënt Curaçao Sugarplant N.V., een te Curaçao gevestigde industriële onderneming, een

[illegible]

Uw functie:
- Het geven van leiding aan de administratieve organisatie
- Het opstellen van de periodieke financiële analyses
- Het opstellen van de jaarcijfers
- Het verrichten van de interne controles
- U rapporteert rechtstreeks aan de algemeen direkteur

Uw profiel:
- Een opleiding op niveau van HEAO - Bedrijfseconomie, SPD of Bedrijfskunde
- Relevante werkervaring
- Goede beheersing van de Nederlandse, Engelse en Spaanse taal in woord en geschrift
- Goede contactuele vaardigheden
- Affiniteit met geautomatiseerde systemen

Onze offerte bieden:
- Een verantwoordelijke, afwisselende en dynamische functie
- Een goed salaris en aantrekkelijke secundaire arbeidsvoorwaarden

Uw schriftelijke sollicitaties kunt u richten aan:

Pichel Belastingadviseurs, T.a.v. mr. [illegible] Pichel, Isowall Building, Suite # 11, Fokkerweg [illegible], Curaçao.

[illegible] DI KORSOU
Servisio di Limpiesa Kòrsou

Hefe di Servisio di Limpiesa Kòrsou (Selikòr) ta pidi atenshon pa lo siguiente: Di djaluna dia [illegible] desèmber te i ku djabièrnè dia 17 di desèmber [illegible] pasa pa hasi [illegible] grof i sushi di kura den siguiente bario:

BARIO NA TUR[illegible]:
[illegible]SERU FORTUNA KASNAN DI F.K.P.
[illegible]MER [illegible]
– CORONET – MONTE BERDE –

Selikòr ta duna [illegible] servisio aki GRATIS [illegible] na e BARIO den [illegible] menshoná den e anunsio aki.

[illegible] komplimentu, nos ta bolbe suplika ku enfasis pa:
- [illegible]RE SO[illegible]
- [illegible]URA [illegible] NA UN MANERA ORGANISA
- [illegible]PONE SUSHI GROF I SUSHI DI KURA
- [illegible]OLAMENTE DEN [illegible]
- [illegible] VIA RADIO I KORANT
- [illegible]PONE SUSHI GROF I SUSHI DI KURA
- AFO DEN L[illegible]
- AFO DESPU[illegible]S KU TRUK A KAÑA DI PASA
- ESAKI TA [illegible]TAGNA TRABOU I TA DUNA [illegible] IMPRESION KU TRUK NO A PASA
- [illegible]LAMINDA [illegible] TRUK A PASA KAÑA E TRUK NO TA PASA MAS.

[illegible]ernu di Kòrsou ta hasiendo su máksimo esfuerso pa kumpli, pero [illegible] di kooperashon di [illegible] di Kòrsou [illegible] servisio sívika.
Pa [illegible] informashon, sugerensia of keho yama Departamentu di Informashon i Keho na Telefòn: [illegible]

E Hefe menshoná,
R.J. Francisca, M.B.A.

[illegible]

Karate kampioenschap van Curaçao

WILLEMSTAD — De Curaçao Karate Bond (CuKarBo) houdt morgen (zondag) het Curaçaos karatekampioenschap. Dat evenement vindt plaats in de sporthal van het Sentro Deportivo Kòrsou (SDK) te Brievengat. Het kampioenschap staat gepland voor 11.00 tot en met 14.00 uur. De wedstrijdleiding heeft elf kategorieën ingedeeld. Alleen karateka's van aangesloten cubs bij de CuKarBo mogen aan de kampioenschappen deelnemen. De entree is gratis.

Snelschaak-competitie van Curaçao

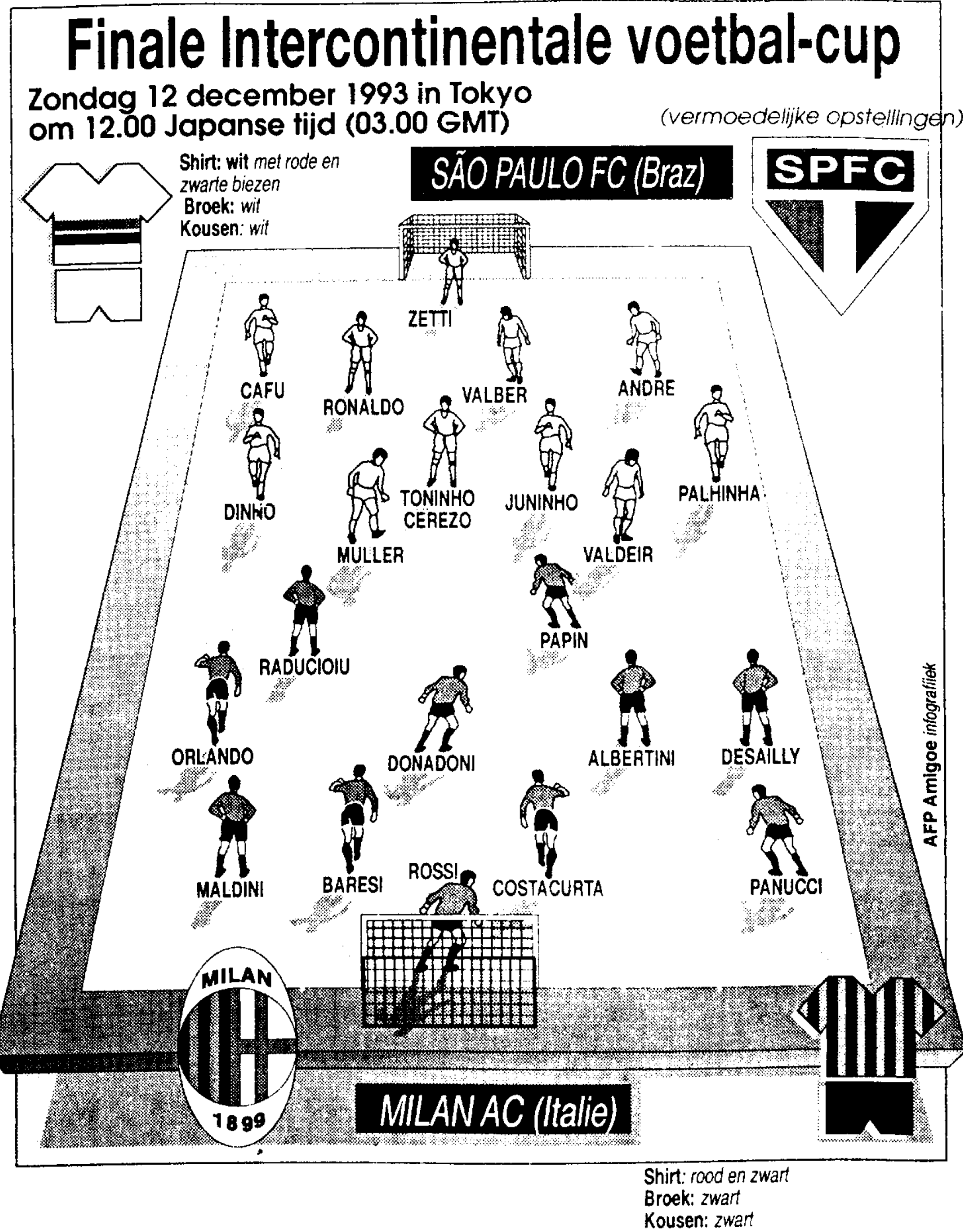
WILLEMSTAD — Het snelschaakkampioenschap 1993 van de Nederlands-Antilliaanse Schaakbond (NASB) wordt op maandag 13 en vrijdag 17 december georganiseerd. De sponsor van dit toernooi is Mentos.

De voorrondes zullen gespeeld worden op maandag 13 december te Rust & Burgh in de speelzaal waar normaliter SV Curaçao speelt. De spelers met de beste twaalf spelers uit de voorrondes is vrijdag 17 december in de speelzaal van SV Capablanca te Plantersrust. Aanvangstijd voor beide speelavonden is 20.00 uur en deelname is gratis.

De inschrijving voor dit snelschaakspektakel is op maandag 13 december te Rust & Burgh om 19.45 uur, waarbij eenieder verzocht wordt om voor 20.00 uur aanwezig te zijn.

De groepsindeling van de voorrondes geschiedt op grond van de laatste nationale *rating* lijst. Spelers die daarop niet voorkomen, worden in de diverse groepen geloot. Tot 24 spelers zullen er twee groepen van maximaal twaalf worden geformeerd, waarbij de beste zes doorgaan naar de finale. Tot 36 spelers worden drie groepen geformeerd waarvan de beste vier spelers zich kwalificeren. Het speeltempo zal vijf minuten per partij per persoon bedragen en er wordt gespeeld volgens de officiële FIDE-regels van het *Blitz chess*.

ZWEMMEN / PERTH — De Hongaarse zwemmer Norbert Rozsa heeft besloten Australië te verlaten. De wereldkampioen op de schoolslag vestigde zich in maart in Perth en dacht erover voor een nieuwe land in wedstrijden uit te komen. Financiële problemen, gebrek aan goede trainingspartners en heimwee hebben hem doen besluiten naar zijn geboorteland terug te keren.

BARCELONA — Romario de Souza Faria heeft het einde van zijn carrière bepaald. Voor de ware voetballiefhebber niet direct reden tot nood, want hij heeft bij Barcelona nog een contract tot zomer 1996. Van de optie voor nog eens drie jaar in Catalaanse dienst zal de Braziliaan echter geen gebruik maken. Over tweeëneenhalf jaar wijdt Romario zich aan andere dingen des levens.

"Na 1996 trek ik mij uit het voetbal terug", zei de ex-PSV'er vrijdag. De stranden van Rio de Janeiro, met vrouw en kroost in de Zuidamerikaanse zon, de heimwee is tastbaar. "Ik heb het steeds moeilijker ver van Brazilië en mijn huis te zijn."

In Rio de Janeiro wacht hem een nieuwe taak. Een die hij zichzelf oplegt, geen trainer die hem daar vanaf houdt. "Het is mijn grote wens in Brazilië een school te bouwen waar kansarme kinderen onderwijs kunnen volgen", spreekt de ideoloog. Ook wil Romario een voetbalclub oprichten. De filosofie van Johan Cruijff zal daarin niet voorkomen.

■ *TOKYO — Sao Paulo en AC Milan ontmoeten elkaar zondag in het Europese/Zuidamerikaanse clubkampioenschap ofte wel de Intercontinentale clubcompetitie. Deze wordt in Tokyo verspeeld. Op de foto de Braziliaan Muller tijdens een oefensessie, terwijl technisch directeur van Sao Paulo Tele Santana (achtergrond) toekijkt.*

Willem van Hanegem vindt Luinge een arrogante kwal

KERKRADE — Feyenoords trainer Willem van Hanegem veroordeelde scheidsrechter Luinge na afloop van het verlies bij Roda JC in keiharde, ongenuanceerde bewoordingen. "Hij is een arrogante, enge kwal. Hij heeft de nederlaag op zijn geweten. Als we met elf tegen elf spelen, is niets aan de hand. Ik had verwacht dat hij al binnen vijf minuten een speler van ons uit het veld zou sturen. We raken bij Feyenoord aan hem gewend. Hij heeft het altijd op ons gemunt."

Voor Willem van Hanegem was de rode kaart voor Heus doorslaggevend. "Er stonden twee spelers van Roda buitenspel. Babangida en Hofstede. Hij had moeten fluiten voor buitenspel, niet voor die overtreding van Heus. De rode kaart op zich was terecht."

"Luinge is veruit de slechtste scheidsrechter in Nederland. Ik heb hem ooit een wedstrijd zien fluiten van Wageningen waarin hij dronken over het veld liep. Scheidsrechters in Nederland krijgen steeds meer betaald en gaan steeds slechter fluiten. De KNVB wil alles in de hand houden, maar de bond moet leren de scheidsrechters in toom te houden. Het interesseert me niets als de uitspraken gevolgen hebben. Ik kan niet tegen onrecht en moest dit even kwijt," aldus de geïrriteerde Van Hanegem.

Ruud Heus, die na 23 minuten de rode kaart kreeg omdat hij Van Galen vasthield, zei dat de tegenstander het slim aanpakte. "Hij sneed me de pas af en ik pakte hem even vast. Ik was ervan overtuigd dat het buitenspel was. Voordien had zo'n geval zich al drie, vier keer voorgedaan en geen enkele keer floot Luinge."

WILLEMSTAD — Aan de vijfde zitting van de kerstdrive van bridgeclub Baranca namen 22 paren deel, van wie negen paren boven het gemiddelde scoroden, met op de eerste plaats:

Dames Bergsma/Geenen 60.00%; 2. dames Agarwal/De Jong 59.79%; 3. Goudberg/Van Loon 58.54%; 4. dames Saladin/De Vries en echtpaar Maas 56.67%; 6. dames Van Beek/Blankevoort 54.79%; 7. dames Van d. Gulik/Van Schaick 54.17%; 8. dames Nebbeling/Van Vliet en heren Groot/Cloose 51.67%.

Op woensdag 15 december om 20.00 uur wordt de laatste zitting van de kerstdrive gespeeld te Scherpenheuvel.

Capriati betrapt op winkeldiefstal

TAMPA — Jennifer Capriati is donderdag in Tampa (Florida) gearresteerd op verdenking van winkeldiefstal. De 17-jarige tennisster, multi-miljonair, wilde volgens een lokale televisiezender bij een juwelier een aantal ringen meenemen.

Ooggetuige Doug Fulton, werknemer in de winkel, zag het incident gebeuren: "Miss Capriati kwam binnen met een vriend. Beiden pasten ze ringen en daarna liepen ze ermee weg. Toen heb ik de bewaking gealarmeerd."

De politie van Tampa wilde geen mededelingen doen, omdat Jennifer Capriati nog minderjarig is. "We kunnen dit noch bevestigen noch ontkennen", liet woordvoerster Sheri McCammond het tv-station weten.

Babangida leidt zijn team naar winst

Roda JC brengt Feyenoord eerste nederlaag toe in dit voetbaljaar

KERKRADE — De kampioen Van Nederland die tot vrijdag onoverwinnelijk leek, is uiteindelijk verslagen. Feyenoord verloor vrijdag in Kerkrade voor het eerst sinds 9 mei (Ajax-uit) een competitiewedstrijd. Subtopper Roda JC, door toedoen van Babangida, was verantwoordelijk voor dat verlies. De ongeslagen serie van de Rotterdammers duurde twintig wedstrijden, waarvan de eerste zestien van dit seizoen. Zondag kan Ajax, dat Willem II ontvangt, voor het eerst afstand nemen van Feyenoord op de eerste plaats. Beide teams hebben 28 punten en staan gedeeld eerste.

De nederlaag was enigszins voorspelbaar. Feyenoord heeft weinig geïmponeerd en had vorige week, thuis tegen FC Utrecht, zijn slechtste wedstrijd van het seizoen laten zien. De uitslag paste ook wel in de traditie van Roda JC - Feyenoord. Van de twintig onderlinge wedstrijden op Kaalheide sinds 1973 won Roda acht keer en Feyenoord slechts vier maal.

In de rommelpot mocht Feyenoord zich iets meer beklagen over de abominabele leiding van scheidsrechter Luinge en consorten. Arbiters krijgen tegenwoordig behoorlijk betaald voor hun hobby, maar het zou goed zijn als Luinge zijn gage van vrijdag terug zou storten. Hij was inconsequent, warrig en marchandeerde.

Feyenoord speelde driekwart van de wedstrijd met tien man. Heus kreeg na 23 minuten de rode kaart, nadat hij om het middel van de doorgebroken Van Galen ging hangen. De rode kaart op zich was terecht. Scheidsrechter Luinge en zijn grensrechter vergaten echter dat Babangida hinderlijk buitenspel liep op het moment dat Hofstede de *pass* op Van Galen verstuurde.

Tot de rode kaart waren de betere kansen wel voor Roda. Van de Luer miste na twee minuten van dichtbij, De Goey redde fraai op een *volley* van Huiberts. Na de uitsluiting van Heus bleef weinig heel van de Rotterdamse tactiek, die zeer aanvallend was bedoeld. Henryk Larsson, die tegen Vitesse het laatste kwartiertje over een keihard bevroren veld meehobbelde, debuteerde in de basis. De Zweed droeg het shirt met nummer zes, dat normaal om de schouders van Bosz zit.

Bosz was geblesseerd, Larsson is veel aanvallender ingesteld. De tweevoudig international, vrijwel zeker van een plaats in de WK-selectie van bondscoach Svensson, bewees zich als een aardige voetballer in de combinatie. Hij kon het aardig vinden met de andere tikkers in de ploeg, Blinker en Taument.

Van de goede voornemens bleef na het heenzenden van Heus weinig over. Witschge, die zijn schrijnende gebrek aan vorm weer eens uitgebreid toonde, mocht links*back* gaan spelen. Van Loen moest meer dan hem lief was achterin tot steun zijn. Tot de pauze kreeg Roda nog een prachtkans. Hofstede ging alleen op het doel af, maar De Goey was op tijd bij de grond. Van Galen gaf Van Loen daarop een onbesuisde duw.

Het arbitrale trio bleek voorgoed de weg kwijt. Het onderkennen van buitenspel was te veel gevraagd, Luinge floot voor allerlei wissewasjes en was de voordeelregel pardoes vergeten. Hij floot voor bijna vijftig overtredingen. De coaches van Roda, Stevens en Versluys, waren zo vriendelijk hun ploeg vrijwillig tot tien voetballers te reduceren. Ze lieten Van Galen staan, terwijl de nummer tien zich sinds het begin van de tweede helft hinkend voortbewoog. Van doordacht voetbal was allengs minder sprake.

Roda hoopte op de snelheid van Babangida, die ten koste van De Wolf een strafschop dacht te versieren. De aanvoerder reageerde woedend. Halverwege de tweede helft liep de vervelende wedstrijd bijna uit de hand in een opstootje rond Scholten en Hofstede. Natuurlijk stond ook Van Loen vooraan. Voor de Kerkraadse fans was hij de rode hond. Terwijl Van Loen vijf jaar geleden toch een waardevolle kracht was in een periode dat Roda nog Europa in mocht.

Feyenoord dacht de wedstrijd op 0-0 uit te spelen, maar een slechte uittrap van De Goey bleek fataal. Van de Luer stuurde Babangida op weg. De Nigeriaan passeerde de international-doelman keurig. Fräser kreeg in het slotoffensief de beste kans, maar hij schoot naast. De Wolf, aanvoerder, weigerde Luinge na afloop de hand te schudden.

FIFA wijst groepshoofden aan voor eindrondes WK

ZÜRICH — De FIFA heeft vrijdag de zes landen bekendgemaakt die op 19 december tijdens de loting voor de eindronde van het WK in Las Vegas als groepshoofd fungeren. Het zijn gastheer Verenigde Staten, titelhouder Duitsland, Argentinië, Brazilië, Italië en België. Over de indeling van de achttien andere deelnemers wordt op 16 december een beslissing genomen tijdens een vergadering van het organisatie-comité.

De FIFA suggereerde eerder deze maand in een artikel in het eigen orgaan, dat de achttien landen naar kracht over drie groepen zouden worden verdeeld. Die indeling zou worden gemaakt op basis van de prestaties tijdens de laatste drie toernooien om de wereldtitel.

Die norm is in elk geval gehanteerd bij de vaststelling van de zes groepshoofden. De FIFA benadrukte vrijdag in een persverklaring, dat de lotingprocedure nog niet is afgerond. Het organisatie-comité heeft in deze kwestie het laatste woord.

De wereld voetbalorganisatie liet al wel weten, dat tijdens de loting rekening wordt gehouden met de geografische ligging van de betrokken landen. Op welke manier werd nog niet duidelijk gemaakt. Ploegen van hetzelfde continent, behalve Europa, blijven in de eerste ronde waarschijnlijk gescheiden. Aangenomen wordt, dat de dertien teams uit Europa als volgt worden verdeeld over de zes groepen: Twee ploegen in vijf groepen en drie teams in de zesde afdeling.

Het organisatie-comité beslist onmiddellijk na de loting welke groepen in welke steden spelen. Duitsland heeft als enige deelnemer voorlopig min of meer zekerheid. De wereldkampioen werkt twee van de drie groepswedstrijden in Chicago af. De overige WK-steden zijn: Los Angeles, San Francisco, Detroit, Boston, New York, Washington, Orlando en Dallas.

Courier en Martin in Davis Cup-team

WHITE PLAINS — Jim Courier en Todd Martin zullen de Verenigde Staten vertegenwoordigen in de eerste ronde van het Davis Cup-toernooi tegen India. Het duo zal in New Delhi de enkelspelen voor hun rekening nemen. In het dubbel komen Richy Reneberg en Patrick McEnroe uit. Het duel wordt eind maart in de Indiase hoofdstad worden gespeeld.

Tom Gullikson zal in New Delhi als captain debuteren. Hij is de opvolger van Tom Gorman. Gullikson slaagde er niet in zijn eigen pupil Pete Sampras over te halen zich beschikbaar te stellen voor de Amerikaanse ploeg. Sampras geeft de voorkeur aan de verdediging van de nummer een positie op de wereldranglijst.

Voor Todd Martin, opgerukt naar de dertiende plaats op de wereldranglijst, vormt de wedstrijd tegen India zijn debuut in de Davis Cup. Op basis van zijn hoger ingeschatte capaciteiten op gras kreeg hij de voorkeur boven Michael Chang.

Jim Courier, derde op de wereldranglijst, kwam in de finale van 1992 tegen Zwitserland voor de laatste keer in actie voor de Amerikaanse Davis Cup-ploeg. Met deze ploeg verwacht Gullikson een soortgelijk fiasco te vermijden zoals begin dit jaar in de uitwedstrijd tegen Australië.

In Melbourne trad de USA met een C-ploeg (Wheaton, Gilbert) aan omdat alle topspelers weigerden zich beschikbaar te stellen. De USA, dertig keer winnaar van de Davis Cup, verloor met 4-1.

Synchro-zwemmen in zwembad van Hotel Las Palmas

WILLEMSTAD—Zwemvereniging Makwaku houdt zondag haar traditionele synchro-zwem evenement in het zwembad van Hotel Las Palmas. De leden van de zwemclub zullen uitkomen op diverse disciplines zoals solo, duet en groeps-synchrozwemmen. Het organiserend comité van Makwaku heeft een programma samengesteld dat van 16.00 tot 18.00 uur duurt. Entree: tien gulden voor volwassenen en vijf gulden voor kinderen.

Politie houdt huiszoeking bij aannemersbedrijf

MAASTRICHT — De politie van Maastricht heeft vrijdag huiszoeking verricht bij het aannemersbedrijf Van de Biggelaar in Velddriel. In het kader van een gerechtelijk vooronderzoek naar frauduleuze handelingen bij voetbalclub MVV, werd een deel van de administratie in beslag genomen.

Het bedrijf in Velddriel zou als dekmantel hebben gefungeerd bij mogelijke omkoping van de wedstrijd MVV -FC Utrecht, op 16 juni 1991. Maandag maakte het interimbestuur van FC Utrecht bekend dat mr. Eric Vile geen aanwijzingen in die richting had gevonden. FC Utrecht beschouwde de zaak daarmee als afgedaan, het Openbaar Ministerie in Maastricht zet het onderzoek voort.

Try-out van Atlanta Braves

WILLEMSTAD — De scout van Atlanta Braves op Curaçao, Giovanni Viceisza, houdt morgen (zondag) een try-out voor de vele talentvolle en jeugdige honkballers die het eiland rijk is. Dat gebeurt in het stadion van het Sentro Deportivo Kòrsou (SDK) en staat gepland voor 09.00 tot en met 12.00 uur.

Chang waardige opponent in München

Pete Sampras wint na een verbeten strijd

MÜNCHEN — Pete Sampras moest vrijdag werken voor zijn centen. In het met elf miljoen gulden gedoteerde toernooi om de Grand Slam Cup was Michael Chang een taaie kluif voor de beste tennisser van de wereld. De Amerikanen stopten pas na 93 minuten met hun verbeten slagenwisselingen: 7-6 en 6-3. Petr Korda plaatste zich als laatste voor de halve finales door een zege in drie sets op Sergi Bruguera.

Pete Sampras streek alleen al door zijn verschijnen in de Olympia Halle in München een half miljoen dollar op. Door zijn makkie tegen Thomas Muster (6-3 en 6-1) en de strijd met Michael Chang wist hij dat bedrag inmiddels al bijna te verdubbelen.

Wint Sampras ook zijn volgende twee partijen, dan mag hij vier miljoen gulden innen. Het toernooi in München is het meest lucratieve. Alleen boksers kunnen omgerekend in verhouding tijdgeld sneller rijk worden.

Chang toonde vrijdag ook wel zin te hebben in het spekken van zijn bankrekening. Hij gaf Sampras niets toe. In de *tiebreak* had Chang zelfs het initiatief, maar de bonus (setpunt) bleef ongebruikt. Op de supersnelle baan stapte Sampras via 9-7 uiteindelijk toch als winnaar naar zijn stoel. In de tweede set was het verzet van Chang gebroken: 6-3.

Na Michael Stich en Stefan Edberg meldde Sampras zich als derde van de vier halve-finalisten. Korda is met zijn achtste plaats op de wereldranglijst de laagst geklasseerde van de vier overgebleven spelers in München. De Tsjech speelt vandaag (zaterdag) tegen Sampras. Korda speelde vrijdag een sterke partij tegen de Spanjaard Bruguera, de nummer vier van de wereld en vooral thuis op gravel. De Spanjaard won de eerste set met 6-4, maar verloor daarna met 0-6 en 4-6.

Tweekamp dammen begint in Oeral

ROTTERDAM — De tweekamp om de wereldtitel dammen tussen titelverdediger Alexei Tsjizjov en uitdager Harm Wiersma begint dinsdag 14 december in het Russische Izjevsk, een stad in het Oeral-gebergte. Na zeven partijen wordt de match op 28 en 29 december in Tallinn (Estland) voortgezet. Eind december gaan beide spelers naar Nederland voor het tweede deel van de tweekamp, die uit twintig partijen bestaat.

Vanaf 7 januari worden in Smallingerland zeven partijen gespeeld. Daarna gaan de spelers voor twee partijen naar Rotterdam om tenslotte op 21 januari weer in Friesland te eindigen.

Harm Wiersma acht de condities voor de tweekamp niet optimaal. "In Nederland is de situatie niet gunstig voor topsportklimaat. Dat ligt in de vroegere Sovjetunie wel anders. Als je daar een topper bent, zien veel bedrijven een mogelijkheid om zich te profileren."

De oud-wereldkampioen heeft zelf een groot deel van de organisatie verzorgd. "Van het Russische deel ben ik zeker. Daar staat een goede prijzenpot vast, circa 100.000 gulden." Uit het Nederlandse deel moet een zelfde bedrag beschikbaar komen. Maar garanties daarover zijn er nog niet.

* * * * *

BRUSSEL / AMERICAN FOOTBALL — Zeven landen hebben de Europese federatie van American Football (EFAF) opgericht. Dat is maandag in Brussel bekendgemaakt. De deelnemende landen zijn: België, Denemarken, Finland, Duitsland, Zweden, Oostenrijk en Zwitserland. De bedoeling is met ingang van volgend jaar te komen tot een officieel Euro Bowltoernooi voor nationale kampioenen. Nederland maakt vooralsnog geen deel uit van de organisatie.

* * * * *

BASKETBAL / HAARLEM — Hapoel Eilat Eilot wordt tijdens de twaalfde Haarlem Basketball Week vervangen door een Israelisch All Star-team. Hapoel heeft in eigen land bekerverplichtingen. De andere zeven deelnemers, van 27 december tot en met 2 januari, zijn: Joventut Barcelona (Spa), Iraklis (Gri), Olympique d'Antibes (Fra), BC Zagreb (Kro), het Canadees nationaal team, Den Helder en EBBC.

WILLEMSTAD — Op dinsdagavond 7 december werd op Rust & Burgh de vierde wedstrijd van het Kersttoernooi van bridgeclub Asiento opgeluisterd met de aanwezigheid van Gert Jan Paulissen, mevrouw Spelman en Ad Oskam, allen Nederlandse topspelers die hier met vakantie verblijven. Uiteraard voldeden ze geheel aan de verwachtingen door allen boven de zestig procent te scoren.

De uitslag van deze vierde wedstrijd waaraan 22 paren deelnamen, was: 1. heren Van der Pot/Van den Ende 64.38%; 2. heren Oskam/Van Hees 63/96%; 3. dames Henriquez/Schnitger 63.33%; 4. mevr. Speelman/heer Paulissen 61.46%; 5. dames Den Dulk/Wallé 60.00%; 6. mevr. Van den Ende/heer De Paula 59.58%; 7. echtpaar Bongers 58.96%; 8. dames Bustraan/Van Beek 57.71%; 9. dames Agarwal/Van Silfhout 53.75% en 10. dames Roose/Berend 52.50%. De overige twaalf paren scoorden minder dan vijftig procent.

De vijfde en voorlaatste wedstrijd wordt gespeeld op dinsdagavond 14 december op Rust & Burgh en begint om half acht precies.

WILLEMSTAD — Bij de dinsdagochtend 7 december gespeelde vijfde ronde van het Kersttoernooi van bridgeclub Asiento zijn de volgende resultaten geboekt:

1. dames Saladin/De Vries 68.94%; 2. dames Bustraan/Wallé 62.24%; 3. mevr. Geenen/heer Brown 61.90%. 4. dames Sluiter/Van Loon 59.60%; 5. dames Eikelboom/B. Fontilius 57.79%; 6. dames Van Schaick/Van d. Gulick 55.56%; 7. dames Mous/Silfhout 54.11%; 8. dames Aggerwal/Padma 53.46%; 9. dames De Paula/De Jong 53.25%; 11. dames Van d. Jagt/W. Fontilus 52.02%.

De overige veertien paren scoorden beneden vijftig procent.

SPORT AGENDA

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
Zwembad:
open van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; dinsdag- en donderdagmorgen gesloten.

PISINA BENNIE LEITO
(Gouverneur Van Slobbeweg z/n, Rif)
open voor publiek-zwemmen (toegang kinderen t/m 14 jaar één gulden en volwassenen twee gulden): vrijdag van 20.00-22.30 uur; zaterdag van 14.00-17.00 uur en zondag van 12.00-17.00 uur.

SENTRO DI BARRIO JANWE
Dammen:
elke donderdag van 15.00-18.00 uur damles en -training voor de jeugd vanaf acht tot achttien jaar en van 19.30-23.00 uur voor geïnteresseerden vanaf zestien jaar.
Schaakvereniging Janwé:
elke zaterdag van 09.00-12.00 uur schaakles en -training voor de jeugd vanaf zeven tot 23 jaar.

RUST & BURGH
(Schaakvereniging Curaçao)
iedere maandagavond om 20 00 uur gelegenheid tot schaken.

ZATERDAG

VOETBAL
(CONCACAF)
American Airlines Cup 1994
20.00 uur Sithoc vs Solidaire Scolaire (Guadeloupe) - Sentro Deportivo Kòrsou.

BODYBUILDING
(Best of the Best Committee)
20.00 uur aanvang competitie *Mr. Herculus 1993* en *Most Beautiful Body Shape* - Exhibition Hall van het ITC.

TENNIŞ
17.00 uur aanvang open wedstrijden - banen SOV Asiento te Rust & Burgh.

ZONDAG

TENNIS
vanaf 15.00 uur vervolg open wedstrijden - banen SOV Asiento te Rust & Burgh.

ATLETIEK
(Road Runners Club Kòrsou)
06.15 uur gelegenheid tot inschrijving bij de start.
07.00 uur start+finish ± 4-km *Breakfast Fun Run* nabij ingang van Kodela op de Baden Powellweg.

ATLANTA BRAVES
(National League Champions 1991-1992)
09.00-12.00 uur *try out* voor Curaçaose jongeren - Sentro Deportivo Kòrsou.

KARATE
(Curaçao Karate Bond)
11.00-± 14.00 uur Curaçaose kampioenschappen 1993 - sportzaal Sentro Deportivo Kòrsou.

■ NEW YORK — Chicago Bulls, de huidige basketbalkampioen in de NBA, won vrijdag met de krappe score van New Jersey Nets. Het team uit Chicago, waarvoor superster Michael Jordan tot het vorig seizoen speelde, won met 109-105. Op de foto een spelmoment uit de confrontatie Nets - Bulls. De actie van B.J. Armstrong (midden) van Chicago Bulls wordt van dichtbij gevolgd door de Nets-spelers Benoit Benjamin (links) en P.J. Brown (rechts).

Labbadia scoort in laatste minuten

Bayern München speelt gelijk tegen Dresden

DRESDEN — Bayern München ontsnapte vrijdagavond ternauwernood aan een tweede achtereenvolgende nederlaag bij Dynamo Dresden. Labbadia zorgde vijf minuten voor tijd voor de gelijkmaker: 1-1. In het bekertoernooi had Dresden wel stand gehouden met 2-1. De 21ste minuut van Dynamo Dresden -Bayern München had vrijdag andermaal een speciale betekenis. Marschall profiteerde van een fout van libero Thon en produceerde zijn achtste treffer van het seizoen in de Bundesliga.

Met Matthaus terug op het middenveld was Bayern München ditmaal de betere ploeg. Het resultaat kwam pas in de 85ste minuut toen Labbadia de bal na een vrije trap achter doelman Tsjertssjessov kopte.

Stuttgart gaf trainer Daum een goede referentie mee. Daum liet vorige week weten de club te zullen verlaten, zijn laatste wedstrijd werd een succes: 4-0 tegen MSV Duisburg. De uitslag was niet eens geflatteerd. Stuttgart had zes weken niet meer gewonnen.

Drie internationals zorgden al in de eerste helft voor 3-0. Dunga (Brazilië), Strunz (Duitsland) en Knup (Zwitserland) scoorden. Na de rode kaart voor Azzouzi speelde Duisburg nog maar met tien man. Zonder Nijhuis ook, de Twentenaar was door trainer Lienen gepasseerd. In de 69ste minuut maakte Walter 4-0.

Kubik, de libero van FC Nürnberg, voelde slechts enige persoonlijke triomf bij zijn twee doelpunten in de wedstrijd tegen Borussia Monchengladbach: 2-4. De thuisclub bleef door de nederlaag in de onderste regionen van de Bundesliga. Borussia beheerst het *counter*voetbal al sinds jaar en dag tot in de perfectie. Wynhoff en Max voor de rust, Kastenmaier en Pflipsen daarna passeerden international Kopke.

FIFA bedenkt plan voor revolutionair toernooi

ZURICH — De wereld voetbalbond FIFA heeft plannen ontwikkeld voor een nieuw, revolutionair wereldbekertoernooi voor clubteams. Secretaris Sepp Blatter kondigde de lancering van het evenement aan in een vraaggesprek met een Zwitserse krant. Indien het dagelijks bestuur van de FIFA volgende week in Las Vegas akkoord gaat, wordt in de zomer van 1995 het openingstoernooi gehouden met zestien deelnemende teams.

Een woordvoerder van de FIFA bevestigde de onthulling van Sepp Blatter. De zegsman sprak van een tweejaarlijks toernooi, dat in de oneven jaren moet worden afgewerkt om een botsing met het eindtoernooi van het WK en het Olympisch voetbaltoernooi te voorkomen.

"We hebben de plannen tot dusver geheim gehouden, omdat het bestuur nog goedkeuring moet verlenen", gaf de voorlichter aan. "Als toestemming uitblijft, gaat het hele project niet door."

Blatter liet weten, dat tot het toernooi waarschijnlijk acht teams uit Europa en twee ploegen elk van de vier andere confederaties zullen worden toelaten. Kwalificatiewedstrijden zijn niet aan de orde. De overkoepelende bonden van de vijf continenten mogen zelf hun vertegenwoordigers selecteren. De strijd om de wereldbeker kent in de huidige opzet slechts een wedstrijd tussen de Europese landskampioen en de winnaar van de Zuidamerikaanse beker.

In de internationale voetbalwereld worden gemengde reacties verwacht op de FIFA-boreling. Sommige clubs zullen de kans op extra financiële bronnen toejuichen, vele anderen maken zich grote zorgen over de alsmaar groeiende internationale wedstrijdkalender. Topspelers uit alle werelddelen hebben al meer dan eens geklaagd over het groeiende aantal verplichtingen, dat een toenemend risico op blessures en oververmoeidheid met zich brengt.

Fortuna Sittard en Chris Dekker gaan uit elkaar

SITTARD — Fortuna Sittard en trainer Chris Dekker gaan na het huidige voetbalseizoen uit elkaar. De oud-speler van de Limburgse club is bezig aan zijn tweede seizoen als hoofdtrainer van Fortuna, dat afgelopen jaargang degradeerde naar de eerste divisie. Het bestuur van Fortuna heeft Dekker donderdag meegedeeld dat zijn contract, dat medio 1994 afloopt, niet wordt verlengd.

Dat is gebeurd na evaluatie van anderhalf seizoen voetbal onder Dekker. Hij heeft eerder vier jaar aan het hoofd gestaan van de Sittardse jeugdopleiding. Vervolgens was hij een jaar hoofdtrainer van Eindhoven, waarna hij Georg Kessler afloste in Sittard.

Fortuna en Dekker zijn van plan het huidige seizoen met elkaar af te maken. Na een slechte start in de eerste divisie is Fortuna bezig aan een goede reeks. De club staat op de zesde plaats en is derde in de stand van de derde periode.

Hans Ooft blijft toch in Japan

TOKYO — Hans Ooft blijft als trainer in Japan actief. De 46-jarige Nederlander fungeert het komende seizoen als coach van Jubito Ywata, dat in de afgelopen competitie naar de hoogste Japanse divisie, de J-league, promoveerde. Bij de ambitieuze club, ook wel Yamaha genoemd, behoort Gerald Vanenburg tot de duurstbetaalde spelers.

Ooft tekende bij zijn nieuwe werkgever een contract voor twee jaar. Het seizoen in Japan begint in maart. In het land van de rijzende zon was Ooft de laatste twee jaar werkzaam als bondscoach van het nationale team. De oud-manager van FC Utrecht miste met Japan op de valreep de kwalificatie voor het eindtoernooi om de wereldtitel in de Verenigde Staten.

Sport kort

VOETBAL / BUENOS AIRES — Maradona is een maand uit de roulatie. Hij scheurde een beenspier in de competitiewedstrijd van Newell's Old Boys tegen Huracan (1-1). Door de blessure zal hij de interlands van Argentinië tegen Kameroen en Duitsland missen.

* * * * *

SCHAATSEN / SAPPORO — Bij shorttrack-wedstrijden in Sapporo zijn in het weekeinde twee wereldrecords verbeterd. De Zuidkoreaanse Chun Lee-Kyung noteerde op de 1.000 meter 1.35,83, haar landgenote won Hye-Kyung kwam op de 3.000 meter uit op 5.17,75.

* * * * *

ATLETIEK / NIEUWEGEIN — De Koninklijke Nederlandse Atletiek Unie (KNAU) en sponsor Mars hebben hun overeenkomst voor schoolatletiek (een jaar) en top-jeugdatletiek (twee jaar) verlengd.

* * * * *

TURNEN / STUTTGART — Alexander Selk heeft zich niet geplaatst voor de finale aan de rekstok in het toernooi om de DTB-beker. Hij werd zevende met 8.975. Vorig jaar won hij op dit onderdeel goud op het EK junioren.

* * * * *

TENNIS / SYDNEY — Tony Roche is de belangrijkste kandidaat voor de vervanging van Neale Fräser als coach van het Australische Davis Cup-team. Fräser, 60 jaar, kondigde zondag na de nederlaag in de finale tegen Duitsland zijn vertrek aan. Hij was 23 jaar de captain van het team. Roche heeft laten weten de functie wel te ambiëren.

Bollettieri met lastige taak Becker te coachen

MÜNCHEN — Nick Bollettieri heeft de niet eenvoudige opdracht Boris Becker weer aan het tennissen te krijgen. De 62-jarige Amerikaan is de zevende trainer in het kielzog van de drievoudig Wimbledon-winnaar. Bollettieri begeleidde de Duitser dinsdag in de eerste ronde van de strijd om de Grand Slam Cup. Overigens zonder succes, want Becker verloor.

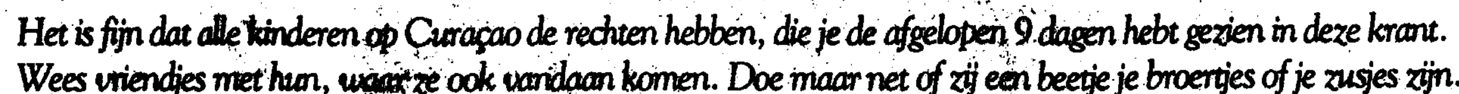
Boris Becker beperkte zich vrijdag tot een schriftelijke verklaring, hij heeft het momenteel te druk met andere zaken, tennis wordt pas in februari weer interessant. "Nick Bollettieri is een van de meest ervaren tennisexperts. Ik ben ervan overtuigd dat ik met hem de doelen kan halen, die ik mezelf voor 1994 heb gesteld."

Bollettieri vertrouwt zijn visie voorlopig ook slechts aan het papier toe, wat dat betreft zitten beide heren al op een lijn. "Het is mij een grote eer met een van de beste tennissers ter wereld te mogen werken."

Becker tennist sinds tien jaar om den brode. Gunther Bosch stuwde de rossige tiener uit Leimen naar grote hoogten. Vervolgens kwamen de twijfels, daarna de scheiding, met volop gekrakeel wederzijds. Bob Brett, Niki Pilic, Tomas Smid, Gunter Bresnik en Eric Jelen poogden de *'succes story'* van Bosch te imiteren. De laatste jaren raakte Becker echter steeds meer doordrongen van andere interesses. Vriendin Barbara Feltus is hoogzwanger, volgende maand wordt de baby verwacht.

Bollettieri is niet de eerste de beste. Hij is beroemd, maar ook berucht. De man uit Florida heet maar een wet te kennen, zijn eigen. "Ik ben de Michelangelo van het tennis", zei hij ooit. Andre Agassi, Jim Courier en Monica Seles konden dat bevestigen. Anderen, verder van de man afstaand, hadden kritiek. "Bollettieri is een charlatan", zei John McEnroe over de voormalige parachutespringer.

Bosch is uiterst sceptisch over het slagen van de samenwerking tussen beide persoonlijkheden. "Boris wil de baas zijn, hij denkt alles over het tennis te weten", zei Bosch vrijdag in München.

Zes maanden voor 23-jarige verdachte

Openbaar Ministerie wil 'liegen onder ede' aan banden leggen

WILLEMSTAD — Het Gerecht in eerste aanleg wil het 'liegen onder ede' door getuigen tijdens behandelingen van strafzaken aan banden leggen. Als het aan rechter mr. J.Th. Wit ligt, gaat er een duidelijke boodschap richting Curaçaose gemeenschap. Hij gaf een eerste aanzet door de 21-jarige vrouw D.C. vrijdag een onvoorwaardelijke gevangenisstraf van zes maanden op te leggen vanwege bewezen meineed.

Getuigen zullen bij het kleinste vermoeden van meineed worden vervolgd door het Openbaar Ministerie. In de laatste drie maanden hebben drie verschillende officieren van justitie dan ook getuigen gevangen laten nemen, omdat zij verdacht werden van meineed.

Het jongste geval van mogelijke meineed werd afgelopen woensdag door officier van justitie mr. D.C.I. van Delft gerapporteerd aan het gerecht in eerste aanleg. Dat geschiedde in een strafzaak waarin twee verdachten, beschuldigd van het bezit en vervoer van 470 gram cocaïne naar Bonaire, terechtstonden. Een van de beklaagden werd als getuige gehoord en gaf een ontlastende verklaring af in het voordeel van de andere verdachte.

Een tweede geval van meineed werd door officier van justitie mr. G.S. Joubert geconstateerd. De 'leugenaar onder ede' was een zeventienjarige jongen die in een verkrachtingszaak het gerecht heeft voorgelogen. Joubert beschuldigde de jonge getuige van meineed en liet hem ter plekke gevangennemen. Tijdens het door de politie ingestelde onderzoek gaf hij toe te hebben gelogen. Zijn zaak moet nog voorkomen.

De eerste uit de serie van drie zaken, waarin meineed werd geconstateerd, werd vrijdag behandeld. De 21-jarige vrouw D.C. stond terecht omdat zij in de strafzaak van het OM tegen de verdachte M.D., beschuldigd van handel in cocaïne op Curaçao, het Hof voorhield dat zij nooit cocaïne in bewaring had genomen voor de verdachte met wie zij samenwoonde. Zowel voor de politie als voor de rechter-commissaris had zij echter verklaard dat M.D. onder haar bed cocaïne had bewaard.

Op de vraag van rechter Wit waarom zij haar verklaring tijdens de behandeling van de strafzaak introk, antwoorde zij dat ze bang was. Ze dacht dat wanneer ze voor de rechter zou verklaren dat zij in het bezit was van cocaïne, zij net als haar vriend de gevangenis zou indraaien. Die uitleg was onbegrijpelijk voor rechter Wit, want nu draait zij toch de gevangenis in.

Volgens D.C. was ze niet bang voor de vriend, hoewel de advocaat van die vriend haar voor de behandeling van de strafzaak destijds benaderde met het advies om 'uit te kijken met wat ze ging verklaren'. Dat advies van M.D.'s raadsman herhaalde ze gisteren voor de rechter.

De vriend D. wordt door de politie als een Curaçaose drugbaron beschouwd. De straf die hij in eerste aanleg kreeg opgelegd spreekt boekdelen: dertien jaar onvoorwaardelijke gevangenisstraf. In hoger beroep werd die straf met drie jaar verminderd. Het was tijdens de behandeling in hoger beroep dat de procureur-generaal doorhad dat de 21-jarige getuige D.C. meineed had gepleegd.

Advocaat mr. A.I. Martis bracht in zijn verweer naar voren dat zijn cliënt de ontlastende verklaring deed, en daarmee meineed pleegde, omdat zij meende dat niet zij maar haar vriend de cocaïne bewaarde, en wel met haar toestemming. Volgens de raadsman is het van belang in de gedachtengang van de cliënt te kruipen.

Zij gaf namelijk toestemming om de cocaïne te bewaren onder het bed met dien verstande dat haar vriend de volgende dag de drugs daar vandaan zou halen. "D. bleef echter dagen op de cocaïne slapen", verklaarde Martis. Desondanks moet de rechter niet uit het oog verliezen dat er een hechte vertrouwensbasis en relatie bestond tussen M.C. en D, aldus Martis. De opgelegde straf van zes maanden onvoorwaardelijk was conform de eis van officier van justitie mr. G.M. Veen-Jonkhout.

Internationale Jaycees Dag

WILLEMSTAD —Vandaag vieren de Jaycees hun Jaycees-dag. Voor de Jaycees op de Nederlandse Antillen en Aruba is het extra feest omdat hun kandidate Rudmila gekozen is tot *Vice-president International*. Dit gebeurde onlangs tijdens een congres in Hongkong.

Rommelmarkt PSC

WILLEMSTAD — Het Peter Stuyvesant College organiseert op 11 december een rommelmarkt. Verder is er een carwash en worden er spelletjes georganiseerd, zoals zaklopen, touwtrekken enz. De markt is van 10.00-15.00 uur.

WEERSVERWACHTING geldig tot morgenmiddag 12:00 uur:

Licht tot half bewolkt, tijdelijk zwaar bewolkt met kans op af en toe een plaatselijke bui.

Matige tot vrij krachtige, af en toe krachtige, overwegend oostelijke wind (tussen acht en 25 knopen).

WEEROVERZICHT:

Een zwakke storing in de middelste en hogere luchtlagen, die zich boven het oosten van het Caribisch [illegible] de Benedenwindse eilanden bl[illegible]. Als gevolg hiervan zal af en toe vrij veel bewolking [illegible] waaruit enkele plaatselijke buien kunnen vallen.

OVERZICHT WEERSGESTELDHEID

Vanmorgen 08.00 L.T. — Afgelopen 24 uur

Station	Het weer	Max	Min	Neerslag mm
Aruba	zwaar bewolkt	31	26	2.8
Bonaire	zwaar bewolkt	31	27	0.0
Curaçao	zwaar bewolkt	31	26	0.0
Sint Maarten	licht bewolkt	29	24	0.9
Atlanta	licht bewolkt	14	06	14.5
Caracas	geheel bewolkt	--	20	1.0
New York	regen	13	10	10.9
Port-of-Spain	regen	31	24	20.0

Op weg een nieuw Statuut volgens Van Rijn:

'Autonomie zo veel mogelijk, waarborgen zo goed mogelijk'

= door Elisabeth de Montsouris =

Hoe het Koninkrijk der Nederlanden er in de toekomst ook uit zal zien, een nieuw Statuut zou de eilanden in elk geval zo veel mogelijk autonomie moeten geven. Daarnaast dient ervoor te worden gezorgd dat de controle op het bestuur zo goed mogelijk functioneert. Dit idee werkt lector staats- en bestuursrecht Arjen van Rijn uitvoerig uit in zijn pre-advies voor de Staatsrechtconferentie op 17 december te Nijmegen.

Dat de koninkrijksrechtsorde na veertig jaar Statuut aan herziening toe is, staat voor Van Rijn buiten kijf. Uit het referendum op Curaçao blijkt dat vrijwel de hele bevolking van Curaçao de staatkundige banden met Nederland en Aruba wil continueren. Ook de andere eilanden tonen weinig animo om de navelstreng definitief door te snijden.

Maar onvrede over het centrale Antilliaanse gezag heerst er wel. Vooral het grootste eiland Curaçao klaagt steen en been over de last van de kleine eilanden die het met zich mee moet torsen. De oorzaak daarvan ligt in de Eilandenregeling (1950), die volgens Van Rijn te veel geënt is op de Nederlandse gemeentewet. In de jaren vijftig al hadden de eilanden meer zelfstandigheid moeten krijgen, waarbij men rekening had moeten houden met het verschil in grootte en capaciteit van de diverse eilanden.

"Destijds kwamen Aruba en Curaçao onvoldoende aan hun trekken", zegt Van Rijn, terwijl er van Saba en St. Eustatius te veel werd verlangd". Hij erkent dat er ook hele kleine Nederlandse gemeenten zijn. "Maar die zijn niet op zichzelf teruggeworpen. Ze grenzen altijd aan een andere gemeente, terwijl de eilanden hier alleen maar zee om zich heen hebben. Daar komt de eilandelijke trots bij, die de eilanden verhindert om hulp te vragen".

Na de uittreding van Aruba uit de Antillen (1986) kwam de discussie over een grotere zelfstandigheid van de eilanden weer op gang. Daaraan gekoppeld werd gezocht naar een alternatief voor de inefficiënte en dubbele bestuurslaag op Curaçao.

ONVERSCHILLIG

Toen Nederland nog dacht de eilanden net als Suriname de onafhankelijkheid te kunnen opdringen, stelde het zich vrij onverschillig op tegenover de structurele zwakte van het bestuur op de Caribische eilanden. In die houding is verandering gekomen sinds men - mede onder invloed van de gebeurtenissen in het onafhankelijk geworden Suriname - naar een voortzetting van het Koninkrijksverband streeft.

Er bestaat nu binnen het Koninkrijk der Nederlanden wel degelijk zorg over de kwaliteit van het bestuur in de Caribische landen, zo stelt Van Rijn vast. Een zorg die niet uit de lucht is gegrepen. Burgers klagen dat de deugdelijkheid van bestuur te wensen overlaat, dat men slachtoffer wordt van ambtelijke incompetentie en dat er weinig vertrouwen meer bestaat in de politiek en het bestuur.

Dat de controle op het bestuur niet functioneert, verbaast Van Rijn niet. "Het gaat om kleine gemeenschappen en dan is het te rechtvaardigen, dat het met die controle niet wil vlotten. Zoiets kan nergens ter wereld, dus waarom hier dan wel? Dat zijn gewoon mathematische wetten in de staatkundige verhoudingen".

Echter, ook de controle vanuit het Koninkrijk werkt niet. Voornamelijk omdat de controlemogelijkheid die er is door het Koninkrijk als een te zwaar middel, een *ultimum remedium* wordt gezien.

Die mogelijkheid bestaat in het treffen van maatregelen als een van de landen niet zelf die regelingen treft, die de rechtsstaat garanderen. Ook kan het Koninkrijk maatregelen vernietigen, wanneer deze in strijd zijn met bij voorbeeld een internationale regeling of het Statuut. Het Koninkrijk is vooral bang dat een dergelijk ingrijpen wordt beschouwd als bemoeienis met interne zaken.

Naast controle op de landen van het Koninkrijk hebben de Antillen via de Staatsregeling formeel gevraagd om toezicht op het doen en laten van de eilandgebieden. Een voorbeeld daarvan is de Algemene Maatregel van Rijksbestuur, die vorig jaar over St. Maarten werd uitgeroepen.

DR. ARJEN VAN RIJN

TOETSING

Een extra probleem bij de controle vormt volgens Van Rijn het feit dat de koninkrijkswetgever heeft verzuimd de rechter een controlerende rol te geven. De rechter zelf heeft eveneens geweigerd de functie van controleur op zich te nemen. "Rechters toetsen nu eenmaal niet graag", zegt Van Rijn. "Als dat wel het geval was geweest, zou een burger bij voorbeeld kunnen klagen over een Landsverordening die in strijd is met het Statuut".

Toetsing van daden van bestuur en wetgeving door de onafhankelijke rechter past volgens Van Rijn beter in de autonomiegedachte en in het streven naar gelijkwaardigheid tussen de partners binnen het Koninkrijk dan een door een enkele partner, namelijk Nederland, gedomineerd bestuurlijk toezicht. Bovendien dwingt het het bestuur tot voorzichtigheid bij het nemen van maatregelen.

Naast toetsing door de rechter stelt Van Rijn verfijndere controle-instrumenten voor. Niet de ingreep (treffen van een voorziening of vernietigen van een getroffen maatregel) als enige mogelijkheid tot toezicht, maar een getrapt correctiemodel.

Van Rijn stelt zich voor dat de koninkrijksregering eerst 'van haar gevoelens blijk geeft'. Daarna zou zij bevoegd zijn om richtlijnen of aanwijzingen te geven, waarbinnen het betrokken orgaan vrij is aan de eigen corrigerende maatregel vorm en eventueel inhoud te geven. Pas in laatste instantie kan zij ertoe overgaan zelf een definitieve voorziening te treffen. Dit gefaseerde correctiemodel maakt conflictbeheersing in een zo vroeg mogelijk stadium mogelijk, wat de koninkrijksverhoudingen alleen maar ten goede komt.

JANUSKOP

Over de rol van de gouverneur in het geheel is Van Rijn duidelijk: het gouverneursambt in de huidige omvang moet blijven. Dat betekent dat de gouverneur zijn januskop behoudt: hij is als vertegenwoordiger van de koningin zowel constitutioneel hoofd van de landsregering als vertegenwoordiger van de koninkrijksregering. In die laatste hoedanigheid is hij wel handelingsbevoegd en voor zijn handelen verantwoordelijk; als hoofd van de regering bezit hij geen zelfstandige bevoegdheid.

Van Rijn meent dat de gouverneur in deze dubbelrol een scharnierfunctie vervult tussen Land en Koninkrijk. "Als de gouverneursfunctie door twee personen wordt waargenomen moet je maar afwachten of de koninkrijksvertegenwoordiger dezelfde informatie krijgt die de gouverneur in zijn dubbelrol nu wel tot zijn beschikking heeft. De gouverneur weet wat er in de regering speelt, terwijl een aparte koninkrijksvertegenwoordiger er altijd een beetje buiten staat".

"De gouverneur weet veel meer en al in een vroeg stadium. Daardoor is hij in staat problemen buiten de schijnwerpers van de openbaarheid te ondervangen. En dat is uiteraard altijd beter dan gebruikmaking van officiële toezichtsinstrumenten. Al is het alleen maar omdat zo prestigeverlies van de landsregering kan worden voorkomen".

De positie van de gevolmachtigd minister is daarentegen wel aan herziening toe. Op dit moment is deze minister zowel wetgever - hij vertegenwoordigt zijn land in het koninkrijksparlement, de Staten Generaal -, als bestuurder; hij is immers ook vertegenwoordiger van zijn land in de rijksministerraad. Voor geen van deze twee facetten van zijn taak kan hij echter politiek ter verantwoording worden geroepen. Hij maakt namelijk geen deel uit van de regering van zijn land, maar is ambtenaar, voor wie de regering verantwoordelijk is.

Het lijkt Van Rijn gewenst dat de gevolmachtigd minister deel gaat uitmaken van het kabinet van zijn land en ook politiek verantwoordelijk kan worden gesteld. Een functie als staatssecretaris onder de minister van Algemene Zaken zou tevens de betrokkenheid van de minister-president waarborgen.

Op grond van het gelijkheidsbeginsel zou de invloed van de Caribische landen op de besluitvorming van het Koninkrijk moeten worden vergroot. Van Rijn sluit zich in dit opzicht aan bij de voorstellen van de Gemengde Werkgroep Modernisering Statuut (1991).

Die stelt een afgeslankte ministerraad van het Koninkrijk voor: de minister-presidenten van de landen en de koninkrijksministers van Buitenlandse Zaken en Defensie. De minister-presidenten van Aruba en de Antillen kunnen zich door de gevolmachtigd minister in zijn functie van staatssecretaris laten vertegenwoordigen.

De wetgevende functie raakt de gevolmachtigd minister in Van Rijns visie kwijt. De parlementen van de Caribische landen moeten in die wetgeving echter een directere rol krijgen. Hij stelt voor dat in de toekomst individuele Statenleden op een wetsvoorstel kunnen reageren. Zij kunnen - sterker nog, *moeten* volgens van Rijn - vervolgens Statenleden afvaardigen om aan de openbare behandeling van een koninkrijkswet deel te nemen. Als de meerderheid van de afgevaardigden van een der Staten tegenstemt, is een hernieuwde stemming vereist.

Volgens Van Rijn doen deze ideeën recht aan de behoefte aan een meer gelijkwaardige inbreng van de Caribische partners en aan een duidelijke scheiding tussen parlement en regering. Daardoor verhogen zij het democratisch gehalte van de koninkrijksrelaties.

Een nieuw Statuut krijgt bij Van Rijn dus met diverse aanpassingen te maken: een effectief stelsel van waarborgen, vergroting van de medezeggenschap van de Caribische partners in de koninkrijksbesluitvorming, een meer democratisch karakter van die besluitvorming en overname van de rol van de gevolmachtigd minister door parlementariërs en bestuurders van de landen.

Het gevolg is volgens Van Rijn een verhoging van het federale karakter van de koninkrijksrechtsorde.

Autonoom of koninkrijkseiland?

Mochten de Antillen ondanks pogingen tot herstructurering toch uiteenvallen, dan zullen enkele eilanden misschien een rechtstreekse relatie met het Koninkrijk willen hebben zonder dat zij alle bestuurstaken zelfstandig kunnen verrichten. Voor eilanden als Saba en Eustatius is het volgens Van Rijn onhaalbaar dat zij de status van autonoom land binnen het Koninkrijk krijgen. Ook Bonaire heeft te weinig inwoners en dus te weinig bestuurskracht om volledige autonomnie aan te kunnen.

De eilanden die niet de status van autonoom land binnen het Koninkrijk krijgen dienen zoveel mogelijk onder dezelfde paraplu te worden gebracht. Zowel hun relatie met het Koninkrijk als hun interne staatsrecht dient gelijkvormig te worden geregeld. Binnen dat kader kan vervolgens rekening worden gehouden met individuele verschillen. Van Rijn kan zich voor deze status goed verenigen met de in juni gelanceerde term *koninkrijkseiland*.

Uitgangspunt is dat een koninkrijkseiland niet alle taken aankan die een autonoom land wel in eigen regie kan vervullen. Ook bij een verbrokkeling van de Antillen dient er dus een lijst te komen met een opsomming van die aangelegenheden die het eiland zelf niet kan behartigen. Dat die lijst voor Saba en St. Eustatius langer zal zijn dan voor bij voorbeeld Bonaire spreekt volgens Van Rijn voor zich.

Het Koninkrijk neemt vervolgens de verantwoordelijkheden voor die taken op zich, wat betekent dat het de gezamenlijke koninkrijkspartners zijn - inclusief het betrokken eiland zelf - die oplossingen moeten aandragen voor taken die een koninkrijkseiland geheel of gedeeltelijk moet uitbesteden.

Het is volgens Van Rijn logisch dat de gezamenlijke partners bezien welke partner binnen het koninkrijk bepaalde diensten het meest efficiënt en met voldoende waarborg kan verlenen. "Allicht zal het er dan op neer komen dat voor Bonaire vooral Curaçao (als dit een autonoom land wordt) op zakelijke basis als dienstverlenende instantie zal optreden".

Juist door alle partners in de afspraken hieromtrent te betrekken ontstaat volgens Van Rijn de waarborg dat ze worden nagekomen en dat er geen leemtes vallen in wetgeving en bestuur van de koninkrijkseilanden.

De inbreng van een koninkrijkseiland in de besluitvorming van het Koninkrijk ligt op twee niveaus. Als het om algemene koninkrijksaangelegenheden gaat, zou de minister-president van het Koninkrijk deze eilanden in de ministerraad van het Koninkrijk kunnen vertegenwoordigen.

Bij behartiging van de aangelegenheden van het koninkrijkseiland zelf zal een speciale procedure moeten worden ontworpen, zodat het eiland een eigen inbreng heeft.

De gezaghebber van een koninkrijkseiland zou in Van Rijns ogen beter een rechtstreekse band met de koninkrijksregering kunnen hebben.

Herstructurering Antillen:

'Laat idee los dat alle eilanden zelfde zijn'

Van Rijn schreef zijn pre-advies lang voor de uitslag van het referendum bekend was. Met een herstructurering van de Nederlandse Antillen heeft hij dan ook geen rekening gehouden. Enkele ideeën daarover heeft hij echter wel. Uitgangspunt is dat niet elk van de vijf eilanden hetzelfde is.

"Als je het idee loslaat dat alle eilanden hetzelfde zijn, kom je tegemoet aan de behoefte aan zelfstandigheid van de eilanden", zegt Van Rijn. "De fout van de Eilandenregeling uit 1950 moet worden hersteld. Toen werd bepaald welke taken de eilanden zelf op zich zouden nemen, maar voor een groot deel is die autonomie nooit van het Land aan het eiland overgedragen".

Hij stelt voor om voor elk eiland een lijst te maken van de taken die het zelf aankan. Dat betekent een herziening van de bevoegdheden, omdat een groot eiland nu eenmaal meer kan dan een klein. De eilanden moeten vervolgens direct, zonder overgangsbepalingen zoals in 1950, de hun toegemeten bevoegdheden overgedragen krijgen. "Daar zal inderdaad een financiële regeling voor moeten worden getroffen, waarbij de grote eilanden toch mee moeten betalen aan het bestuur van de kleinere eilanden. Maar ja, dat is nou de solidariteitsgedachte".

De last van de dubbele bestuurslaag kan volgens Van Rijn verlicht worden door integratie van het ambtenarenapparaat. "Een deel van alle ambtenaren zou je voor het Land kunnen laten werken".

"Daarna kun je kijken naar de mogelijkheid van integratie van de organen. Je kunt bij voorbeeld de eilandsraad van Curaçao met vertegenwoordigers van andere eilanden uitbreiden wanneer je als Land optreedt. Dan fungeer je ineens als Staten".

Een politiek gevoelig punt is volgens Van Rijn de verdeling van de zetels in de Staten: "Hoe kun je recht doen aan de behoefte tot representativiteit van Curaçao enerzijds en de behoefte aan inbreng van de kleine eilanden anderzijds? Elk der eilanden heeft nu een gegarandeerd aantal zetels in de Staten. Maar de verhoudingen kloppen niet met de grootte van de eilanden: Curaçao met 142.000 inwoners heeft veertien zetels en Saba met 1160 inwoners een". Een probleem waarvoor hij ook niet een, twee, drie een oplossing kan geven.

Wel meent hij dat in een federatieve staat elk eiland haar inbreng moet hebben in de besluitvorming. "Strikte toepassing van het *one man, one vote*-systeem garandeert die inbreng niet in voldoende mate".

Nieuwe verhalenbundel van Goslinga is uit

FEITEN EN FICTIE UIT DE SLAVENTIJD

= door Elisabeth de Montsouris =

Een *schiethuus* noemde zijn vriend hem, toen hij in 1971 zijn eerste verhalenbundel niet onder eigen naam durfde te publiceren. Cornelis Goslinga (83) was toen nog bang dat hij zijn naam als historicus zou verknoeien, wanneer het boek slecht beoordeeld mocht worden. Dat bleek mee te vallen.

Deze week verschijnt alweer zijn zesde bundel, *Een zweem van weemoed*. Niet onder dat eerste pseudoniem Marek de Corte; Goslinga's eigen naam prijkt dit keer trots op de kaft.

Vijf van zijn zes verhalenbundels gaan over de slaventijd op Curaçao, een heeft Amerika in deze eeuw als thema. Sinds de jonge geschiedenisleraar in 1946 op het eiland kwam om aan de eerste leerlingen van de Algemene Middelbare School (later PSC) les te geven, heeft de historie van het Caribische gebied hem geboeid. Hij rolde er eigenlijk als vanzelf in. Dat ging zelfs zover dat hij in 1956 in Nijmegen promoveerde op een proefschrift over de emancipatie van de slaven op de Nederlandse eilanden in het Caribisch gebied.

De kern van de door de auteur geïllustreerde verhalenbundels ligt in het Rijksarchief in Den Haag. Daar bracht Goslinga soms weken door voor onderzoek. "Ik las er onder meer de notulen van de koloniale raad van Curaçao. Die fungeerde tevens als hof van criminele justitie, dus er zaten ook verslagen bij van veroordelingen van slaven en van blanken. Voor mijn wetenschappelijke boeken en artikelen kon ik die zaken niet gebruiken, maar ik kon er best wel eens een verhaaltje over schrijven, dacht ik".

Die 'verhaaltjes' bleken al gauw zijn 'leuke tussendoortjes' te worden. "Als ik een tijd aan een wetenschappelijk boek had gewerkt, wilde ik wel eens wat anders. Dan schoof ik de wetenschap even terzijde en wijdde me een paar weken aan een aantal verhalen".

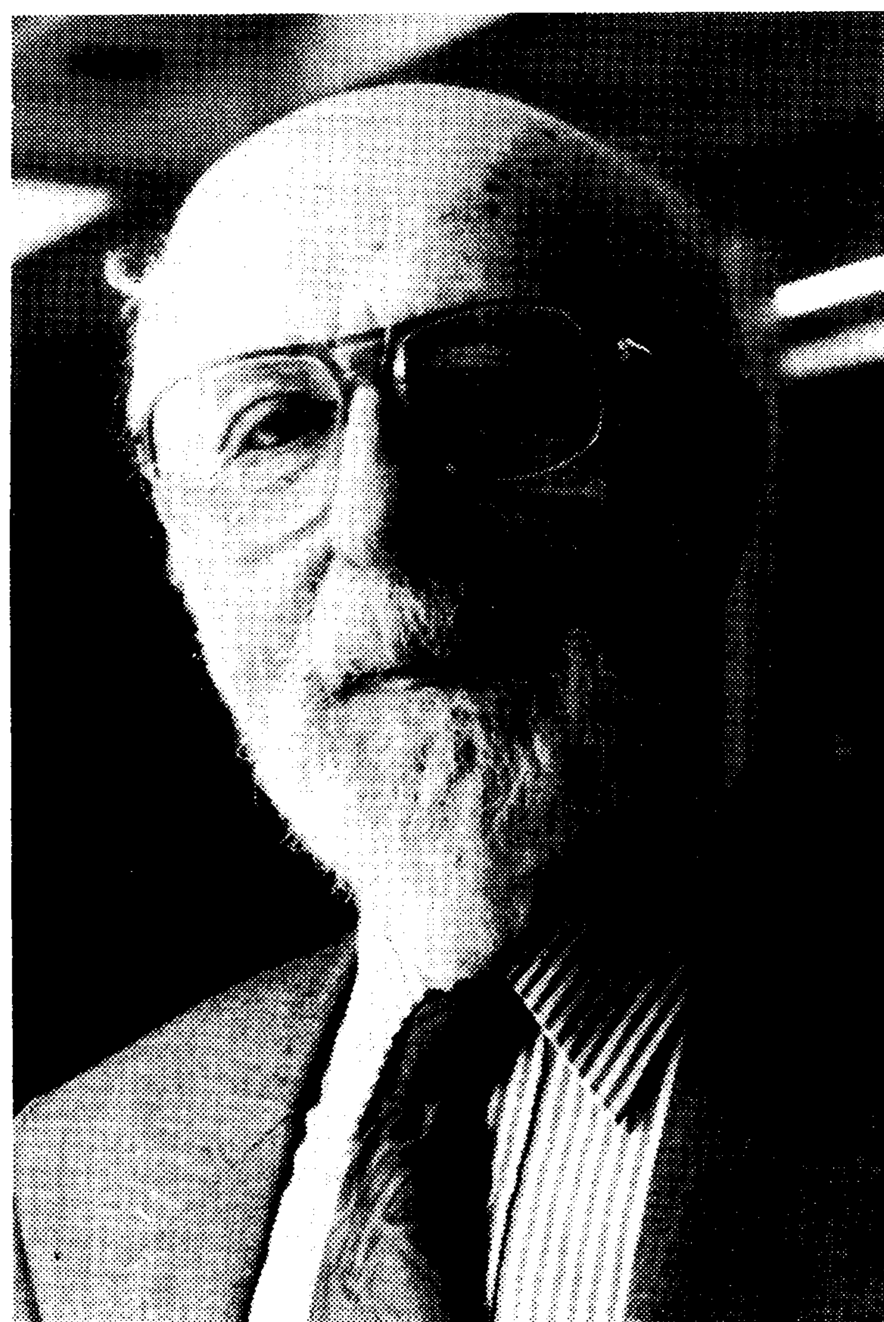
Gefantaseerde verhalen over de slaventijd met een groot historisch gehalte. Menselijke verhalen over een pastoor, die zo arm is dat hij maar in de koffiehandel gaat; over grafschenners en dieven, die met de plaatselijke hoeren blijken samen te werken; of over die arme blanke onderwijzer, die tijdens de slavenopstand niet zo gauw uit landhuis Klein Santa Martha weet weg te komen. De rebellerende slaven kennen geen pardon: ze geselen hem, snijden zijn geslachtsdelen af en binden hem aan de staart van een paard vast. Tegen de tijd dat ze opstandelingenleider Tula hebben bereikt heeft de man de geest gegeven en is Tula zijn mogelijke gijzelaar kwijt.

De slaven worden gepakt en dan volgt een gruwelijk verhoor van een van hen, Dessalines. "Dat verhoor heb ik zelf bedacht, maar het is gebaseerd op verslagen van diverse verhoren die ik in het Rijksarchief vond".

Ondanks al die bloedstollende folteringen van slaven, kijkt Goslinga niet neer op de slavenhouders. "Je kunt de maatstaf van onze tijd niet in een andere periode gebruiken. Als ik zelf als blanke in die tijd had geleefd had ik ongetwijfeld ook slaven gehouden en het systeem verdedigd. Ook al kan ik me dat nu nauwelijks voorstellen. Slavernij is een afschuwlijk instituut".

Op school vertelde Goslinga ook al verhalen. "Maar ja, ik was geschiedenisleraar, dus ik kon het niet te veel doen. Wel af en toe een anekdote. Als ik hele verhalen was gaan vertellen, had de directeur me aan mijn jasje getrokken".

Curaçao beviel prima, maar begin jaren zestig werd hij door persoonlijke omstandigheden gedwongen een baan in de Verenigde Staten te zoeken. Gelukkig was hij inmiddels gepromoveerd en had hij ook al enkele wetenschappelijke artikelen het licht doen zien. De Universiteit van Californië (Berkeley)

■ CORNELIS GOSLINGA

wilde hem dan ook wat graag als hoogleraar Latijsamerikaanse geschiedenis hebben.

"En toen werd ik ineens dat hoger onderwijs in geduwd. Het hele Stuyvesant had zeshonderd leerlingen, in Berkeley kreeg ik op m'n eentje een groep van vijf- tot zeshonderd studenten voor me. Gelukkig had ik wel een stuk of tien *teacher assistants* tot mijn beschikking. Zonder hen had ik het nooit gered. Vooral het hoofd van de assistenten heeft mij over de grootste problemen heen geholpen".

"Het waren ook no[...] de woelige jaren [...] waarin de studenten [...] vrijheid van menings[...] op de campus pleitten. [...] durend opstootjes o[...] campus. De actievo[...] postten rond de colleg[...] en als ik college wilde [...] kwam er geen enkel[...] dent".

"En dan die ein[...] *faculty meetings* met zo[...] zend proffen, stelt u zi[...] eens even voor. En [...] debatteren en discus[...] Iedereen wist een opl[...] maar er kwam niet[...] terecht".

Hoe goed het he[...] beviel in Berkele[...] Cariben, zijn specia[...] lokten. Goslinga gooid[...] wat visjes uit in Flo[...] 'daar was ook het *Cen[...] Latin American Studies* [...] tigd' - en kreeg to[...] vreugde een baan a[...] Universiteit van Florid[...] nesville) aangeboden. [...] ja, ik had de tijd mee[...] ging dat nog zo makk[...] zegt hij relativerend.

Inmiddels woont Go[...] ruim dertig jaar in d[...] enigde Staten. Tel d[...] vijftien jaar Curaçao [...] en de vraag rijst of hi[...] nog wel Nederlander [...] "Ja zeker, ik heb ook n[...] eens een beetje hei[...] geeft hij volmondig toe. [...] Nederlandse nation[...] heb ik dan ook nooit [...] geven".

Aan dat heimwee k[...] regelmatig toegeven: "[...] een flatje in Den Haag [...] zit ik soms hele zome[...] ik in het Rijksarchief [...] Maar teruggaan naar [...] land om er te wonen, [...] hem toch iets te ve[...] zoveel jaar ben je die [...] Hollandse winters w[...] wend".

Cornelis C, Christiaa[...] zweem van weemoed Caribbean Publishin[...] NAfl. 29,50 ISBN 99904 0 075 X

OTSU vecht voor verantwoorde hulpverlening

ZONDER RECHTSPOSITIE VERZANDT WELZIJNSWERK IN LIEFDADIGHE[...]

WILLEMSTAD — Het zit de welzijnswerkers hoog. Heel hoog zelfs. Hoe hard ze ook aan de bel trekken, de politici blijven doof voor hun roep om maatregelen. Maatregelen die een verantwoordelijke uitoefening van hun beroep mogelijk maken. Een jaar geleden, op 30 oktober 1992, hield de vakvereniging van welzijnswerkers, de OTSU (Organisation Trahadonan Sosial Uni), een congres onder de titel 'Aanpassen of veranderen', waarin zij het welzijnswerk aan de kaak stelden. Een duidelijk geformuleerd beleid, een wettelijke basis en zitting in de welzijnscomissie waren slechts enkele van de eisen die zij stelden. Dertien maanden later is er nog weinig vooruitgang geboekt. Was het niet vanwege een verbeten idealisme, dan hadden de OTSU-leden waarschijnlijk de handdoek al in de ring geworpen. Maar zijn zij zien zich als de pioniers die de weg moeten banen voor hun toekomstige collega's.

= door Michelle Bruggeman =

Met het congres van vorig jaar oktober deed de OTSU het voorwerk voor een omlijnd beleid. Er werden enkele resoluties uitgevaardigd die als leidraad moesten dienen. Het had gedeeltelijk effect. Er werd een commissie in het leven geroepen, maar welzijnswerkers werden er niet bij betrokken. "Er wordt een beleid ontwikkeld zonder dat de expertise van de veldwerkers er aan te pas komt", moet voorzitter van de OTSU Arthur Nivillac tot zijn spijt constateren. "Er is een commissie opgericht waarin geen enkele maatschappelijk werker zitting heeft. Alleen ambtenaren die absoluut geen band hebben met het welzijnswerk". De OTSU zond een brief aan gedeputeerde Bentoera, die het welzijnsbeleid in zijn portefeuille heeft, waarin zij schreef het te betreuren onpouwer uitgeschakeld te zijn. Een reactie bleef uit.

COMPLEXER

"Het leven is complexer geworden", oordelen de OTSU-leden. Steeds vaker zien wij dat mensen in onze gemeenschap klem lopen door allerlei omstandigheden. Een verantwoorde hulpverlening is echter nog ver te zoeken. Op de Antillen wordt professionele hulp gezien als een gunst als een recht".

Het is vechten tegen de bierkaai, zo moeten de OTSU-leden ondervinden. De frustratie is groot. "Waarom wordt onze professionele kennis niet gebruikt", vraagt Nivillac zich af. Het is een retorische vraag. "Omdat de waarde van het welzijnswerk niet wordt gezien. Als dat het geval was zou er ten minste één welzijnswerker in iedere sector worden geplaatst. Al was het maar één medewerker voor de scholen en één voor de gezinsvoogdij". Zo is het voor de OTSU-leden onbegrijpelijk dat slechts één ziekenhuis een medisch maatschappelijk werker heeft. "De zusters of doktoren vangen dat wel op is dan het antwoord. Maar moet een patiënt die psychische problemen heeft met zijn ziekte of moeilijkheden thuis zijn hart luchten bij een arts?" Ja, op Curaçao wel, concluderen zij.

Ook op andere terreinen is eenzelfde tendens merkbaar. Een medewerkster van de sociale dienst merkt op dat de overheid het niet belangrijk vindt om een algemeen maatschappelijk werker te plaatsen in wijken. "Of", vervolgt ze, "neem het congres over incest dat nog niet zolang geleden gehouden werd. Sprekers uit allerlei richtingen waren aanwezig, maar er was geen enkele welzijnswerker die het woord voerde. Incest begint hier bij de huisarts, terwijl die hulpverlening eigenlijk bij ons zou moeten beginnen. Het maatschappelijk werk hoort altijd in de eerste lijn te liggen. In het geval van incest is dat de kinderbescherming".

De OTSU-leden geven toe dat het deels ook aan een gebrek aan voorlichting te wijten is dat mensen niet direct naar een welzijnswerker toestappen. Veel

ARTHUR NIVILAC

mensen weten niet van het bestaan af van de verschillende hulpinstanties. "Er is veel te weinig kennis van de sociale kaart", constateren zij. "Dat is iets wat meer aandacht aan besteed moet worden, maar onze adviezen worden doorgaans in de wind geslagen". Zo is een groot deel van de taken van de sociale dienst bij de bevolking onbekend. Van onderstand en huursubsidie zijn de meeste mensen nog wel op de hoogte, maar van het werk van de jeugdzorg (opvang in crèches), opbouwwerkers en de regelingen voor alleenstaande moeders niet. "En als ze als ze al van het bestaan gehoord hebben weten ze niet wie er terecht kan en waarvoor". Twee medewerksters van de sociale dienst hebben het idee geopperd om een informatiefilmpje te draaien voor de wachtenden bij de sociale dienst. Het plan werd van tafel geveegd.

Waardering van hun professionele kennis, die onder meer tot uiting moet komen door een stem in de welzijnscommissie, moet een eerste stap zijn op weg naar verantwoordelijk welzijnswerk. Daarnaast moet een verbetering komen in de rechtspositie. De verschillende welzijnsaangelegenheden vallen nu onder gezondheidszorg. "Het welzijnswerk heeft geen eigen karakter", stelt vice-voorzitter Erwin Straker vast. Een landsbesluit dat de positie van maatschappelijk werkers regelt is er niet. Het ontbreken van deze wettelijke basis is voor de OTSU-leden een, zoals zij dat zelf noemen, 'theoretische frustratie'. "Er staat niets op papier. Niets is duidelijk geregeld. Geen functiewaardering, geen taakomschrijving. Niets. Waar moeten wij aan het welzijn van de samenleving werken en wie is daarvoor aangewezen", vragen zij zich af.

Om een sterk front te vormen moeten de welzijnswerkers eerst gemobiliseerd worden, pas dan kunnen zij zich inzetten voor de verwezenlijking van serieus welzijnswerk. Een eerste vraag die zich vervolgens opdringt is; Hoe mobiliseer je een groep mensen die niet omschreven staat als welzijnswerkers? Nivillac: "Tot nu toe worden wij allemaal onder de kop sociaal ambtenaren geschaard. Er bestaat geen lijst waarop staat aangegeven wie wel en wie niet onder de noemer welzijnswerker valt. Bovendien is nergens gespecificeerd waaraan zij moeten voldoen. Zelfs mensen zonder opleiding werken in deze functie". Hij schat dat er zo'n 140 tot 150 mensen op het eiland rondlopen die in de categorie welzijnswerker vallen. Een tweede punt waar de OTSU-leden over struikelen is dat de meeste welzijnswerkers denken vanuit de instelling waarin zij werken en niet vanuit hun beroep. "Het is moeilijk om hen in beweging te brengen".

De meesten zijn van mening dat de inspanningen van de OTSU vergeefse moeite zijn. "Het heeft toch geen zin", zeggen ze. "Zoek het maar uit. We steunen jullie wel". OTSU heeft nu 48 leden en probeert met het kleine beetje kracht dat zij in zich heeft ambtelijke muren open te breken. Een vrijwel onmogelijke opgave, menen zij. "Toch moeten de welzijnswerkers knokken voor betere de rechtspositie", meent Straker. "Het gevaar van het ontbreken van een wettelijke erkenning is namelijk dat het karakter van welzijnswerk blijft hangen in liefdadigheid, dat professioneel welzijnswerk verzandt in vrijwilligers werk. Iets wat absoluut niet mag gebeuren".

Het stadium van liefdadigheid is het welzijnswerk inmiddels gepasseerd. Tot de zestiger jaren speelden de clerus en vrijwilligers een belangrijke rol, maar langzaam zette de professionalisering door en eind vijftiger jaren werden de eerste opgeleide beroepskrachten geïnstalleerd. In de jaren daarna breidde dit aantal zich uit en in de zeventiger jaren was er zelfs sprake van een explosieve groei. De professionalisering die in het begin vooral gericht was op HBO-opleidingen werd vervolgens ook op lagere niveau's in het maatschappelijk en sociaal kultureel werk doorgevoerd. Daarbij richtte het oog zich voornamelijk op arbeidsintensieve intra-murale zorg zoals het internaatswezen en de bejaardenzorg. 'Het welzijnswerk werd steeds meer van een roeping tot een beroep', zo formuleerde één van de sprekers op het congres vorig jaar de ontwikkeling. Tevens was een inhoudelijke verschuiving te zien in de hulp die verleend werd. Werd er in het verleden vooral aandacht geschonken aan het lenigen van de materiële noden van de armen, tegenwoordig buigt die lijn meer richting immateriële zorg en preventieve maatregelen.

De OTSU: "Welzijn is tegenwoordig geen gunst meer zoals dat bij de armenzorg het geval was, maar een recht. Een recht op inkomensondersteunende voorzieningen zoals de AOV, de AWW, de onderstand en het minimumloon". Wie de drie kleine cellen bij de sociale dienst echter heeft gezien moet wel een andere indruk krijgen, volgens de medewerksters van de sociale dienst. "Daar begint het eigenlijk al. De sociale dienst is de laagste instelling op de sociale ladder. Frustraties en pijn worden er gedeeld met anderen. Maar er is geen enkele privacy. Mensen vertellen maar de helft van wat zij willen, omdat iedereen gewoon mee kan luisteren".

Een ander punt dat de OTSU-leden aansnijden is de opleiding. Alle gesprekspartners die aan het woord komen in dit interview hebben een HBO-studie in Nederland gevolgd. H[...] dat studenten die een [...] ding aan de sociale aca[...] in het buitenland [...] volgen geen beurs kri[...] volgens hen eens te m[...] bewijs dat het welzij[...] een ondergeschoven [...] is."Er is toch een [...] opleiding op het eiland[...] er geredeneerd". Vo[...] hogere beroepsop[...] moeten studenten na[...] buitenland. De OTSU[...] echter dat de hulpve[...] moet aansluiten [...] locale, sociale, cultu[...] economische omst[...] heden. Daarom plei[...] voor een opleidingsin[...] voor welzijnswerkers ge[...] de Caribische, Nede[...] Antilliaanse en Cur[...] situatie en op MBO, H[...] post HBO niveau. De[...] ding moet internati[...] erkenning kunnen krij[...] Het beleid dat nu wordt [...] teerd is in de kern ei[...] al verkeerd volgens S[...] Problemen worden niet [...] tureel opgelost. "Nee[...] voorbeeld een gokversl[...] Iemand wordt erop ge[...] wat hij verkeerd doet e[...] de gevolgen zijn. M[...] wordt niet gekeken [...] aanleiding is geweest [...] naar drugs te grijpen e[...] daar aan gedaan [...] worden. Kortom: de s[...] lans blijft. En de kans [...] verslaafde uitein[...] opnieuw afzakt is groot[...] zelfde principe vind je [...] bij de noodmaatreg[...] geldt voor uitgaansge[...] heden. Er wordt geen [...] lyse gemaakt van d[...] uatie. Er is teveel ge[...] wordt er gezegd. Maar [...] de motieven zijn voor [...] geweld wordt geschoven".

De OTSU strijdt voor [...] duidelijk en struct[...] beleid, duidelijke arbeids[...] waarden en een wett[...] basis. Dat is de [...] waarom zij zich bewust [...] vakbond noemt maar [...] vakvereniging. "Bij [...] bonden staan in het me[...] deel van de gevallen [...] daangelegenheden [...] dicussie. Bij ons gaat h[...] in de eerste plaats om [...] ons werk op een verant[...] delijke manier kunnen [...]

AIRE
AGENDA

ITIE:	8000/
nr.:	11
NDWEER:	8222/
nr.:	11
CENTRALE:	8845
PITAAL:	8900/
	7446/
nr.	14
ARDENTEHUIS:	8350

* * * * * * * * *

NBARE BIBLIOTHEEK
ngstijden voor het publiek:
ndijk:
dag van 14.00-18.00 uur; dinsdag, dag en donderdag van 08.00-12.00/ -18.00 uur; vrijdag van 08.00-12.00/ -17.30 uur.
n:
dag van 14.00-18.00 uur en vrijdag .00-17.30 uur.

* * * * * * * * *

TKANTOOR
ningstijden)
verkoop
ndijk (tel.: 8508): maandag t/m don- van 07.30/12.00.13.30-17.00 uur; van 07.30-12.00/13.30-16.00; zat- gesloten.
n (tel.: 6214): maandag t/m vrijdag 07.30-12.00/13.00-16.00 uur; dag gesloten.
loket
wissels, Postspaarbank, Sigu- e en Giro Betaalkaart)
ndijk en Rincon: maandag t/m van 07.30-12.00/13.00-16.00 uur; dag gesloten.

* * * * * * * * *

VICE CLUBS
: informatie H. van Bommel, tel.:
y: woensdag 12.00 uur Restaurant ater.

* * * * * * * * *

CHTHUIS LVV
393)
van maandag t/m vrijdag van 06.00- uur. In verband met planning van te aantal slachtdieren bij keurmeester en.

* * * * * * * * *

ENARTS
Lagoen 24-A, Antriol)
kuren maandag, woensdag en van 13.30-14.30 uur; spreekuur te n elke donderdag van 17.00-17.30 Hulpbestuurskantoor.
poedgevallen gelieve tel.: 4255 te of fax 7655.

CHTING DIERENASJEL AIRE
re Animal Shelter Foundation
weg 26. Tel.: 4989)
ngstijden maandag t/m zaterdag van -12.00/15.00-17.00 uur.

* * * * * * * * *

CHTEN(BEZORGING)
Ma Carolina, Blvd. J. Abraham 15, 204 (na 18.00 uur tel.: 8342).

SGB-leraar doet beroep op gezaghebber
Evaluatiecommissie dient een brede basis te hebben

KRALENDIJK — "De samenstelling van de onlangs geïnstalleerde evaluatiecommissie van de Scholengemeenschap Bonaire (SGB) is weer een klassiek voorbeeld van het onderwijsbeleid van het Bonaireaanse Bestuurscollege. De SGB heeft een oudercommissie, een leerlingenraad en een vakbond die de leerkrachten vertegenwoordigt. Geen van deze organisaties is betrokken bij de evaluatie van de SGB." Dat concludeert ex-PAN-leider Arthur Sealy, werkzaam als leraar geschiedenis aan de SGB.

Sealy zegt erg betrokken te zijn bij de gang van zaken in het onderwijs omdat hij het onderwijs een van de onvoorwaardelijke noodzaken vindt van de ontwikkeling van een gemeenschap. Hij gelooft ook dat het Bestuurscollege die mening is toegedaan, want meer dan 25 procent van de begroting wordt ingenomen door onderwijs. Sealy onderschat de sociale invloed van onderwijs evenmin, omdat die invloed een integrerend onderdeel is van de inhoud van de structuur en van de beschikbare middelen voor het onderwijs.

"Dat betekent dus, dat onderwijs een zaak is van de gehele gemeenschap. Niet alleen van het Bestuurscollege en het RK Schoolbestuur. Zij gaan van het standpunt uit, dat buiten deze twee instanties niemand op onderwijsgebied iets in te brengen heeft." Aldus de klacht van SGB-leraar Arthur Sealy.

De evaluatiecommissie, die aan de SGB is ingesteld door het Bestuurscollege, mist volgens Sealy elke wetenschappelijke basis, omdat de evaluatie in geen enkele vorm is voorbereid. Hij mist een behoorlijk opgesteld programma en vooral het doel wat de evaluatiecommissie beoogt.

"Maar dat is niets vreemds, want dat hebben we al eerder meegemaakt op Bonaire met de invoering van de Nederlandse taalmethode voor buitenlandse kinderen in Nederland, *Taal en Kabaal* en het onderwijsrapport *Na kaminda pa un mihó enseñansa*, waarvoor leerkrachten en schoolhoofden naar Nederland moeten." Aldus de kritische opmerking van Sealy. Volgens hem worden met het gevoerde beleid belangen behartigd die zeker niet de belangen van het volk zijn.

"Van het volk wordt wel verwacht dat zij dit accepteren en nog dankbaar zijn ook. Kritiek — gefundeerd of niet — wordt eenvoudig niet geaccepteerd van leerkrachten die vanuit de bevolking komen."

De evaluatie van de SGB is volgens Sealy niet wetenschappelijk onderbouwd. Hij zegt dat het een kwestie is van geld. Dat is beschikbaar en als dat niet aan een commissie wordt opgemaakt, dan is dat geld verloren. "Dus het geld is de belangrijkste reden voor de vorming van een evaluatiecommissie", is de conclusie van Arthur Sealy.

De SGB-leraar heeft er ook moeite mee, dat de directeur van het departement van Onderwijs in de evaluatiecommissie is benoemd.

"Kritiek op Toré is niet persoonlijk. Maar een feit is wel dat de heer Toré in het SGB-onderzoeksrapport in 1982 volledig ongeschikt werd bevoordeeld, omdat hij niet in staat was de basiscondities voor een beleid aan de SGB te scheppen. Evenmin was hij in staat een integratiebeleid te formuleren. Nu zegt Toré dat hij de inhoud van het rapport niet kent om de doodeenvoudige reden dat het rapport is zoekgeraakt. Daar mag dan ieder denken wat hij wil, maar een feit is dat er op Bonaire mensen zijn die meer capabel zijn dat de vroegere SGB-directeur om de gang van zaken op de SGB te evalueren." Dat zegt Arthur Sealy die een beroep doet op gezaghebber mr. Frits Goedgedrag en gedeputeerde van Onderwijs Ramoncito Booi om een halt toe te roepen aan de huidige evaluatiecommissie en alle organisaties die betrokken zijn bij de SGB de gelegenheid te geven hun bijdrage te leveren.

■ *KRALENDIJK — Voor eenvoudige onderzoeken als een bloedtest behoeven de bewoners van Rincon in de toekomst niet meer naar het laboratorium van Kralendijk. Dat kan nu ook in Rincon. Het vroegere hulpbestuurskantoor is op initiatief van de ex-minister van Volksgezondheid Cai Marsera in gebruik genomen voor semi-medische diensten. Om ruimte te maken is de DOW zolang ingetrokken op het hulpkantoor van de Ontvanger te Rincon.*
Op de foto gedeputeerde Ramoncito Booi en ex-minister Marsera (rechts).

Astronauten overwinnen problemen:
Over zes weken blijkt of Hubble weer goed ziet

CAPE CANAVERAL - De astronauten van de Endeavour hebben gedaan wat ze konden, maar pas over zes weken is bekend of de ruimtetelescoop Hubble weer "scherp kan kijken". Dit heeft de vluchtleiding in Houstondonderdagmeegedeeld.

De astronauten van het Amerikaanse ruimteveer hebben het herstelwerk aan de bijziende Hubble donderdag voltooid. Het is de bedoeling dat de bijna twee miljard dollar kostende telescoop vandaag vanuit het laadruim van het ruimteveer het heelal in geschoven wordt.

De twee astronauten Story Musgrave en Jeffrey Hoffman maakten donderdag een ruimtewandeling van zeven uur en 21 minuten. Dit laatste uitstapje duurde ook meteen het langst. Voor het vervangen van de elektronische delen die de zonnepanelen aandrijven, hadden ze twee keer zoveel tijd nodig als oospronkelijk daarvoor was uitgetrokken. Zei Musgrave: "Waar we bij het oefenen helemaal geen rekening mee hadden gehouden, is dat (als gevolg van het ontbreken van zwaartekracht -- red.) de kabels steeds in je gezicht vallen".

Ten langen leste moesten de twee astronauten de armen van de zonnepanelen van de zijkant van de telescoop losbreken, nadat de motoren dienst geweigerd hadden. Kort voor het eind van de wandeling werden de goudkleurige dertien meter lange zonnepanelen, die met hun zonnecellen de motor vormen van de Hubble, vanaf het grondstation van de ruimtevaartorganisatie NASA in Houston (Texas) uitgeschoven. "Kun je dat geloven?" vroeg Hoffman zijn collega's met twijfel in de stem.

Eerder waren er ook problemen geweest toen bij het werk aan de magnetometers, die de positie van de Hubble in het heelal bepalen, drie schroeven losschoten. Maar het lukte de twee astronauten de schroeven op te vangen en zo te vermijden dat er weer ruimteafval bijkwam. In het ruimteveer werden ze hierbij geholpen door de Zwitserse astronaut Claude Nicollier, die de robotarm stuurde waar Hoffman op stond.

Met vijf ruimtewandelingen heeft de Endeavourbemanning een nieuw record gevestigd voor vluchten met ruimteveren. De landing van het ruimteveer is gepland op maandag. De Endeavour is dan elf dagen in de ruimte geweest.

Volgens Wim Cecilia van PDB
Bezwaarschrift mogelijk tegen grondaanslagen

KRALENDIJK — "Het onderwerp grondbelasting 1992 stond de laatste weken in het brandpunt van de belangstelling. De Partido Democratico Boneriano (PDB) hoorde vele boze, geëmotioneerde en zelfs agressieve reacties. Er waren ook onaanvaardbare reacties die wezen op discriminatie en racisme. Toch staan er wegen open om te protesteren als de aanslag te hoog is." Dat zegt Willem Cecilia onder wie de sociaal-economische aangelegenheden van de PDB vallen.

Daarmee is Cecilia voorlopig een van de weinigen die een aanvaardbaar standpunt inneemt ten aanzien van de door de belastingdienst verzonden aanslagen. Willem Cecilia wijst erop, dat zowel het Bestuurscollege als de regering gedeeltelijk een administratief lichaam is. Daar valt onder ander ook de Inspectie van Belastingen onder. Deze dienst legt aanslagen op en stuurt die aan de belastingbetaler zonder dat de overheid daar verder bij betrokken is.

"Het is echter wel de overheid die het beleid bepaalt en er zeker een politieke invloed op kan uitoefenen. Dat doen ze dan ook wel, als dat hen uitkomt. De Inspectie der Belastingen werkt derhalve niet geheel onafhankelijk, zoals bij voorbeeld een rechter wel doet. Die wordt echter door de Kroon benoemd en niet door de regering." Dat is de mening van PDB-woordvoerder Cecilia.

Hij wijst erop dat tegen de aanslag van de grondbelasting wel geprotesteerd kan worden. "De belastingplichtige kan een bezwaarschrift schrijven en moet dat binnen een tijdsbestek van twee maanden doen. De inspecteur van de belastingdienst zit daar niet op te wachten en ontmoedigt de mensen door te zeggen dat protesten tegen aanslagen 'die alleen maar te hoog zijn' niet aanvaard worden. De gemiddelde burger die weinig van belastingen weet, zal het daarbij laten en zal dan moeten lijden onder de gevolgen van die (mogelijk te hoge) aanslag." Dat is het advies van Cecilia.

Cecilia benadrukt overigens wel dat bezwaarschriften gemotiveerd moeten zijn. "Wie denkt dat hij in zijn belangen is getroffen, zoals een gepensioneerde die van een pensioentje leeft of een weduwe met opgroeiende kinderen en bang is dat de aanslag niet betaald kan worden, kan een bezwaarschrift indienen. Als dat niet helpt, kan er zelfs een beroepschrift worden ingediend."

Dat laatste wil zeggen dat nagegaan wordt of de aanslag conform de wettelijke bepalingen is of wanneer de aanslag uit andere overwegingen wordt gegeven dan de wet voorschrijft. Of wanneer de aanslag niet redelijk is en zelfs wanneer de aanslag tegen een vorm van behoorlijk bestuur ingaat, aldus de informatie van de PDB. Volgens Willem zal een commissie daar een onderzoek naar moeten verrichten.

"Wie echt helemaal niet kan betalen, kan verzoeken om de aanslag te schorsen tot het bezwaarschrift behandeld wordt. Een beroepschrift wordt door een rechter behandeld", zegt Willem Cecilia.

Hij wijst erop dat iemand bij voorbeeld een knoekoe in eigendom kan hebben, waaruit echter geen inkomsten verkregen worden. Datzelfde kan het geval zijn met een huis dat van generatie op generatie is overgegaan. "Op een huis dat niet verkocht wordt, wordt geen winst gemaakt of inkomen verkregen." Dat zegt PDB-woordvoerder Willem Cecilia, die geen enkel moment de belastingdienst aanvalt, maar wel tracht de bevolking bewust te maken van de mogelijkheden die de wet aan de belastingbetaler toekent.

Samen op inspectie

WILLEMSTAD — Voor periode van drie jaar zal Nederlandse Inspectie van Volksgezondheid de Antil- anse inspectie onder- nen. Die overeenkomst d vorige week gesloten tussen de ministeries van Volksgezondheid van beide landen. Voor Nederland tekende de hoofdinspecteur van de gezondheidszorg, J. Verhoeff (links op de foto); voor de Antillen de minister van Volksgezondheid en Milieuhygiëne, Sixto Wallé (rechts). Voorts waren aanwezig de Nederlandse hoofdinspecteur geneesmiddelen Piet Vree en de Antilliaanse inspecteur voor de volksgezondheid J. de Haan (tweede en derde van links).

Nochi Willem van Paboso:
Abraham moet met bewijzen komen of anders opstappen

RALENDIJK — ewel de Paboso in ste instantie fervent rstander is van een tructurering van de erlandse Antillen die op basis van gelijk- rdigheid een land en vormen waar elk nd de vereiste erken- krijgt, is het uitein- ijke streven van de boso toch een onafhan- ijke Antillen." Dat zegt tijleider Nochi Willem een woensdag uitge- en verklaring.

et nadruk zegt Willem dit het uitgangspunt is zijn partij. "Niet alleen ndelijk, maar ook over de zen van Bonaire moet iddels dit standpunt end zijn. Onze partij is nimmer van afgeweken. de eilandsraad, in de ia, bij symposia en op erenties heeft de Paboso eds hetzelfde standpunt nomen als verdediger de eenheid van de illen", aldus Willem.

Willem wenst er ook niet oren dat andere politieke partijen dat — in het zicht van de komende verkiezingen — betwijfelen. Voor de fractieleider van de Paboso waren rechtstreekse banden met Nederland de filosofie van de PDB en de UPB tijdens de Ronde Tafel Conferentie (RTC) en tijdens de unaniem aangenomen motie in de eilandsraad in oktober 1981. Willem laat er geen twijfel over bestaan, dat hij over de bewijzen daarvan beschikt. Dat zelfde geldt trouwens voor de opstelling van de POB in het recente verleden. "Rechtstreekse banden met Nederland waren tijdens de laatste verkiezingscampagne de gevleugelde woorden van de POB", herinnert Willem zich. Volgens de Paboso-leider hebben slechts de PAN, CAS en Paboso — ieder met hun eigen uitgangspunten — steeds gekozen voor een verenigde Antillen.

Willem ontkent dat hij bij het bezoek van de UPB/Paboso-delegatie aan Nederland tot een akkoord is gekomen over de toekomstige staatkundige structuur. Hij geeft PDB-leider Jopi Abraham 24 uur om met de getekende bewijzen daarvan op tafel te komen. "Als Abraham dat niet kan, dan gaan wij van het standpunt uit dat hij opnieuw de bevolking manipuleert door leugens te vertellen." Dat is de mening van Willem die ook tijdens het kort geding tussen hem en Cactus Enterprises de bewijslast omdraaide.

Voor Willem en zijn partij bestaan er nu twee mogelijkheden. Of het is waar wat partijleider Jopi Abraham zegt en dan zal Paboso-leider Nochi Willem zijn politieke conclusies moeten trekken. Of het is niet waar wat Abraham zegt en dan moet Abraham de eer aan zichzelf houden en van het politieke toneel verdwijnen, zegt Willem.

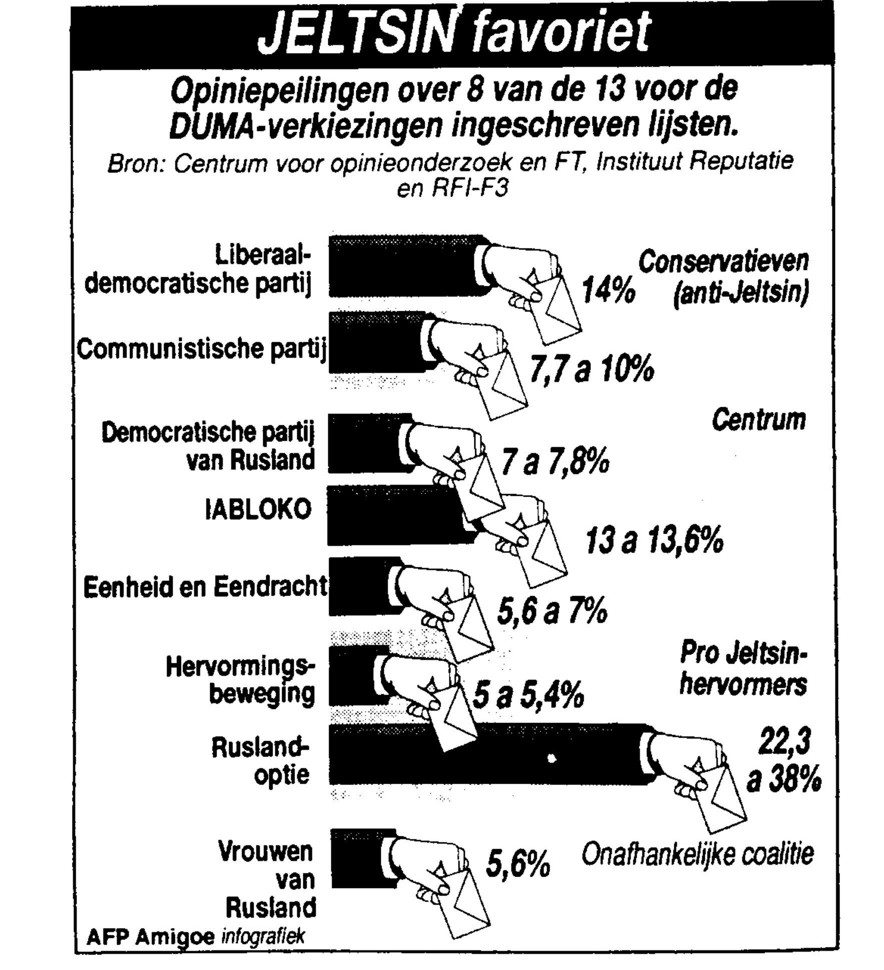
"Geen uitdaging en geen moeilijke beslissing. Maar de bewijzen moeten wel op tijd op tafel gelegd worden." Dat eist Willem van zijn politieke rivaal.

Botsing trein en schoolbus in India: dertig doden

NEW DELHI - Zeker 26 kinderen hebben zaterdag in India de dood gevonden bij een botsing tussen een trein en de schoolbus waarin zij zaten.

Het ongeluk gebeurde in de buurt van Pune in het westen van het land. De bus werd op een onbewaakte spoorwegovergang door de trein gegrepen, aldus het Indiase persbureau PTI. De kinderen maakten met de bus een uitstapje. Bij het ongeluk kwamen ook twee onderwijzers, een school-functionaris en een arbeider bij dit ongeluk om het leven.

LYON - Frans Andriessen, voormalig lid van de Europese commissie en daarin belast met Buitenlandse betrekkingen en handelspolitiek, is vrijdag benoemd tot voorzitter van het Institut de l'Ecu.

Een onderonsje met haaien onder water bij Seaquarium

WILLEMSTAD - Het is de mens eigen. We nemen geen genoegen met wat we hebben, maar willen meer. Kijken alleen naar een haai is niet genoeg. Dus zoeken we de confrontatie: *'The Animal Encounter'*. Seaquarium biedt duikers binnenkort deze mogelijkheid.

= door Michelle Bruggeman =

Als iemand me een week geleden verteld zou hebben dat ik nog eens haaien zou voeren, had ik hem waarschijnlijk hartelijk uitgelachen en het als een fabel van de hand gedaan. Maar fictie wordt soms werkelijkheid. Ik kreeg het bericht dat het Seaquarium duikscholen uitnodigde voor de introductie van het nieuwe pr. ject *The Animal Encounter*. Gewapend met een koker sardientjes, gingen de duikers onder het wateroppervlak om oog in oog te verschijnen met haaien en dikkopschildpadden.

Acht *lemonsharks*, vijf *nervesharks* en een *gray reefshark* cirkelen rond achter het hek dat de duikers van de roofdieren moet scheiden. Door de mazen, en de doorzichtige plexiglas wanden die zijn ingebouwd, kijk ik hoe zij op enkele centimeters van mijn duikbril passeren. Eigenlijk valt het best mee, bedenk ik mij. Waarschijnlijk teveel naar *Jaws* gekeken. Deze haaien zien er niet bloeddorstig uit. Als ze niet van die kleine oogjes hadden zouden ze misschien bijna een vriendelijk aanzien hebben. Een lichte onzekerheid bekruipt mij echter wanneer iemand mij een sardientje in de hand duwt en maant om het door het hek te steken. Een gretige dikkopschildpad rukt het weg. Met het volgende stukje aas probeer ik een een haai te lokken. Een groepje zwemt langs. Verschrikt laat ik het sardientje los, dat vervolgens langzaam naar beneden dwarrelt. De haaien hebben het niet eens in de gaten. Een levenloos stukje vis, dat ruikt niet. Bovendien, zo wordt mij later uitgelegd, cirkelt een haai altijd eerst een aantal keren rond zijn prooi voor hij aanvalt. Met die taktiek bereikt hij hier echter niet veel. Behalve dat tegen de tijd dat hij zijn doelwit besluit te verorberen, de opdringerige schildpadden zich al op het lekkere hapje hebben gestort.

The Animal Encounter is het geesteskind van Dutch Schrier, die eerder met succes het Seaquarium van de grond tilde. Op zoek naar nieuwe horizonten nam het idee om een levensechte ontmoeting met haaien te ensceneren vaste vormen aan. Niets nieuws. In de Caribbean worden wel vaker uitstapjes georganiseerd naar plekken waar regelmatig haaien gesignaleerd worden. "Het verschil is echter dat daar verschillende risico's aan zijn verbonden", benadrukt Schrier. Ten eerste noemt hij het gevaar van het onvoorspelbare. Behalve een stok heeft de duiker geen enkele becherming. En ten tweede het risico dat er in de verste verte geen haai te bekennen is en de hele onderneming vergeefs is geweest. Schrier geeft zijn bezoekers wel de garantie dat de dieren er zijn en bovendien dat ze gevoerd kunnen worden.

Gevaarlijke situaties worden bij *The Animal Encounter* tot een minimum beperkt. Door de mazen in het hek en door de kleine gaten in het plexiglas worden de dieren gevoerd. Het enige waar de duikers vooraf voor gewaarschuwd worden is om niet met de handen in het hekwerk te grijpen en om de nerveshark niet van te dichtbij eten te geven. Deze zuigt zijn prooi namelijk met kracht naar binnen. Een soort stofzuigereffect. De *nerveshark*, ook wel zandhaai genoemd, ligt meestal op de bodem van het basin. Een vrouwelijke duiker, die hoog opgevend over haar ervaring met haaien, de situatie enigzins onderschatte, voelde hoe haar handschoenen deels werd uitgetrokken door de zuigkracht. De *Caribbean Reefshark* heeft wat meer moeite om zijn kostje te grijpen. Nadat hij eerst enkele keren langs is gezwommen, zet hij tenslotte de aanval in, maar grijpt ook dan eerst nog twee tot drie keer mis. Ik wijt het aan domheid, maar later wordt mij verteld dat het een fysische oorzaak heeft.

Een haai heeft verschillende manieren om zijn voedsel te traceren. In de eerste plaats is dat de reuk. Een orgaan dat in dit geval wordt uitgeschakeld omdat het om een dood stukje vis gaat. Daarnaast registreert hij met sensoren die rond zijn bek zitten trillingen, vibraties van het water die ontstaan doordat een prooi beweegt. Als de haai tenslotte in de gaten heeft dat er iets eetbaars rondzweeft zal hij het vervolgens dus wel in een keer pakken en weghappen? Fout. Er is namelijk nog een probleem. De laatste meters voor zijn prooi ziet een haai niets. Zijn ogen zitten aan de zijkant van zijn kop en op het moment dat hij wil toehappen en zijn kaken van elkaar haalt, wordt zijn blikveld versperd. Zo kan het zijn dat een visje toch op het laatste moment nog ontglipt. De spitse kop van de haai hindert hem wanneer hij iets dicht bij het hek wil pakken. Iets waar de dikkopschildpad heel wat minder last van heeft. Deze plukt het sardientje in sommige gevallen door de mazen heen uit de handen van de duikers, daarbij met zijn bek in het gaas hakend. De dikkopschildpad is brutaal en jaagt de haaien weg. Vier van zijn maatjes, die in eerste instantie ook in het basin waren geplaatst, zijn om die reden weer weggehaald. Naast de dikkop, oftewel *Loggerheadturtle*, zwemmen nog twee andere soorten rond.

■ *Marine biologe Maureen Kuenen verleidt de haaien en schildpadden met een sardientje.*

De verschijning van de dikkopschildpad is op zijn minst imposant. Met zijn ogen volgt hij de sardientjes aan de andere kant van het hek, alsof hij lijkt te zeggen: "Hoe zit dat, komt er nog wat van". Hij doet enigzins denken aan een papegaai. Niet alleen vertoont zijn kromme, harde bek gelijkenis met een snavel, maar ook de bewegingen komen overeen. Klapwiekend met zijn poten om op een plek voor het hek te blijven hangen, zijn blik gefixeerd op het aas. Goedbeschouwd heeft hij een lelijke kop. Maar wat is lelijk. Zoals Schrier een van de vrouwelijke duikers al eerder voor hield: 'Het glas is aan twee kanten doorzichtig'.

■ *The Animal En[...] is niet helemaal zond[...]aar. Een medewerker [...] Seaquarium kon deze [...] niet afweren.*

De *Caribbean Reefshark* is de gevaarlijkste van het gezelschap. Zijn soort heeft inmiddels twee dodelijke ongelukken op zijn naam staan. Bij de *Reefshark* in het Seaquarium daarentegen is gewend aan mensen. Hij is er mee opgegroeid. Vier jaar geleden belde een visser op Westpunt Schrier op met de mededeling dat hij een haai in zijn netten had gevangen. Bij aankomst bleek het dier al dood te zijn. De verbazing was groot toen bij het openrijten van de buik acht kleintjes naar buiten rolden. Zeven ervan overleden in de daaropvolgende dagen. Eentje overleefde het. Die zwemt nu rond bij het Seaquarium. De *lemonsharks* zijn ooit in een binnenwater bij Oostpunt gevangen. Zij zijn makkelijk te pakken doordat zij zich in ondiep water begeven. Nadat de moeder hen geworpen heeft, verdwijnt zij richting zee en de kleintjes blijven achter. De hongerige haaitjes eten alles wat ze tegenkomen. Van gras tot mangrove. Het is een leerproces, waarbij ze er uiteindelijk achterkomen wat ze lekker vinden. Dat is hun lot, want daarmee worden ze uiteindelijk in de val gelokt.

SEMI DUIKBOOT

Het gedeelte van het zeemeer waar de duikers zich bevinden herbergt ook verschillende vissoorten, zoals tarpoenen en kleinere rifvisjes die uit de hand komen eten. In de toekomst moet dit gedeelte een waar zee-aquarium worden, waar naast de voornoemde vissen tevens pijlstaartroggen, kreeften, zeesterren, karkó, triton en keizersvissen rondzwemmen. De bedoeling is dat ook snorkelaars hier rond kunnen kijken. Voor diegenen die het liever droog houden is er de semi duikboot, die tussen de twee gedeelten inligt. De kiel is verbreed zodat bezoekers er in kunnen zitten. Door de glazen wand kunnen zij het schouwspel volgen van de duikers die de haaien voeren. Een gids beschrijft de verschillende vissen die voorbij komen en vertelt enkele wetenswaardigheden.

Vanaf januari zijn verschillende medewerkers van het Seaquarium, onder wie de mariene biologe Maureen Kuenen en Gordie Cox, bezig geweest met het uitbaggeren van het zeemeer. Alles is handmatig gedaan. Met slangen werd de bodem schoongezogen, waarna het zand in een container werd gepompt en afgevoerd. "Het is dus niet in zee gedumpt", benadrukt Schrier met klem. Een voormalige drugsboot uit Colombia is door het Seaquarium opgekocht en afgezonken in het duikersgedeelte. Het moet een functie krijgen als schuil- en broedplaats voor verschillende zeedieren. Schrier heeft inmiddels contact gehad met Maduro-travel over een eendagstrip van Bonaire naar Curaçao. "We moeten realistisch zijn. Bonaire is het duikparadijs van de Caribean. Duikers hoeven daarvoor niet naar Curaçao te komen. Dus moet je ze iets bijzonders bieden. Iets wat ze op Bonaire niet vinden: een ontmoeting met haaien". Schrier denkt aan een dagtrip waarbij de toeristen 's morgens een duik maken en 's middags de stad ingaan. Met de lokale duikscholen worden afspraken gemaakt. Komen duikers via de school dan krijgt die een commissie. Promoot de school *The Animal Encounter* echter niet en komen leden toch naar het Seaquarium dan strijkt deze de commissie zelf op. Het bedrag dat voor een duik neergeteld moet worden staat nog niet vast, maar zal waarschijnlijk rond de vijftig dollar liggen. Het gebeuren vanuit de duikboot volgen kost zeven dollar (bij beiden zit een ticket voor het Seaquarium inbegrepen).

De vraag is of mensen zo'n bedrag gaan betalen voor een uurtje duiken. De verwachting is echter dat de prijs hen er niet van zal weerhouden deze ervaring mee te maken. "Voor een normale duik ben je ook minimaal 35 gulden kwijt. Voor die vijftig dollar krijg je bovendien een entreebewijs voor het Seaquarium en kun je de haaien voeren. Het is een unieke ervaring", ver[...] een van de managers[...] een ervaren duiker [...] zelden een haai tegen[...] de toegangsprijzen m[...] Seaquarium de 30 gulden die in het pro[...] gepompt weer terug [...] verdienen. Uiteindeli[...] het geheel is afgeron[...] een maand of drie, zal [...] half miljoen in zijn ge[...]

Het project zal in [...] komst commercieel n[...] der uitgebouwd word[...] al kunnen duikers fo[...] video's laten maken [...] voeren van de haaien [...] professionele fotogra[...] die Cox. Hij is 23 jaa[...] op het gebied van fot[...] en heeft 17 jaar als co[...]cieel duiker gewerkt. [...] bij Seaquarium zijn [...] duikshop beginnen, [...] mensen een rep[...] kunnen bestellen of zel[...]ratuur kunnen lene[...] bedoeling is om over[...] tijd ook kleine work[...] fotografie en marien[...]logie te geven.

The Animal Enc[...] geeft mensen (ook one[...] duikers) de kans ke[...] maken met de onder[...] wereld. Schrier: "Het is b[...]rijk om respect te k[...] voor het leven onder [...] Laten zien dat het m[...] is ook in die omstandig[...] voor zover mogelijk [...] vertrouwensrelatie [...] bouwen. Begrip is de [...] voor het behoud van de [...] en de zorg om het mili[...]

INGEZONDE[N]

Wij verwelkomen ingezonden brieven van lezers, mits ondertekend en voorzien van naam en adres.
In bijzondere gevallen kan anonimiteit worden toegezegd.
De redactie behoudt zich het recht voor brieven niet of verkort weer te geven.
Inzendingen, bij voorkeur getypt en niet langer dan één vel A-4, richten aan:
Dagblad Amigoe,
Scherpenheuvel z/n.

INGEZONDEN

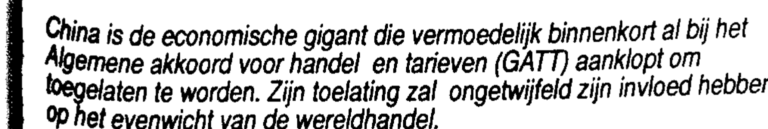
IK HEB een probleem. Ik durf Sentro Pro Arte niet meer in, omdat ze mij daar wederrechtelijk opsluiten. De voordeur gaat niet alleen dicht, maar ook op slot; met een hangslot, zoals in Koraal Specht.

"Maar je hóéft er toch niet naar toe", zult u zeggen. "Nee, maar ik moet er wel heen als ik *Jeans* wil zien optreden, een concert wil bijwonen of een ballet wil gaan zien. Begrijpt u wat ik bedoel? Ik betwijfel het. Ik heb gemerkt dat er voor u geen groter genoegen bestaat, dan een avondje Sentro Pro Arte. Zelfs als u in plaats van in de foyer, buiten moet wachten omdat u te laat bent. In 'dwangbuis' gestoken, anders komt u er evenmin in, geniet u van alles wat Sentro Pro Arte u te bieden [...] Bier in een plastic be[...] personeel in T-shirt e[...] portier die met een sleu[...] zijn zak door het ge[...] dwaalt, terwijl er stati[...] gezien wel eens brand [...] kunnen uitbreken."

"Ach, het zal zo'n vaar[...] lopen", denkt u. "U [...] gelijk. We zullen m[...] wachten op een zaal me[...] honderd kinderen die e[...] uitkunnen en de bran[...] die er niet inkan. Begrijp[...] wat ik bedoel!"

P.S.: Het wordt tijd dat [...] waterdichte wet komt d[...] brandbeveiligingsverord[...] uitvoerbaar maakt.

(naam en adr[...] de redactie bek[...])

China is de economische gigant die vermoedelijk binnenkort al bij het Algemene akkoord voor handel en tarieven (GATT) aanklopt om toegelaten te worden. Zijn toelating zal ongetwijfeld zijn invloed hebben op het evenwicht van de wereldhandel.

uk overleg over Wereldhandelsakkoord

S: Dumping moet ondanks ATT bestrijdbaar blijven

ASHINGTON - De Vergde Staten accepteren soluut geen GATT-koord dat het Amerinse recht aantast dumngpraktijken van dere landen te verden.

VS willen handelsprakken kunnen blijven trijden waarbij buitendse goederen op de Ameaanse markt beneden hun tprijs worden verkocht of dkoper dan op hun thuisrkt van de hand worden aan. Dat beklemtoonde speciale Amerikaanse hansgezant Mickey Kantor ijdag nog eens vlak rdat hij naar Geneve verk. "We ondertekenen geen koord dat ons anti-dumgbeleid ondermijnt", aldus de Amerikaan. Ook zei hij dat de VS geen overeenkomst willen sluiten waarin geen akkoord is over de handel in audiovisuele produkten. Woensdagnacht loopt de termijn af waarbinnen de 115 deelnemende landen aan het internationale-handelsoverleg de al zeven jaar durende Uruguay-ronde kunnen afsluiten.

Kantor zou vanochtend nog in Geneve opnieuw zijn Europese evenknie Leon Brittan, lid van de Europese commissie belast met Buitenlandse handel, ontmoeten. De twee zullen onderhandelen over nieuwe regels voor de verkoop van vliegtuigen en voor de handel in audiovisuele produkten. Zaterdagavond staat een bijeenkomst van de Verenigde Staten, de Europese Unie en Japan op het programma. Naast Kantor en Brittan neemt aan dat overleg ook de Japanse minister van Buitenlandse zaken Tsutomo Hata deel. De Canadese minister van Internationale handel Roy MacLaren arriveert zondag in Geneve, waarna de vier in conclaaf zullen gaan. Ook vanuit het VS-congres liet men weten dat men niet een akkoord tegen elke prijs wil accepteren.

EU-top nog neens over sluitvorming uitbreiding

BRUSSEL - De staatsregeringsleiders van Europese unie (EU) n het vrijdag niet eens worden over de besluitming in de Europese nisterraden, na de toeding van Noorwegen, eden, Finland en Oosrijk. Groot-Brittannie Spanje blijven vastnden aan hun bezwn tegen het verhogen het aantal stemmen, t in de ministerraad dig is om een besluit te kkeren.

is het zo dat een besluit bij gekwalificeerde meerheid wordt genomen, met stemmen kan worden blokkeerd (De vier grote nden hebben elk tien mmen in de ministerraad). ee grote landen en een in land vormen tezamen n blokkerende minderheid. r de beoogde toetreding de drie Scandinavische nden en Oostenrijk neemt t totaal aantal stemmen de ministerraad met veern toe tot negentig. Volns tien van de twaalf lann ligt het voor de hand de ns van de blokkerende nderheid proportioneel te hogen. In de toekomst nden er dan 27 stemmen e ministerraad nodig zijn een onwelgevallig besluit torpederen.

De Britten willen dat de ns van 23 stemmen blijft handhaafd. De Spanrden willen de grens van stemmen wel aanvaarden, t uitzondering van die allen dat een voorstel door ee grote en een kleine staat wordt afgewezen. De lgische voorzitter, Jeanc Dehaene, had gehoopt impasse tijdens de top te nnen doorbreken. Hij wees vergeefs op dat het Euros parlement wel eens een okje voor de uitbreiding n kunnen steken als de tionale belangen meer n domineren in de besluitming. Dat er op dit punt en doorbraak kon worden reikt betekent dat de voortng in de onderhandelingen r uitbreiding wordt reigd.

FINANCIEEL NIEUWS

Dollar iets lager in New York:

New York besluit week met nieuw Dow-record

NEW YORK - De Newyorkse aandelenmarkt is vrijdag op een record geeindigd. De Dow Jonesindex van dertig toonaangevende fondsen sloot 10,89 punten hoger op 3.740,67 punten. Eerder deze week - op woensdag - eindigde de beursindex op een record van 3.734,53.

Het koersverloop op de aandelenmarkt werd bepaald door de donderdag en vrijdag bekendgemaakte producenten- en consumentencijfers voor november. Die cijfers - een stijging van de consumentenprijzen met 0,2 procent en onveranderde producentenprijzen - wezen erop dat de Amerikaanse economie voorzichtig aan groeit, zodat er weinig reden is te vrezen voor sterke inflatie. Bij een geringe inflatie hoeven de monetaire autoriteiten niet naar het rentewapen te grijpen en dat is gunstig voor de effectenhandel.

In de middag aarzelde de aandelenhandel even en stond de Dow op twee a drie punten verlies. Vervolgens trokken de koersen toch weer aan, op sleeptouw genomen door de stijgende obligatiekoersen.

DOLLAR

De dollar noteerde vrijdag tegen het einde van handel in New York Nf 1,9000, een fractie lager dan het slotniveau van Nf 1,9005 in Amsterdam. Ten opzichte van de koers van Nf 1,9070 in New York op donderdag betekende dat een koersdaling. De slotkoers was donderdag in Amsterdam nog Nf 1,9090.

Op weg naar onuitputtelijke schone energiebron

Grootste kernfusiereactie tot heden toe in Princeton

NEW YORK - Amerikaanse wetenschappers zijn er donderdag in geslaagd de grootste kernfusie-reactie tot dusver op te wekken. Een woordvoerder van de universiteit van Princeton, waar de proef donderdag werd uitgevoerd, zei dat het experiment een nieuwe stap betekent op weg naar een onuitputtelijke en schone energiebron.

De uitgevoerde kernfusie van waterstof wordt geken schetst als de energiebron van de toekomst. Het gaat volgens de natuurkundigen van Princeton, 75 kilometer ten zuiden van New York, om een doorbraak in de nucleaire technologie. In de Tokamak-fusie-testreactor bewerkstelligden geleerden de grootste beheerste versmelting of fusie van atoomkernen, waarbij een energieopbrengst van drie megawatt (drie miljoen watt) werd bereikt. De kernreactie duurde zeven seconden en beantwoordde aan de gespannen verwachtingen van de vijfhonderd medewerkers van het project waaraan al twintig jaar wordt gewerkt. Binnenkort willen de geleerden van Princeton een energieopbrengst van vijf megawatt behalen en voor het einde van het volgend jaar tien megawatt.

GEEN AFVAL

Het vrijkomen van energie is volgens de wetenschappers bereikt dankzij een mengsel van de brandstoffen tritium en deuterium, dat tot circa 300 miljoen graden werd verhit om de energie op te wekken voor het experiment.

Natuurkundigen hopen dat kernfusie een mogelijkheid biedt een onuitputtelijke energiebron te vinden die, in tegenstelling tot kernsplitsing, vrijwel geen radioactief afval produceert.

Een van de deskundigen van Princeton op het gebied van kernfusie bij hoge temperaturen, Russel Holtz, kon niet aanwezig zijn bij het historische experiment. Hij was in Stockholm voor het in ontvangst nemen van de Nobelprijs voor natuurkunde.

Het experimenteren om overvloedige en schone energiebronnen te vinden is uiteraard niet zonder problemen. De reactor in Princeton verbruikt bij de fusie ongeveer tweemaal zoveel energie als hij oplevert. In zijn soort zou het evenwel om de efficientste reactor gaan. De proef leverde een rendement op dat tweemaal zo groot was als een Europese kernfusie-proef twee jaar geleden.

Gatt-overleg

■ *WASHINGTON - De AmerikaanseHandelsvertegenwoordiger Mickey Kantor lette op zijn woorden tijdens een ontmoeting met de pers in het Witte Huis. Onderwerp van gesprek was de kans op een Wereldhandelsakkoord. Hij verklaarde dat hij op het punt stond weer naar Geneve terug te keren waar geprobeerd wordt alles rond te krijgen zodat over een week bekend gemaakt kan worden dat de Uruguayronde is gered en er een nieuw Wereldhandelsakkoord komt. Al dit overleg gebeurt in het kader van het Algemeen akkoord over handel en tarieven (GATT) waarbij meer dan honderd landen zijn aangesloten. De GATT-zetel is in Geneve.*

(AFP-satellietfoto)

Begrotingstekort VN ongekend groot

NEW YORK - De Verenigde Naties (VN) hebben te kampen met een "ongekend begrotingstekort" volgens VN-woordvoerder Joe Sills vrijdag in New York.

De VN krijgt nog ongeveer drie miljard gulden van 178 lidstaten. Circa negenhonderd miljoen gulden voor het normale budget en ruim twee miljard gulden vanwege speciale vredesoperaties. Zweden heeft recentelijk de bijdrage voor de vredesoperaties afgedragen en is daarmee het zesde VN-lid geworden dat geen schulden bij de organisatie heeft. De andere zijn Algerije, Colombia, Groot Brittanniё, Ierland, en Nieuw Zeeland.

Bij wereldhandelsoverleg vanuit EG:

Den Haag achter Parijs in belang van zuivelindustrie

BRUSSEL - Nederland heeft met Frankrijk gemene zaak gemaakt om de belangen van de Nederlandse zuivelindustrie in het GATT-overleg veilig te stellen.

Den Haag steunde daarom Parijs in zijn verwoede strijd tot wijziging van het Amerikaans- Europese landbouwakkoord, beter bekend als het Blair House-akkoord. Premier Lubbers maakte deze vertrouwelijke afspraken vrijdag in Brussel bekend na het diner van de Europese regeringsleiders, dat alleen maar over het Wereldhandelsoverleg ging. Deze besprekingen verkeren in hun finale stadium. "Blair House" moet de basis worden van de landbouwparagraaf van het GATT-akkoord in wording.

Lubbers' uitspraken staan in schril contrast tot de woede die minister Piet Bukman (Landbouw) afgelopen dinsdag tentoonspreidde over de opstelling van de Fransen, omdat die zouden willen worden afgekocht voor hun instemming met een aangepast "Blair House". Volgens staatssecretaris Piet Dankert (Europese zaken) wist Bukman echter van de hoed en de rand. Zijn topambtenaar Ewout Pierhagen was aanwezig bij de gesprekken met de Fransen, die in oktober op ministerieel niveau begonnen.

STOCKMARKET NEWS

NEW YORK	PREV	10-12	FRANKFURT	PREV.	10-12	AMSTERDAM	PREV.	10-12
DOW JONES	3730	3729	DAX INDEX	2176	2161	EOE	395.30	395.16
AM.EXP.	32.25	31.50	BASF	284.80	287.90	ABN-AMRO	72.90	72.70
ANHEUSER B	50.25	50.25	COMMERZBANK	392.10	395.50	AEGON	104.20	104.90
ATT	55.13	54.34	DAIMLER BENZ	752.00	759.50	AHOLD	44.00	43.80
ALZA CORP	42.00	42.00	DEUTSCHE BANK	872.00	884.00	AKZO	185.20	184.10
BORDEN	18.13	18.39	MAN	381.20	382.50	AMEV	87.10	87.70
CITICORP	35.75	35.65	PREUSSAG	426.50	430.00	DSM	106.80	106.50
COASTAL CO	26.39	27.13	SIEMENS	736.70	748.50	ELSEVIER	164.50	164.30
COCA COLA	43.13	43.65	VW	423.50	425.80	FOKKER	20.40	20.20
CORNING IN	26.75	26.75				GIST BROC.	52.70	51.90
DIGITAL	35.39	34.90				HAGEMEYER	119.80	119.90
DUPONT	47.25	46.65				HEINEKEN	211.00	210.20
EAST.KODAK	62.25	63.25	LONDON			HOOGOVENS	44.60	48.00
EXXON	62.39	62.25				HUNT.DOUGLAS	n.a.	n.a.
FORD	63.90	63.75	FT-100 INDEX	3264	3262	ING	88.80	89.40
GEN.ELECT.	100.00	101.50				KLM	40.10	40.50
GEN.MOTORS	55.75	56.75	ARGYLL	2.59	2.61	KNP-BT	42.00	42.50
HEINZ	36.90	36.75	BARCLAYS BANK	6.42	6.30	NEDLLOYD	53.50	54.00
HOMESTAKE	21.65	21.90	BASS	5.43	5.40	NUTRICIA	136.80	136.70
IBM	54.13	54.13	BRITISH STEEL	4.74	4.70	PHILIPS	39.20	39.20
KELLOGG	60.13	59.50	BRITISH TEL	3.45	3.51	POLYGRAM	73.40	73.00
MC DONALDS	57.90	57.39	BTR	4.69	4.70	ROBECO	119.40	119.40
MERCK	33.75	32.65	CADBURY	4.99	4.99	ROLINCO	120.80	121.10
MINNES.MNG	108.00	108.13	CABLE & WIRE	4.45	4.49	RORENTO	97.10	97.10
MOBIL CORP	74.00	74.39	GRAND MET	4.51	4.47	RODAMCO	59.90	60.00
PFIZER	66.50	65.25	MARKS & SPENCER	5.76	5.89	ROYAL DUTCH	196.30	195.70
P.MORRIS	55.50	55.65	REDLAND	3.94	3.92	UNILEVER	221.60	221.20
QUAKER	75.25	74.25	TATE & LYLE	3.95	3.95	VMF STORK	39.80	38.90
SEARS	54.65	54.90				VNU	151.10	152.00
UP JOHN	30.25	29.90				WOLTERS-KLUWER	113.80	113.70
US SERGIC.	20.75	21.00	TOKYO					
WOOLWORTH	23.50	23.65						
			NIKKEI DOW IND.	16889	17054			
GOLD	384.50	384.40				TORONTO		
SILVER	5.04	5.01	BRIDGESTONE	1220	1220	TSE 300	4265	4290
			CANON	1400	1410			
CRUDE OIL	14.81	14.73	DAI ICHI KANGYO	1920	1910	ALCAN	28.39	29.00
			DAIWA SEC.	1230	1230	BELL	46.75	45.90
US$/Yen	108.76	108.94	HITACHI	769	786	BANK OF NS	30.39	30.00
			HONDA MOT.	1370	1370	CAN.PAC.	22.00	22.13
US$/DMARK	1.71	1.70	JAPAN AIRLINES	611	615	IMASCO	38.75	38.39
			NOMURA SEC.	1790	1850	LAIDLAW	9.90	9.75
GBP/US$	149.40	149.60	NIPPON STEEL	308	308	MOORE	25.90	25.50
			MAZDA	377	380	NORANDA	25.65	25.75
US$/NLG	1.91	1.90	SONY	4920	5030	PLACER DOME	32.00	32.65
ECU/US$	113.10	113.70				POWER CORP.	21.28	21.13
CAN/US$	70.65	70.65				ROYAL BANK	28.13	28.00

Europese Unie: 17 miljoen werklozen

De werkloosheid in oktober (% van de arbeidsactieve bevolking)

Land	%
Luxemburg	2,8
Portugal	5,1
Duitsland	6,1
Nederland	8,6 (september)
Belgie	9,7
Groot Brittannie	10,2
Denemarken	10,6
Frankrijk	11,2
Italie	11,7
Ierland	18,4
Spanje	21,9
Griekenland*	(9,2)

Gemiddelde EU: 10.7%

* Regeringsstatistiek

Bron: Eurostat. AFP Amigoe infografiek

De Europese top in Brussel moet zich uitspreken over het voorstel van Jacques Delors om de werkloosheid te bestrijden. Op het ogenblik zijn er zeventien miljoen mensen werkloos in de EU-landen. Het rapport van Delors over deze materie is positief ontvangen.

MENSEN

■ *Ouders reageerden op het verzoek van de Goretti kleuterschool om voor elk kind twee kinderboeken te schenken. Met het totaal aantal boeken kan men een bibliotheekje opzetten. Vier ouders wilden graag de administratie doen. Op de foto: juf Shirley en Diamela Martis van het katholiek centraal schoolbestuur en een paar kleuters.*

Recordprijs voor stuk antiek

Een oude **Griekse vaas** met mythologische afbeeldingen heeft op een veiling in Londen omgerekend zo'n zes miljoen gulden opgebracht, de hoogste prijs die ooit is betaald voor een antiek voorwerp. Het veilinghuis Sotheby's verwachtte een bod van hoogstens zeshonderdduizend gulden voor de vaas uit de zesde eeuw voor Christus. De koper is onbekend.

Birmingham houdt kerstman van de straat

De Engelse stad Birmingham weert alle symbolen die met kerstmis te maken hebben, zoals de kerstman, engelen en beelden van de geboorte van Christus, uit de feestverlichting op straat. Deze symbolen zouden niet-christenen kunnen schokken, meent het gemeentebestuur.

Het bestuur noemt de versiering in verband met het kerstfeest **"feestverlichting"** om aan te geven dat de versieringen niet bedoeld zijn om de bevolking te wijzen op het komende christelijke feest. De verlichting moet ook wijzen op niet-christelijke feesten als de winterfeesten van de hindoes en sikhs, het joodse chanoekafeest en de viering van het Chinese en Vietnamese nieuwjaar. De symbolen die in de feestverlichting figureren, zijn onder meer sterren, kandelaars en regenbogen.

Arme kinderen naar Eurodisney

Circa 6.500 Europese en Canadese kinderen hebben in het pretpark **Eurodisney** op uitnodiging de 65e verjaardag van stripfiguur Mickey Mouse gevierd. Eurodisney had de liefdadigheidsinstelling Secours Populaire Francais (SPF) gemachtigd om voor arme kinderen een uitstapje naar het pretpark te organiseren.

■ *Dr Jack Kevorkian kijkt op tijdens de eerste dag van getuigenverhoren in zijn zaak. Kevorkian is al tien dagen in hongerstaking in zijn cel. Het grootste deel van de zitting lag hij met zijn hoofd op de tafel. De arts staat terecht voor het overtreden van de euthanasie-wet van de staat Michigan.*

■ *De Amerikaanse schrijfster Toni Morrison heeft de Nobelprijs voor de literatuur gekregen. Op de foto wordt zij gefeliciteerd door de Zweedse koning Carl Gustaf. Het persbureau AFP signaleert dat het de eerste keer is dat een donkere schrijfster de prijs wint.*

Gein en galgehumor in het nieuws van 1993

Gein en galgehumor doorspekten, gelukkig, ook de nieuwsstroom van 1993. Een greep daaruit, van peper in condooms tot een neger die, kortgeleden nog, uit wraak voor racistische uitlatingen het metrokaartje van een dame op leeftijd opat.

Nordestedt, Duitsland: insluiper omhelst zelfs de politie. Dit nadat hij was vast komen te zitten in een schoorsteen waardoor hij een winkel binnen wilde dringen. Hij kwam pas vrij nadat een voorbijganger zijn hulpgeroep hoorde en de politie erbij riep. Hoe dolgelukkig ook: hij moest wel mee naar het bureau.

Tours, Frankrijk: Twee uur vertraging van de Expres Parijs-Bordeaux, doordat een passagier met zijn arm komt vast te zitten in de wc-pot van het toilet. De brave borst poogde zijn papieren te redden die erin waren gevallen. De brandweer was nodig, met speciale apparatuur, om hem te bevrijden.

Moskou: Een jaloerse Moskouse echtgenote strooit peper in de condooms die zij in de kleding van haar man vindt. Haar vermoedens blijken juist, want enige tijd daarna moet de man voor verzorging van zijn instrument de gang naar een ziekenhuis maken, wegens pijnlijke ontsteking.

Londen: Om twee uur 's middags zweren Greta Jones, 42, en Malcolm Sloan, 44, elkaar eeuwige trouw. Twaalf uur en 34 minuten later moet de politie worden geroepen om de "torteldutjes" te scheiden. Malcolm verwijt Greta wat al te veel ... hebben voor een van de ... jonkers: twintig jaar ... dan hij.

Jeruzalem: Een ... jarige Israelische be... al enige maanden een ... anderde houding" van ... echtgenoot van 86, ... avonds ook vaker weg ... uiteindelijk moet be... dat hij het met haar ... vriendin houdt, van ... jaar. De echtgenote ... na zestig jaar huwel... scheiden.

Duitsland: Ve... paartje posteert de au... de oever van de Rijn. D... die zij dachten te vind... het plekje wordt wreed... stoord: De handrem ... los en zij duiken met ... en al te water. Ook vol... een boete omdat het ... uitgelopen benzine al... vuiling van de rivier ... gezien.

Londen: Een hoogte... De bemanning van een ... 10 van British Airways ... tien kilometer hoog ... lucht opgeschrikt door ... alarm. Een toiletdeur ... maar dicht. Opengebr... volgens de noodprocedur... rast de bemanning ... achter een volkomen ... klede man en vrouw, ... elkaar aan boord h... leren kennen en het ho... verhitten dat het alarm ... ging. Zij konden terug ... hun zitplaatsen nadat z... voor het oog van de ver... passagiers hadden a... kleed.

Wenen: Dame op le... in de metro wordt slach... van eigen racistische op... kingen, doordat een z... passagier haar kaartje ... zij gereed houdt voor c... leurs, uit de handen gr... opeet. De contro... geloven dit verhaal ni... geven haar een boete w... zwartrijden.

Boekarest: Ziek va... eeuwige gezeur van ... vrouw tegen zijn roken ... een Roemeen in zijn ... ment vastleggen dat e... erfenis misloopt als zi... minimaal "vijf sigarett... dag" rookt. De we... besluit het document a... vechten.

Bogota: Rector An... Mockus van de eerbied... dige Nationale Academi... Colombia schuwde beg... jaar niet om op ferme ... blijk te geven van zijn ... achting voor hem bes... pende studenten. Staa... een balkon ritste hij ... broek open en water... hun hoofden.

Japanse keizerin kan weer praten

Keizerin Michiko van Japan heeft na zeven weken haar spraakvermogen weer enigszins terug. Zij is nog niet helemaal hersteld, maar kan weer enkele woorden zeggen, zo deelde het keizerlijk paleis op een haastig bijeengeroepen persconferentie mee.

Afgelopen dinsdag verbrak zij haar stilzwijgen en fluisterde "heika" (Uwe majesteit). Ook noemde zij de koosnaam van haar dochter.

De keizerin stortte op 20 oktober, op haar 59e verjaardag, in en kon niet meer praten. Aanvankelijk werd gedacht dat zij een lichte beroerte had gehad. Maar artsen verklaarden dat de keizerin lichamelijk in goede gezondheid verkeerde en zochten de oorzaak in psychische factoren. Hoffunctionarissen zeiden dat de keizerin veel verdriet had over de kritische artikelen die de laatste tijd over haar in de pers verschenen. Zij zou een dominante figuur aan het hof zijn geworden, aldus die artikelen.

Pretty Kids in 'Modisima'

■ *WILLEMSTAD — Kledingzaak Pretty Kids, gelegen aan de Ontarioweg 3 te Salinja, heeft voor de feestdagen nieuwe creaties van kinderkleding ontvangen uit het buitenland. Van schoenen tot hoeden.*

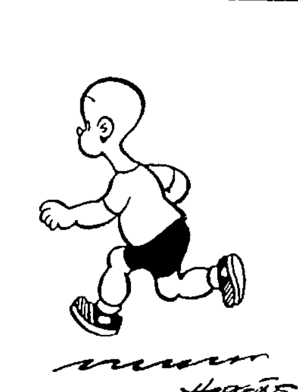
Afgelopen weekeinde hield eigenaresse Bienvenida Jimenez een kleine modeshow gecombineerd met een televisie-opname.

De nieuwe creaties en ontwerpen, speciaal vervaardigd voor kinderen, worden zondag via het mode-programma 'Modisima' van Saida Hernandez vertoond. Dit gebeurt op zondag om 20.00 uur. Hernandez, bekend van 'Kushina di Oro' uitgezonden door TeleCuraçao, heeft de presentaties van 'Modisima' oud-Miss Kòrsou en Miss Universe-finaliste Anne-Marie Braafheid aangetrokken.

HENRY

By Dick Hodgins

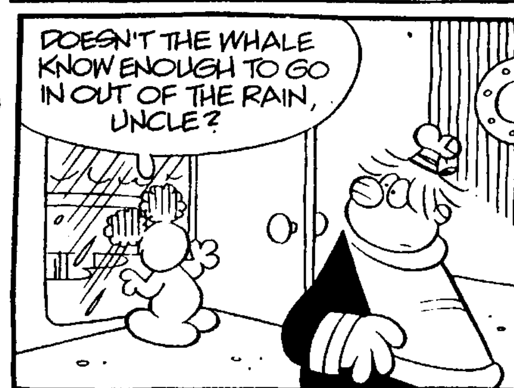

BONER'S ARK

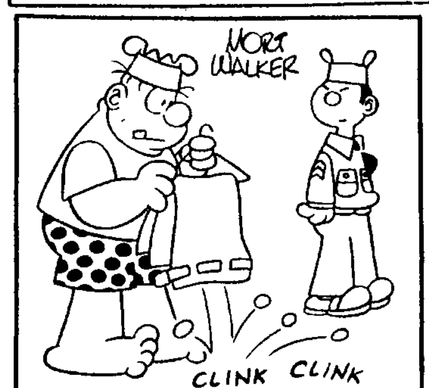
By Addison & Frank Johnson

BEETLE BAILEY

By Mort Walker

REDEYE

By Bill Yates & Mel Casson

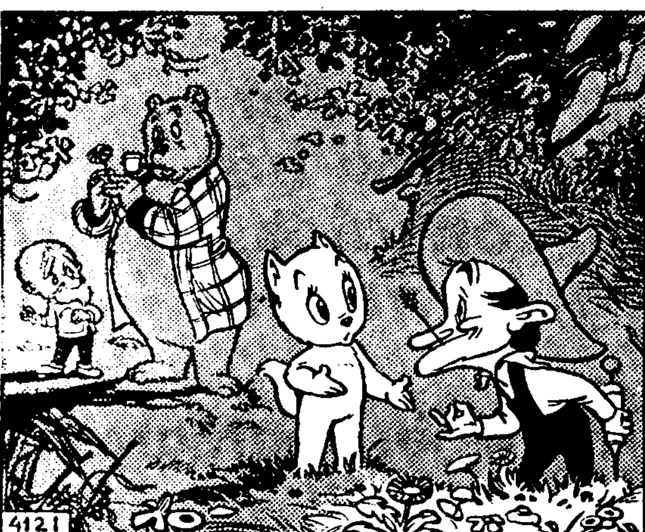

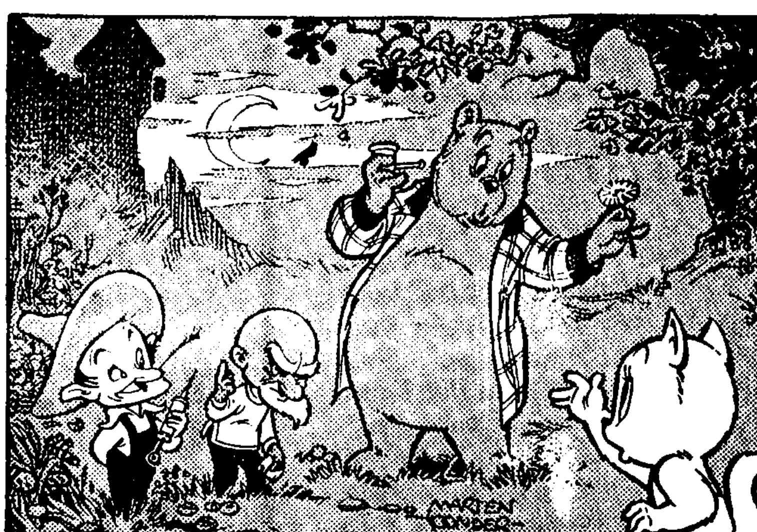

Heer Bommel en de Toornviolen

door **Marten Toonder**

4121— Heer Bommel plukte een paardebloem en keek er afkeurend naar.

"Ik ben ernstig teleurgesteld", sprak hij. "Even dacht ik, dat er uitkomst voor mij zou zijn. Een zonnedyade, dacht ik, dat is nu net iets voor een heer van mijn stand. Maar wat vind ik? Onkruid, gewoon onkruid!"

Pastinakel werd rood.

"Dat onkruid is, weet ik niet", zei hij korzelig. "Maar het is een van de mooiste bloeisels uit de omtrek. Héél wat mooier dan die vergroeide waranten in uw tuin. Vooral de pippeling is erg sterk; zo zult u het niet gauw vinden".

"Wat is nu eigenlijk pippeling?"vroeg Tom Poes.

"Luister maar", zei Pastinakel, "in die zonnedyade kan men de kleur horen. Het is het geluid van honing. Dat vindt men ook in de klaver, maar daar is het veel grover."

Heer Ollie hield verrast de bloem tegen het oor, doch al spoedig liet hij hem weer zakken.

"Ik hoor niets", verklaarde hij.

Dat verbaasde de mannetjes. Ze beraadslaagden fluisterend en toen nam Kwetal het woord.

"Dat komt", legde hij uit, "omdat uw denkraam te groot is. Maar wanneer Pee hier meer pippeling in het oerzaad had gespoten, zou het geluid van de omgeving ook hoorbaar worden."

Heer Bommel schudde niet begrijpend het hoofd, maar Tom Poes keek verrast op.

"Als u meer van die pippeling in een bloem spuit, gaat hij dus ècht hoorbaar geluid geven?" vroeg hij. "Tjonge, dan zou je een bloem kunnen maken, die muziek geeft!"

"Ja", gaf Kwetal toe. "Maar dat zou onnatuurlijk en dus lelijk zijn."

AGENDA

MEDISCHE DIENSTEN

ARTSEN

...CHTDIENST ARTSEN
...n van de artsen van Bandabou ...district) kunnen in spoedgevallen ... 641658 bellen en dan het ...apparaat afluisteren. De ...n de andere districten kunnen ...gevallen de artsenpraktijk van ... huisarts bellen en het ...araat zal dan mededelen wie ...ende arts is.

...KINDERARTS
...rticuliere patienten)
... dienstdoende arts belt U tel.: ...6100.

... VERENIGING ...N TANDARTSEN
... **dienstdoende arts** gedu... weekeinde en op feestdagen ...: 682222 op te bellen.

...O MEDICO STA ROSA
...weg 327. Tel.: 672300/
...iden zaterdag en zondag van ...00 uur.

...ER E.A.W. INKLAAR
...rticuliere patiënten)
...weg 130. Tel.: 371418
...en op zaterdag en zondag ...-12.00/17.00-18.00 uur.

...NEESKUNDIGE ... DIENST

... EN 2DE DISTRICT

...ber 1993 vanaf 08.00 uur ...cember 1993 om 07.00

...man, Sentro Mediko Mont... Tel.: 673355; spreekuren: 11.00-...-18.00 uur; **spoedgevallen tel.: ...b.g.g. 689266/689337.**
...oor patiënten van de volgende ... Da Costa Gomez, Nassy-...sy, Tseng, Sulters, Braakman, ...errero-Bakmeyer, Ayubi, De Vos

... EN 2DE DISTRICT

...ber 1993 vanaf 17.00 uur ...cember 1993 om 07.00

...unker, Dokterskamer Muizen-... 692349; spreekuren: 11.00-12.00/...00 uur; **spoedgevallen tel.: ...b.g.g. 689266/689337.**
...voor patiënten van de volgende ...wart, Gollo, Roose, Braakman-... De Rouw-Picus, Daveloer, ...Pablo, Heerenveen, ..., ...Concession en De Vos)

...E DISTRICT BAN-...

...ber 1993 vanaf 17.00 uur ...cember 1993 om 07.00

...mmer, Sentro Mediko Barber. .../641658; spreekuren: 10.00-...-18.00 uur; **spoedgevallen tel.: ...b.g.g. 689266/689337.**
...voor patiënten van de volgende ...ellens, Sommer, Lucasius, ...weed).

...n van hier niet genoemde ...dt aangeraden in *spoedge-*... eigen arts te bellen en te ... wie voor deze de dienst ... Het verdient te allen tijde ... een huisarts te kiezen die ... weekeinden bereikbaar-...d heeft. Vraag er naar bij uw ...d bezoek!

...KVERPLEGING

...MIGOE ...Colofon

WIT GELE KRUIS WIJKVERPLEGING 'PRINSES MARGRIET'

Santa Maria 17. Tel.: 682344/ 682947, 682412/682574. Fax: 681000. Kantooruren: 07.00-16.30 uur.
Voor de wachtzuster gelieve **tel.:** 603661 te bellen na 17.00 uur.
Tel. spreekuur in ieder wijkgebouw: dagelijks van **08.00-08.30/14.30-15.00 uur.**

* Huize Halman Otrobanda: tel.: 628288; spreekuur: woensdag van 09.00-11.00 uur.
* Sta. Maria 17: tel.: 682344; spreekuur: donderdag van 09.00-11.00 uur.
* Wijkgebouw Barlam: tel.: 371865. spreekuur: dinsdag van 09.00-11.00 uur. **Sokudi: tel.: 367824.**
* Sentro Mediko Montagne Abao: tel.: 673711; spreekuur: woensdag van 09.00-11.00 uur.
* Kaya Fensu 9 (Koraal Specht): tel.: 618577; spreekuur: donderdag van 09.00-11.00 uur.
* Wijkgebouw Suffisant: tel.: 687707; spreekuur: donderdag van 09.00-11.00 uur.
* Wijkgebouw Sta. Rosa: 671628; spreekuur: dinsdag van 09.00-11.00 uur.
* **Inloopspreekuur** voor zuigelingen- en kleuterzorg: vrijdag van 08.00-10.00 uur. Hoek Vondelstraat/ Nilda Pintostraat. Tel.: 373584.

STICHTING NEUTRALE WIJKVERPLEGING

kantoor Gosleweg 15: P.O. Box 3619. Tel.: 692231/692232. Fax: 682709; geopend van 07.00-17.00 uur.
Kantoor Bandabou: Silberie Kavel 16; open van 08.00-16.00 uur. Tel.: 649422.
Voor de **wachtzuster** vanaf 10 december om 17.00 uur t/m 17 december om 07.00 uur gelieve **tel.: 675542 of page 669-0368** te bellen.

KRAAMKLINIEK RIO CANARIO

Schottegatweg Noord 43. P.O. Box 3619. Tel.: 691838/ 692510. Fax: 691683; voor informatie over prenatale zorg en zorg gedurende en na de bevalling.
Consultatiebureau zuigelingen: iedere donderdagmiddag van 13.30-16.00 uur.
Consultatiebureau peuters: iedere dinsdagmiddag van 12.30-14.45 uur.

STICHTING WIJKVERPLEGING BANDABOU

Fontein 35, tel.: 648077/648387; open van maandag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur; na 17.00 uur bereikbaar: **zuster Leito. Tel.: 641217** b.g.g. 601760.
Consultatiebureau: iedere dinsdag van 09.00-11.00/18.00-20.00 uur.

APOTHEKEN

WEEKEINDEDIENST
ZATERDAG 11

Otrobanda:
Goede Hoop, Jan ... Tel.: ...
Punda:
Antillana, Kaya Flamboyan 1-A. Tel.: 376200/ 376208.

ZONDAG 12

Otrobanda:
Groot Piscadera, Jan Noorduynweg z/n (naast Thorax Centrum). Tel.: 685022/ 685023.
Punda:
Cerrito, Winkelcentrum Promenade. Tel.: 376155/376689.

DIVERSEN

BELANGRIJKE NUMMERS (voor noodgevallen)

Ambulance:	**112**
Politie:	**114**
Brandweer:	**114**
Hospitaal:	**624900**
Aldelijn:	**128**
Kodela:	**135**

VERLOF
BEGRAFENIS
(afgifte van 10.00-14.00 uur)
zaterdag 11 december:
S. Jennie-Kleinmoedig, Angolaweg 76.
zondag 12 december:
R. Martinus, Mahaaiba Kaya H-337.

HEEFT U HULP NODIG?
Bel SOS-lijn 127!

NOODGEVALLEN/ VERMISSING OP ZEE
Telefoon: 637911 (RCC)
24 uur per dag bereikbaar!

STICHTING PROTESTANTS KOOPVAARDIJWERK
(Curaçao Seamen's Mission)
Emancipatie Boulevard 12. Tel.: 376317. Open op dinsdag tot zaterdag van 20.00-22.30 uur. Radioprogramma: elke vrijdag via Radio Hoyer II van 19.05-19.30 uur.

FUNDASHON LECHI DI MAMA KORSOU
Voor informatie tel.: 672289, 376563 of 376542.

LUCHTPOSTSLUITING
POSTKANTOOR GROOT KWARTIER
Nederland: voor gewone stukken: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag om 11.30 uur; woensdag om 10.15 uur. Voor aangetekende stukken één uur van tevoren.
Suriname: voor gewone stukken: dinsdag en vrijdag om 17.30 uur en zaterdag om 10.45 en 17.00 uur.
De Verenigde Staten en Europa (op zaterdag): voor aangetekende en gewone poststukken om 14.45 en 15.45 uur.
Het zegelloket is op zaterdag van 07.00-15.00 uur open.

THORAX CENTRUM
(Jan Noorduynweg naast UNA. Tel.: 685544
openingstijden van maandag t/m vrijdag van 08.00-17.00 uur; op zon- en feestdagen alsmede op werkdagen na 17.00 uur voor **spoedgevallen tel.: 685917.**

STICHTING DIERENBESCHERMING CURAÇAO
Het Dierenasiel is open van maandag t/m vrijdag. 10.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag van 08.00-13.00/16.00-18.00 uur; zondag gesloten.

DIERENARTS
voor spoedgevallen gelieve te bellen: **614000 (Veterinaire Dienst)** voor de dienstdoende arts.

DIERENARTS L.F.J. COMENENCIA
Spreekuur te **Tera Cora 25** (recht tegenover Minimarket en Carniceria La Ronda): **maandag** van 13.30-15.00 uur, **woensdag** van 15.00-17.00 uur en **zaterdag** van 11.00-13.00 uur.

ZONDAG

KOFFIECONCERT
11.00 uur met Wim Statius Muller - La Belle Alliance, Penstraat 13-A.

KINDERKOOR ZJOZJGLI
15.00 en 18.30 uur kerstshow *E Strea* -Sentro Pro Arte.

MAANDAG

TOERISTENSCHEPEN
07.00-18.00 uur *Meridian*
11.00-20.00 uur *Seawind Crown* (AUA).

KERKDIENSTEN

KLOOSTER ALVERNA (Gouv. van Lansbergeweg): zon.: 10.00 uur hoogmis (Ned) en 16.00 uur Papiamentu.
BARBER (H. Joseph): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00 en 09.00 uur.
BRIEVENGAT: zat.: 18.30 uur; zon.: 10.00 en 18.00 uur.
BUENA VISTA (Birgen Milagrosa): zat.: 18.30 uur; zon.: 09.00 en 11.30 uur.
CHARO (O.L. Vrouw van Coromoto): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00, 11.00, 17.00 (Spaans) en 19.00 uur.
GROOT KWARTIER (O.L. Vrouw van Berg Carmel): zat.: 19.30 uur; zon.: 09.00 en 18.00 uur.
JANDORET (O.L. Vrouw van Goede Raad): zon.: 10.00 en 19.00 uur.
HULPKERK BOCA SAMI: zat.: 18.00 uur; zon.: 08.00 uur.
HULPKERK LAGOEN (H. Johannes); zon.; 10.00 uur.
JANWE (H. Hart van Jesus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30, 12.00 en 19.00 uur (Ned).
KORAAL SPECHT (Goede Herder): zat.: 19.00 uur; zon.: 11.00 en 18.00 uur.
MONASTERIO 'MAMA DI DIOS' (Scherpenheuvel 3): maan. t/m zat.: 08.00 uur; zon.: 10.30 uur.
MONTAÑA (H. Dominicus): zon.: 06.15, 08.30 en 19.00 uur.
OTROBANDA:
Santa Ana: zon.: 08.00 en 19.00 uur.
Santa Famia: zon.: 06.00, 09.00, 11.00 (Engels) en 19.00 uur.
PIETERMAAI (kathedraal): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00, 09.00 en 19.00 uur.
SANTA MARIA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07.00, 09.00 en 18.30 uur.
SANTA ROSA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07.30. 09.00 en 18.30 uur.
SAN WILLIBRORDO: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 uur.
SERU GRANDI (Fuik): zon.: 17.00 uur.
SOTO; zat.: 19.00 uur; zon.: 09.00 uur.
STEENRIJK (O.L. Vrouw van Altagracia): zat.: 07.00 en 19.00 uur; zon.: 08.00, 10.00 (charismatica) en 18.00 uur.
SUFFISANT (O.L. Vrouw van Fatima): zat.: 18.00 uur; zon.: 09.00 en 18.00 uur.
SERU FORTUNA: zat.: 18.30 uur; zon.: 10.00 uur.
TERA CORA: zon.: 18.00 UUR.
WESTPUNT (H. Petrus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30 uur.
WISHI (H. Teresita): zat.: 18.30 uur; zon.: 08.00 en 18.00 uur.
ZUID BONAM (H. Judas Thadeus): zat.: 18.30 uur; zon.: 08.30 en 17.30 uur.

EVANGELISCHE BROEDERGEMEENTE

MORAVIAN CHURCH
(Goeroeboeroeweg, Mundo Nobo)
zaterdagavond 19.00 uur zangdienst.
zondagmorgen 09.30 uur preekdienst.
(Emmy Berthold kleuterschool, Suffisant)
zondagavond 18.00 uur Papiamentse dienst.

VERENIGDE PROT. GEMEENTE VAN CURAÇAO

Ebenezer Church
(Oranjestraat 111)
09.30 uur mevrouw Isidora; *collection X-mas packets.*
Fortkerk
(Fort Amsterdam)
09.30 uur ds. Van Oudheusden; collecte kerstpakketten.
Emmakerk
(Rio Canario)
09.30 uur ds. P. v/d Waal; collecte kerstpakketten.

VOLLE EVANGELIE GEMEENTE YUBIA BENDITA

zondag om 10.00 uur dienst (tevens crèche en zondagsschool). Weg naar Bullenbaai z/n. (tel.: 681922).

TELECURAÇAO (kanaal 8/6)

ZATERDAG
17.30 Telefiesta met tante Irma
18.00 The Tony Sherman Show
18.57 Tempu pa Dios
19.00 Cocktail Turístiko (presentation Captain Sterling)
20.00 Telenotisia
20.30 ... WKRP in Cincinnati
21.00 ... Number Kòrsou
21.07 ... Santa Suite
22.00 ... of Attack
23.30 ...

ZONDAG
12.30 Children's Day of Broadcasting.
13.30 Deporte Tele-8: **Studio Sport en atletiek (IAAF World Championships)**
16.00 Sena di Señor
17.00 Sala di Konsierto
17.50 Wega di Number Kòrsou
18.00 Di Bishita Ku.....
18.30 Cocktail Special
19.00 Tele-Suerte
20.00 Telenotisia
20.30 Modisima
21.00 Shete Dia
21.30 The Golden Age of Rock 'n Roll (Pt 2)
22.30 Superstars of Wrestling
23.30 Sluiting
(wijzigingen voorbehouden!)

AE (kanaal 73)

ZATERDAG
16.00 Pole to Pole
17.00 Pole to Pole
18.00 Evening at the Improv
19.00 In Search Of...
19.30 In Search Of...
20.00 Bob Vila's Home Again
20.30 Bob Vila's Home Again
21.00 Movie: The Nun's Story
23.00 Comedy on the Road
24.00 Caroline's Comedy Hour
01.00 Movie: The Nun's Story
03.00 Comedy on the Road
04.00 Caroline's Comedy Hour
05.00 Movie: Man on the Move

ZONDAG
12.00 Movie: The World in His Arms
14.00 Movie: Draw!
16.00 Movie: Goin' South
18.00 Civil War Journal
19.00 Real West
20.00 House of Elliott
21.00 Movie: Auntie Mame
24.00 Caroline's Comedy Hour
01.00 Movie: Auntie Mame
04.00 Caroline's Comedy Hour
05.00 Movie: The World in His Arms

CBS (kanaal 75)

ZATERDAG
16.30 NFL Today
17.00 NFL Football
20.00 Countdown at the Neon Armadillo
21.00 Dr. Quinn, Medicine Woman
22.00 Harts of the West
23.00 Walker, Texas Rangers.
24.00 News
24.30 Roseanne
01.00 Movie
03.00 Movie
05.00 CNN Headline News

ZONDAG
12.00 Charlie Gaddis ...
12.30 Guide to Home ...
13.00 Mike O'Cain
13.30 NFL Today
14.00 NFL Football
17.00 NFL Postgame
17.30 To Be Announced
19.00 News
19.30 CBS News
20.00 60 Minutes
21.00 Movie: Gypsy
24.00 News
24.15 CBS News
24.30 Amen
01.00 Entertainment This Week
02.00 Court TV: Inside America's Courts

ABC (kanaal 77)

ZATERDAG
15.00 Figure Skating
17.00 Senior PGA Golf
19.00 To Be Announced
20.00 News
20.00 News
20.30 NY Views
21.00 George
21.30 Where I Live
22.00 Paula Poundstone
23.00 Neil Diamond's Christmas Special
24.00 News
24.30 Movie
02.30 News
03.00 Movie
05.00 To Be Announced

ZONDAG
12.00 Home Videos ...

DANKBETUIGING

Langs deze weg willen wij alle mensen bedanken die ons, op welke wijze dan ook, hebben gesteund na het overlijden van

Henny Bussmann

Familie Bussmann.

Oldenzaal
December 1993.

"Hij was mijn steun en toeverlaat, mijn rots in de branding".

Met grote verslagenheid maken wij het geheel onverwachts overlijden bekend van:

Jozef "Joop" de Vries

Namens: **Mevr. de Wed. Elsa de Vries-Dowling**
vader : **Dirk de Vries**
Broers en zusters:
Stien en Meindert van der Heijden-de Vries en familie (Nederland)
Aad, Arline en Jean de Vries-Dowling en familie (Nederland)
Frans en Judith de Vries-Raven en familie (Costa Rica)
Trees en Martin Gerla-de Vries en familie (Nederland)
Tineke Kasten-de Vries en familie (Duitsland)
Rinus en Jeannine de Vries-Wessie en familie (Nederland)
Thea de Vries (Nederland)

tantes : **Stein, Anna en Cor de Vries (Nederland)**
schoonvader : **Orville Dowling (Saba)**
zwagers : **Eric en Leny Dowling en familie (Curacao)**
Dennis en Detta Dowling en familie (St. Maarten)
Raymond en Els Dowling en familie (Curacao)
Russell en Lilly Dowling en familie (U.S.A.)
Mary Lints en familie
koorleden van Vivons en Chantant

nodigen alle buren, vrienden en kennissen uit tot het bijwonen van de ter aardebestelling van Joop die plaats vindt op maandag 13 december 1993 om 4.00 uur 's middags vertrekkende vanuit de Rooms Katholieke kerk te Savaneta naar de Rooms Katholieke begraafplaats, aldaar.
Gelegenheid tot condoleren vanaf 2 uur in de Heilig Hart kerk te Savaneta.

Gelieve na de begrafenis geen rouwbeklag aan huis.

Aruba, december 1993.

WEGA DI NUMBER
5448
5083
5726

12.30 This Week With David Brinkley
13.30 News Conference
14.00 To Be Announced
17.00 Senior PGA Golf
19.00 News
19.30 ABC News
20.00 America's Funniest Home Videos
20.30 Funny People
21.00 Lois & Clark
22.00 Movie
24.00 News
24.30 Movie
02.30 News
03.00 Lifestyles With the Rich & Famous
03.30 Worlds News Now
05.30 Oprah Winfrey

... (kanaal ...)

ZATERDAG
18.30 Movie: La Taberna del Infierno
...
21.00 Movie: Dos Caminos Desencontrados
22.00 Movie: El Equipo Genial
24.00 Movie: Gente Como Uno
02.00 Movie: Señor por Locura
04.30 Movie: Mas Barato por Docena

ZONDAG
13.00 Movie: Sexo Sobre Ruedas
14.30 Movie: Moby Dick
16.30 Movie: De Tal Palo Tal Astilla
18.30 Movie: Sexo Sobre Ruedas
20.00 Movie: Duro de Aguantar
22.00 Movie: De Tal Palo Tal Astilla
24.00 Movie: Flasback
02.00 Movie: Duro de Aguantar
04.00 Movie: El Tren del Infierno

NBC (kanaal 85)

ZATERDAG
16.30 Heisman Trophy Award
17.00 Triathlon
19.00 News
19.30 NBC News
20.00 Inside Edition
20.30 Saturday Sports
21.00 Mommies
21.30 Café Americain
22.00 Empty Nest
22.30 Nurses
23.00 Sisters
24.00 News
01.00 Saturday Night Live
02.00 HBO Comedy Cafe
03.00 Paid Program
...
05.30 To Be Announced

A fayesé kristianamente na edat di 88 aña

Sra. Camila Victoria Antonette
mihó konosí komo Chia

yunan	:	**Oscar i Cathalina Antonette-Lampe** **Sra. Vda. Ida Becher** **Mimi Antonette** **Robert (Roro) Antonette** **Myrna i Leen Dijkhuizen-Antonette**
yunan di kriansa	:	**Jacqueline i Errol Suarez.**
ñetunan	:	**Gilbert i Olga Antonette** **Diana Antonette** **Lionel i Marietje Antonette** **Olgita Antonette** **Mayerline Batsir** **Judith Becher** **Ivan i Maritza Becher** **Dolly i Larry Palken** **Garry i Marie Becher** **Camille Zabala-Dijkhuizen** **Boeti Dijkhuizen** **Jarrod Dijkhuizen** **Patsy Dijkhuizen.**
bisañetunan	:	**Sharmin i Raymond, Sharon** **Alydia i Pierangeli** **Liomara, Omar i Omaira** **Gilad, Michal, Medad, Liora i Netta** **Nanella i Jose** **Golan i Eliott** **Avi i Ilana** **Davina.**
tumañetu	:	**Avia.**
subrinunan	:	**Sonia Farah i famia** **Lillian Suarez i famia** **Errol Suarez.**

Akto di entiero lo wòrdu anunsiá despues.

Met diep leedwezen maken wij het overlijden bekend van

Francois Maxine Arthur Paris

In leven de vader van Patrick Paris, General Manager van Consales Aruba.

Hij ruste in vrede.

MEMBER
CONSALES

Plotseling is uit ons midden weggerukt op 75-jarige leeftijd, onze lieve moeder en grootmoeder

JELTJE ALBERTSMA

Curacao : **Etta Pijl**
Esther
Inette

Drachten : **Dick Albertsma**
Rixt
Henk

De begrafenis vindt plaats in Nederland.

ZONDAG
12.00 Roswell St. Baptist
13.00 Coach's Corner
13.30 NFL Live
14.00 NFL Football
17.00 NFL Football
20.00 Movie: Jetsons: The Movie
21.30 Movie: E.T. The Extra-Terrestrial
24.00 News
24.35 Mama's Family
01.05 Golden Girls
01.35 Golden Girls
02.05 ALF
02.35 Motorweek
03.05 NBC Nightside

TBS (kanaal 89)

ZATERDAG
17.05 Movie: Little House: Bless All the Dear Children
19.05 WCW Saturday Night Wrestling
21.05 Movie: Man With the Golden Gun
23.50 Movie: Thunderball
02.35 Movie: Teachers
04.35 Movie: Zapped!

ZONDAG
13.50 Movie: Movie: The Over-the-Hill Gang
15.20 Movie: The Over-The-Hill Gang Rides Again
16.50 Happy Days
18.00 2 Stupid Dogs
18.35 New Adventures of Captain Planet
19.05 WCW Main Event Wrestling
19.30 Grinch
20.00 Discover Card Stars on Ice
22.30 National Geographic ...
24.00 Network Earth
24.30 Raid Program ...
01.30 World Tomorrow
02.00 ...
05.00 Paid Program
05.30 ...

LIFE (kanaal 91)

ZATERDAG
15.00 Anything But Love
16.00 Unsolved Mysteries
17.00 Movie: Hot to Trot
19.00 Movie: Summer Lovers
21.00 Movie: Clan of the Cave Bear
23.00 Hidden Room
23.30 Hidden Room
24.00 Unsolved Mysteries
01.00 China Beach
02.00 Self-Improvement Guide
05.00 Self-Improvement Guide

ZONDAG
12.00 Tracey Ullman
12.30 Avon and You
13.00 Frugal Gourmet
13.30 Frugal Gourmet
14.00 Supermarket Sweep
14.30 Shop 'Til You Drop
15.00 thirtysomething
16.00 Unsolved Mysteries
17.00 Movie: Cookie
19.00 Movie: Broadway Danny Rose
21.00 Movie: Crimes and Misdemeanors
23.00 Night Out
23.30 Specialty
24.00 Specialty ...
01.00 Physicians' Journal Update
02.00 Self-Improvement Guide
05.00 Self-Improvement Guide

FLAMINGO TV (kanaal 11)

ZATERDAG
16.00 Cartoons
16.30 Cartoons
17.00 Motorweek
17.30 ... Championship
19.00 Euro TV
19.30 News
19.30 Bonaire Magazine
20.00 Ritmo Internacional
21.00 Euro TV
22.30 Lo Mejor de Lo Mejor
23.30 Saturday Night Movie

ZONDAG
16.00 On Pit's Road
16.30 Future Watch
17.00 Week in Review
18.00 Euro TV
18.30 Moda ku Mylène
19.00 Wrestling
20.00 News